Hani maymuna
benzeyen hayvan!

www.lemurdergi.com | Aralık 2018 | Sayı: 21 | Ücretsiz

LEMUR

VEGA

AH YAĞMUR DÖNERKEN KARA ŞARKILAR VAR FALIMDA HEPSİ SANA, BU GECE ANKARA!

Haldun Dormen | Arda Özgüven | Deniz Özbey Akyüz 'Vega' | Bay J & Yosi Mizrahi | Mete Özbey 'EasterGamersTV' | Koray Sarıdoğan | Mehmet Utku Şentürk Angutyus | Derin Biricik | Mahir Ünsal Eriş | Efecan Sezer | Müjde Başkale | Işın Beril Tetik | Uğur Kılınç | Ozan Yüksel | Özlem Ertan | Hatice Aksüt | Alper Fıratlı Yaşar Menderes Çetin | Semih Ellialtı | Zülfikar Yamaç | Gülşah Özdemir Koryürek | Kardelen |Nurdan Eker | Ecehan Biçen | Ebru Aksoy | Zeynep Şahin İlker Ekiz | Ayça Üstün | Cihan Yılmaz | Ersin Perk | Özlem Nur Atay | Erkan Morca | Nazlı Demet Uyanık | Leyla Tün | Kerem Topçu | Melis Çamlıoğlu | Derya Önder Mehmet Yazan | Aslı Karayel | Bekir Kerem Kurt | Demokan Atasoy | Canberk Gökmen | Zeynep Çolakoğlu | Şuranur Zebunoğlu | Gürkan Akpınar | Mustafa Sarkut

LEMUR ARTIK KONUŞUYOR!

Dergimizde yer alan çalışmalar, görme engelli dostlarımız için artık sesli olarak da sizlerle!

YouTube'dan dinle!

Websitemizden dinle!

HİKAYE

Sayı: 21 | Aralık 2018
www.lemurdergi.com

LEMUR

İMTİYAZ SAHİBİ VE GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Arda Özgüven
(ozguvenna@gmail.com)

YAZI İŞLERİ SORUMLULARI
Ebru Aksoy
Nurdan Eker
Setenay Gökdağ

EDİTÖRLER
Ayça Üstün
Ebru Akarpat
Hande Esen
Merve Tavuskarlı

L-KOLTUK EDİTÖRLERİ
Ezgi Özgenç
Hande Esen
(lemurayaz@gmail.com)

HALKLA İLİŞKİLER SORUMLUSU
Yaşar Menderes Çetin

SOSYAL MEDYA SORUMLUSU
Derya Kızılkaya

KAPAK ÇİZERİ
Efecan Sezer

GÖRSEL YÖNETMEN
Arda Özgüven

VİDEO TASARIMI
Arda Özgüven

KONUŞAN LEMUR PROJE SORUMLUSU
Burcu Uyar
(konusanlemur@gmail.com)

SESLENDİRME VE MONTAJ SORUMLUSU
İkbal Bülbül

** LEMUR'da yayımlanan tüm yazı, çizim ve çalışmaların yayın hakları saklıdır. Yayınevi, yazar ve çizerin izni alınmaksızın hiçbir yazılı, basılı ve görsel yayın organında ve sanal ortamında kullanılamaz. **

"Dünyayı değiştirmek için kullanabileceğiniz en güçlü silah eğitimdir." NELSON MANDELA

Bizi sosyal medya hesaplarımızdan takip etmek için tıklayın! :)

UZAĞA ATILMIŞ KEDİNİN YUVASINI BULUŞU GİBİ DİZELER BİRLEŞTİKÇE BENİ BULUYOR
DENİZ ÖZBEY AKYÜZ (VEGA) | 7' SAYFA

NASIL RESSAM OLAMADIM?
ARDA ÖZGÜVEN | 6' SAYFA

RÖPORTAJ: HALDUN DORMEN
EBRU AKSOY | 8'SAYFA

RÖPORTAJ: KARDELEN
NURDAN EKER | 40' SAYFA

LİSTE:
METE ÖZBEY
(EASTERGAMERSTV) | 6' SAYFA

İÇİNDEKİLER

L-KOLTUK: GÜRKAN AKPINAR & MUSTAFA SARKUT '5
FANZİN OKUR '5
EY İYİ OKUR, KİTAP FUARINI NASIL BİLİRDİN VEYA
KÖPRÜDEN ÖNCE SON FUARLAR KORAY SARIDOĞAN '14
ALPER FIRATLI '17
AZRAİL'İN GÖZYAŞLARI IŞIN BERİL TETİK '18
"NEDEN EVLENDİ?" DEĞİL, "NEDEN EVLENDİRİLDİ?" ÖZLEM NUR ATAY '19
ÖLÜLER BARI'NDA BİR HASBİHAL UĞUR KILINÇ '20
DİLİ OLSA ERSİN PERK '22
IH NAZLI DEMET UYANIK '24
BEN STAR OLMAYACAĞIM BEN EFSANE OLACAĞIM AYÇA ÜSTÜN '26
ZAMANSIZ KAFE MEHMET UTKU ŞENTÜRK '28
GECENİN SESİ ÖZLEM ERTAN '29
YİRMİ SENE SONRA BOLD PILOT İLE TANIŞMAM DERİN BİRİCİK '32
MAVİ ATEŞ CANBERK GEZMEN '33
TÜRK KIZI ANGUTYUS '34
AĞAÇLARIN GÖRDÜĞÜ RÜYALAR KEREM TOPÇU '35
KÜLKEDİSİ İLE GÜLPERİSİ ECEHAN BİÇEN '36
HAYAT DENEN KILIÇ ZÜLFİKAR YAMAÇ '38
TARİHİN ŞİİRLİ SAYFALARINDA KADIN (BÖLÜM II) GÜLŞAH ÖZDEMİR '39
FANTASTİK, KISA FİLM FESTİVALLERİNDE YÜKSELİYOR! SEMİH ELLİALTI '42
JIM MORRISON MEHMET YAZAN '43
BİZ VE BEN ASLI KARAYEL '44
GEÇMİŞ ZAMAN OLUR Kİ BEKİR KEREMMKURT '45
VAMOS BIEN! İYİ GİDİYORUZ! MAHİR ÜNSAL ERİŞ '46
A'DAN Z'YE İLKER EKİZ '47
GECE GELEN DEMOKAN ATASOY '48
KARA LİSANDA AŞK (BÖLÜM IV) ZEYNEP ÇOLAKOĞLU '50
HER ŞEY YOLUNDA ŞURANUR ZEBUNOĞLU '51

İSTEDİĞİN YAZIYA TIKLA,
SAYFA HEMEN AÇILSIN! :)

RÖPORTAJ: NE ÇEKTİK BE ABİ 'BAY J & YOSİ MİZRAHİ'
YAŞAR MENDERES ÇETİN | 30'SAYFA

OKURA NOT: SEN DE L-KOLTUK'TA KONUĞUMUZ OLMAK İSTER MİSİN? EĞER CEVABIN 'EVET' İSE 500 KELİMEYİ GEÇMEMEK KAYDIYLA METNİNİ (ÖYKÜ, ŞİİR, DENEME VS.) VEYA ÇİZİMİNİ lemurayaz@gmail.com ADRESİNE 16 ARALIK'A KADAR GÖNDER, EDİTÖRLERİMİZ TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLSİN. BELKİ DE OCAK AYINDA KOLTUĞUN SAHİBİ SEN OLABİLİRSİN!

L-KOLTUK

Öykü: Gürkan Akpınar

Çizer: Mustafa Sarkut

GRİ ORMAN

Saatlerdir dolanıyorduk. Ne İlkan'ın yürümeye mecali kalmıştı, ne de benim gözlerimi açacak hâlim vardı. O kadar ki, dönüp dolaşıp her defasında kendimizi aynı yerde buluyor oluşumuzu bile kanıksamıştık artık. Bir an için buradan hiç çıkamayacağımızı düşünmedim diyemem. İlkan'ın uyarısına kulak vermeyişimin cezasını çekiyordum elbette, bunun farkındaydım. "Buraya girmeyelim." demişti, soğuk bir ses tonuyla. Nedenini sorduğumda omuz silkmişti. Başını belaya sokmaktan pek de çekinmeyen ben ise, bir şekilde onu ikna etmiş ve peşimden sürüklemiştim. Elbette Gri Orman hakkında söylenenleri ben de duymuştum ama abartılı hikayelere pek de inanmıyor oluşum, bizi buraya kadar getirmişti ne yazık ki.

Kendimi bildim bileli, hemen herkesin bu tuhaf ormandan bir şekilde bahsettiğini söyleyebilirim. Gerek şehirde, gerekse civar köylerde yaşayanların, kenarından bile geçmeye çekindiği ve ürkütücü olduğuna artık benim de inanmaya başladığım bu garip yer, daha ilk adımınızdan itibaren sanki sizi kendi içinde kaybeden bir tür sihirli labirent gibiydi. Neden "Gri Orman" denildiğini bilemiyorum tabii. Karanlık ormanlar gibi öldürmediği veya diğerleri gibi sizi ferahlatmadığı, sadece sizi arada bir yerlerde, ürpertici duygularla bırakmak gibi bir özelliği olduğu içindir belki de. Öyle ya da böyle, burada ne kadar çok vakit geçirirsek bizim için o kadar kötü olacağını artık biliyordum. "Bir şekilde buradan çıkmamız lazım." dedim İlkan'a dönerek. Ancak İlkan oralı bile olmadı. Bir şeyler düşünüyor gibiydi. "Beni duydun mu?" dedim, biraz daha yüksek bir sesle.

"Ormanın huzurunu bozanlar geri dönemiyor." diye yanıtladı. Ses tonu olabildiğince kısıktı. Kaşlarımı çatarak ağaçlara baktım. İlkan'ın ne demek istediğini anlayamamıştım. Tekrar başımı çevirip sordum,
"Bunun anlamı nedir?"
"Bağırmadan, koşmadan, ağaçlara dokunmadan, suyu ürkütmeden buradan çıkmamız gerekiyor."
"Bağırırsak veya koşarsak ne olur peki?"
"Muhtemelen son bağırışımız, son koşuşumuz olur."

İlkan'ın, herhangi bir insanın moralini çabucak bozabilme veya onu hemen korkutabilme gibi hünerleri vardı. Bu defa da başarılı olmuştu tabii. Gerginliğin anbean tırmandığı yetmiyormuş gibi, kafamdaki soru işaretleri de artmaya başlıyordu. Zira yolu kaybetmiştik, ne tarafa gideceğimizi bilmiyorduk. Kısa bir süre sonra, üstümüzden geçen kuşların gittiği yöne doğru yürümeye karar verdim. İlkan da istemsizce beni takip etmeye başladı. "Kuşların bize yol gösterebileceğini de nereden çıkardın?" dedi, meraklı gözlerle.
"Olduğumuz yerde durmaktansa şansımızı denemeyi tercih ederim." dedim. Zira ağaç dallarının örümcek ağı misali tepesine çöktüğü ormanda güneş neredeyse hiç görülemiyordu ve yolumuzu bulabilmek için bildiğim başka bir yöntem de yoktu. Doğru yolda olduğumuzu umarak yürüyorduk sadece. Herhalde ne kadar az düşünürsek o kadar iyi olacaktı.

Yürürken olabildiğince dikkat etmeye çalışıyorduk. Ağaçlara dokunma, suyu ürkütme, koşma, bağırma. İlkan'ın dediklerini aynen yapıyordum. Uyarıları şu ana dek bizi korumuş gibi görünüyordu. Ancak içinde bulunduğum bir yerde aksiliğin cereyan etmemesi de pek olanaklı değildi tabi. Bir anda ağaçların arasından fırlayan kuş sürüsünü görür görmez bağırıp yere düştüm. Bir anda korkum artmıştı, zira belki de en önemli kuralı ihlal etmiştim. Kafamı kaldırıp yukarı baktım, etraftaki dallar hareketlenmeye başladı. İlkan eliyle işaret etti, "Sakın kalkma!" dedi, "Bekle!" Bir şey demeden başımla onayladım. Korkudan gözlerimi zar zor açıyordum. İlkan da hareketsiz bir şekilde duruyordu. Bir müddet sonra dalların hareketi kesildi. Tehlikenin geçtiğini düşünene kadar bekledik. Derin bir nefes alarak tekrar yola koyulduk. Şansımızın yaver gittiğini gördük, zira artık ormandan çıkmıştık.

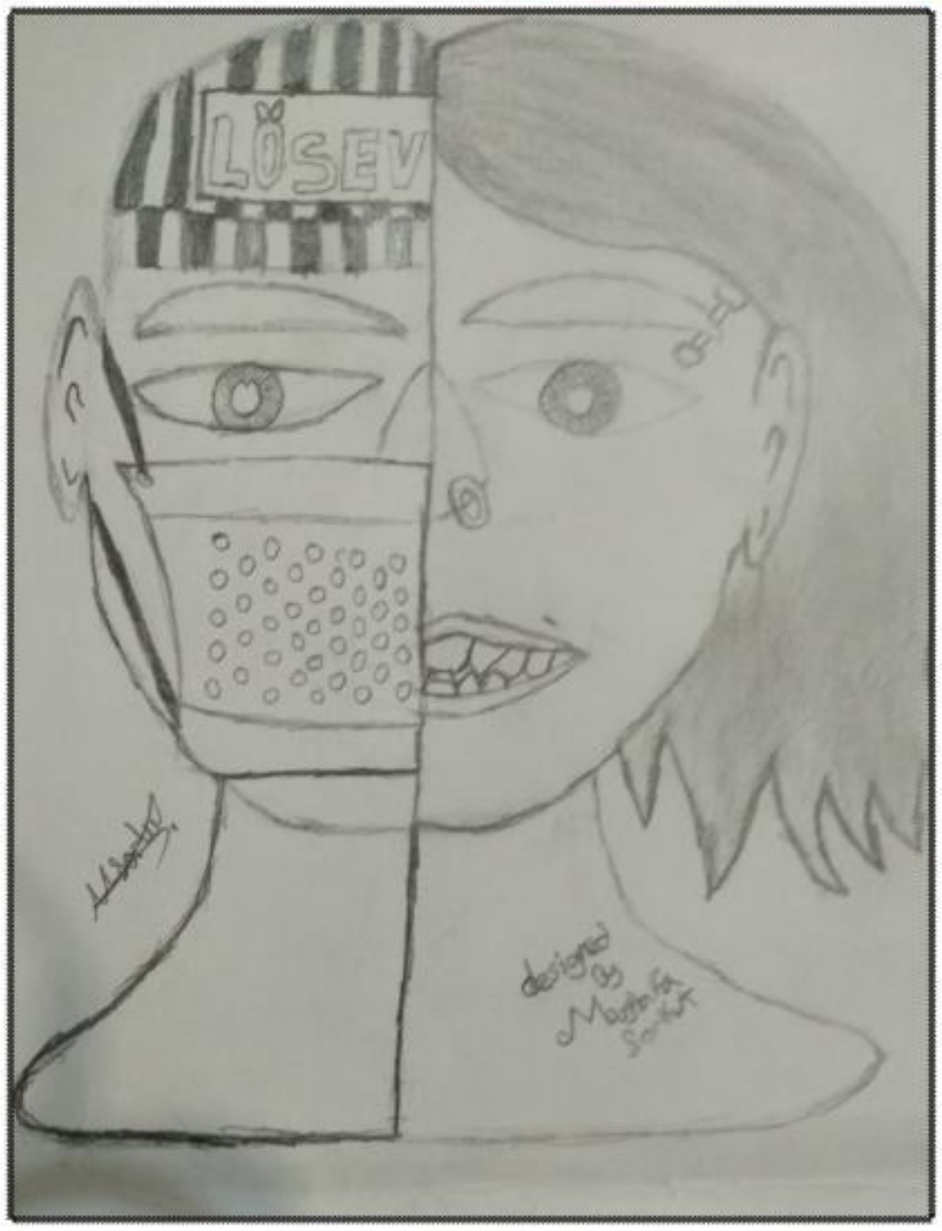

LEMUR

Fanzin Okur

fanzinokur@gmail.com

Lagari Bilimkurgu ve Uyan! Fankiti

Geçtiğimiz sayılarda Lagari Fanzin hakkında yazı yazmıştım. Uzun zamandır fanzin ve dergilerde, bilimkurgu türünde çok fazla örnek göremiyoruz. Lagari Fanzin bu açığı görmüş ve gerek öyküler gerek röportaj, makaleler ile güzel işler ortaya koyarak yola çıkmışlardı. Ayrıca bu ay ikinci sayılarını çıkardılar ama asıl önemli olan bilimkurgu fankit serisine başlamaları. Öncelikle bizim için çok yeni olmayan ama yeni duyanlarınız için fankiti açıklıyayım. Fankit, fanzin gibi fotokopi türü ile çoğaltılıp basılan kitap, olarak açıklanabilir ama asıl önemli olan bunu karşılıksız ve beklentisiz yapmaları. Fankit bir duruşun temsili ve göstergesidir. Lagari Fanzinin ilk fankiti ise "UYAN!". Ruhşen Doğan Nar yazdı ve Levent Altınkaynak tarafından kapak ve iç resimleri hazırlandı. Güzel bir distopyayı temsil eden fankit, son zamanlarda sıkça duyduğumuz Black Mirror dizisinin birçok bölümünden daha iyi. Yazar daha önce İthaki ve Bilimkurgu Kulübünün ortak çalışması olan Yeryüzü Müzesi isimli kitapta bir öyküsü ile yer almış. Bilimkurgu ile bu kadar yakın ilgili olması fankit içerisinde fark ediliyor. Fankitin giriş yazısında parmak bastıkları birkaç nokta var. Yaptıkları işlere tanık olmamızı, okuyup hayal etmemizi istiyorlar ve ekledikleri en güzel şey ise "Bilimkurgu Umuttur!" demeleri.

İnternetten ücretsiz olarak indirip okumanız yakın zamanda mümkün olacak. Ülkemizde geçmiş zamanlarda bilimkurgu ve benzer türlerde ilgilenen insanlara "boş işlerle uğraşmayın" gibi türlü caydırıcı cümleler kurulmuş ve onlar aldırmadan ileriye atılmışlar. Her zaman bir öncekinden daha ileriye gitmeyi amaçlamışlar ve şimdi Türk Edebiyatı'nda yazarların birçoğunun söylemediklerini öykülerinde anlatır oldular.

Lagari fanzin birçok derginin battığı ve artık devam edemeyeceklerini söylediği bu dönemde ücretsiz fankit serisi oluşturuyor. Şayet bu alanda, sizde fankit dosyası göndermek isterseniz sosyal medya hesaplarından bağlantı kurabilirsiniz.

O zaman bize sadece
Okumak
Hayal etmek
Tanık olmak
Kalıyor.
Unutmayın
Bilimkurgu Umuttur!

LEMUR

Nasıl Ressam Olamadım?

ARDA ÖZGÜVEN

İlkokul yıllarında resim yeteneğimin olduğuna inancım nirvanaya ulaşmış derecedeydi. Yıllarca TRT'de Bob Ross'u izlemenin vermiş olduğu özgüven ile bir resim kariyerim olduğuna inandırmıştım kendimi. Yaş küçük olunca çevrenin de resim beklentisi düşük oluyormuş meğerse, kimse *"yapma evladım"* demedi. Ondan önce de bilim dergilerini okuyup bilim adamı *-ki o zamanlar bilim insanı denmezdi nedense-* olmak isterdim.

M şeklinde martı, yaz günü bacası tüten müstakil ev ve daha pek çok klişe içinden sıyrılmış; gazeteden kuponla aldığımız gıcır gıcır Temel Britannica'da gördüğüm ülke bayraklarına hızlı bir giriş yapmıştım kısa sürede. Bahse girerim ki o yıllarda *Antigua ve Barbuda* ve *Zaire* bayrağını benden âlâ kimse çizemezdi. Hatta öyle ki; bulup getirsen bir *Antigua ve Barbuda*lı ve *Zaire*li vatandaş, onlar bile benim gibi çizemeyebilirdi.

Çok geçmedi ki, bu çizim yeteneğimin artık toplum önüne çıkma vaktinin geldiğini düşünüyordum. Kararlıydım, okulda gördüğüm ilk resim yarışmasına katılacaktım. Çok geçmeden *"Yeşilay Haftası"* için okulda, sınıflar arası bir yarışma düzenleneceğini öğrendim. İşte hayatımın fırsatı buydu! İnsan henüz ilkokuldayken hayatın anlamını ve fırsat kelimesinin sözlük karşılığını bilmediğini şimdi anlıyorum. Ama artık çok geçti; insanlara içki, sigara ve uyuşturucunun zararlı olduğunu en güzel ben anlatacaktım!

Muhteşem olduğunu düşündüğüm ama o dönemki tecrübesizliğim ile isim koymayı unuttuğum bir çöp adam beni finale taşımayı başarmış, bir sabah okul kürsüsünde yarışma birincisi olarak kendimi bulmamı sağlamıştı. Yok yere özgüvenim iki katına çıkmıştı. Anlam veremediğim bir şekilde, bu çizim için bana teşekkür ediyorlar, kafamdan öpüyorlar ve elime bir de hediye paketi tutuşturuyorlardı.

Resim kariyerimde ne olduysa o gün başlamıştı işte. Açtığım hediye paketinden pastel boya seti ve *Agatha Christie*'nin *Nil'de Ölüm* çizgi romanı çıkmıştı. Kitabı soluksuz bir şekilde okumuştum ama asıl boya setinin hayatımı bu kadar değiştireceğini bilmiyordum. Her şeyden habersiz bir şekilde, sabah resim ödevlerini göstermek için defteri açtığımda; üstüme una dönen boya parçacıklarının döküldüğünü ve kâğıtta sadece izi kalmış resmimi gördüm. Hediye olarak kazandığım boya, kâğıtta durmak için o kadar da ısrarcı değilmiş meğerse. Resmi yapmadığımı düşünen öğretmenime açıklama yapamayışıma mı yanayım, birinci olduğum için kazandığım boya setinin kalitesizlikten kâğıttan döküldüğüne mi yanayım o yaşlarda karar verememiştim. Benim için resmi zirvede bırakmanın vakti gelmişti... O günden sonra, her öğrenci gibi ben de resim ödevlerimi başkasına yaptırmış, çok geçmeden de resim çizmeyi bırakmıştım; ara ara *Paint*'te çizdiklerimi saymazsak tabi...

Mete Özbey 'EasterGamersTv' (YOUTUBE VE TWİTCH YAYINCISI) L'iste

2018'İN EN İYİ VİDEO OYUNLARI

1. God Of War
2. Red Dead Redemption 2
3. Spiderman (PS4)
4. Assassin's Creed Odyssey
5. A Way Out
6. Detroit Become Human
7. Nino Kuni 2
8. Forza Horizon 2
9. Celeste
10. Frostpunk

"UZAĞA ATILMIŞ KEDİNİN YUVASINI BULUŞU GİBİ DİZELER BİRLEŞTİKÇE BENİ BULUYOR..."

Ben şarkı sözü yazmadım çok. Yazdıklarımdan şarkı sözü olarak faydalandım. İlk albümden sonra şarkıya söz olsun diye yazdığım çok az şey var. Uzun yazılar yazarak paylaşmak derdinde değilim aklımdan geçenleri. Aklımdan geçenleri çok önemsemiyorum. O yüzden duygusal dökülme en fazla bir iki kıta sürüyor. O dökülmede bir değer görürsem biraz kurcalıyorum. Otura kalka bir iki saatte bir daha dokunmayacağım, safa yakın ama düzeltilmiş haline getiriyorum. Belki bir şarkıya yardımcı olabilir ümidiyle kenara itiliyor. Bazen birbiri ile hiç alakası olmayan iki kısa şiir sanki kardeşlermişçesine bir araya geliyor, şaşırtıcı bir hikâye oluşturuyor ve beni şaşırtıyorlar. Bu işin kontrol dışı küçük mucizeleri hem sevindiriyor hem korkutuyor insanı. Bu tesadüfi ve bir dahaki sefere bu kadar şanslı olmam çok zor diye düşünüyor insan. Bir sonrakinin garantisi yok.

Diyelim için dolu ama neye dolu bilmiyorsun. Otomatik olarak yazmaya yöneliyorsun ama neye neden ağladığını bilmez aptallaşmış bir durumdasın. O zaman sevdiğim tarzda bir illüstrasyonu neredeyse gözümü kapayarak tesadüfe bırakarak seçiyor ve ona bakarak otomatik yazmaya başlıyorum. Bir çeşit duru görü gibi. Ne çıkacağını hiç tahmin edemiyorum önceden. Çok şaşırıyorum çıkan yazıya sonra. Uzağa atılmış kedinin yuvasını buluşu gibi dizeler birleştikçe beni buluyor. Çok kıymet veriyorum bu yönteme. Hiç aldatmayan bir dost gibi her seferinde sevindiriyor beni.

Tabii işler her zaman bu kadar ruhani olmuyor. Mekanik kısmı da ağır iş. Uyaklardan fal tutuyorsun. Yani ses uyumu, anlam devamlılığı, samimiyet, ritme uyum, hadi bakalım bu topların hepsini havada çevir. Bunu bence anca DNA'nda varsa yapabilirsin. Eğitimle olabileceğini sanmıyorum. Bunu yapabilen üstün biri olduğu için değil genlerinde bu kabiliyet olduğu için yapabiliyor. Abartacak bir şey yok yani.

- ANKARA -

İlk albümün çıkışıyla, ilk sahne grubumuzu kurduk. İstanbul'da ufak tefek sahne almaya başladık ama ilk şehir dışı konserimiz ''Tatlı Sert'' albümünün çıkışının ardından Ankara'ya oldu. Vega ekibi olarak küçücük bir minibüse doluşup yola çıktığımızda yağmur, Ankara'ya vardığımızda kar yağıyordu. Kendi adıma konuşursam aşırı heyecan ve güvensizliğime bir de kaldırımdaki kaygan buzlar eklendi.

Annemin gençliğinin geçtiği, uzun süreler kaldığım Ankara'yı o an tanımıyor gibiydim. Kocaman bir venuede ortak verilecek, sırayla sahneye çıkılacak, bir günlük bir festivaldi. Başka gruplarla, müzisyenlerle karşılaşmak çok istediğim bir şey değildi nedense.

Elektrikleri kesildi ve konserler verilemedi diye hatırlıyorum. Kargaşa çıktı biraz sanki... Sonra elektrikleri gelmiş ve kısa kısa çalmış da olabiliriz. Hatırlamıyorum.O gece orda kaldık ve sabahında Ankara tarafımla buluştuk. Kocaman bir kahvaltı ettik kalabalık bir masada.

Şarkıda yazdığım gibi bir sızı vardı içimde hep: sahneye çıkmayı aslında çok sevmemekle alakalı. Tanıdığım bir yerin o an yabancılaşması bu yüzden. Ve işin stresi geçtikten sonra sahiden şeker gibi kokuyordu kar, bembeyaz ve sahiden çok acıkmıştık... İstanbul'a geri dönmeden edilen o kahvaltı bütün strese değmişti.

Fotoğraf:
Vega Facebook Sayfası

Haldun Dormen'den en iyi bildiği şeyi, en iyi bildiği şekilde anlattığı bir oyun : *Küllerin Arasından*

2 Kasım'da önce sahnede bir oyunun perde arkasını seyreylemeye davet edildik, 27 Kasım'da ise bize en iyi bildiği şeyi, sahneyi, bize yine sahnede anlatan sevgili Haldun Dormen'in evine, metnin perde arkasına... Oyunu seyrettikten sonra da karakter derinliğine hayran kaldığımız *Küllerin Arasından* üzerine konuşmadan edemedik.

Yeni sezonda 91 yaşında, 4 farklı oyunla sahnede olan Haldun Dormen'in Tenessee Williams'ın eseri Taşra Kızı'ndan esinlenerek yazıp oynadığı yeni oyunu *Küllerin Arasından*, seyirciyi, bir oyunun en mahrem odalarına, kulislerine, provalarına konuk ediyor. Her yaştan oyuncunun, sahne amirinin, yönetmenin, müzisyenin, metin yazarının bir oyunu sahneye koyarken içinde kopan fırtınaları, endişeyi, heyecanı her biri ince düşüncelerle inşa edilmiş, müthiş bir derinliğe sahip karakterler ile anlatıyor bu oyun. 3000 yıllık bir tiyatro tarihinin değişmeyen gerçekleri ve cilveleriyle, acısıyla, tatlısıyla ama en önemlisi, hiç eksilmeyen heyecanıyla bir oyunun seyirciye kavuşma süreci...

Oyunun başarılı rejisini ise oyunda da yönetmen Erol rolünde seyrettiğimiz Kerem Atabeyoğlu'na borçluyuz. Sevgili Orhan Enes Kuzu ise keman ve piyanonun nefis armonisini seyirciyle buluşturuyor. Sahne geçişlerine bir karmaşık duygu bırakan bestelerini nice oyunda daha duymayı temenni ediyoruz. Dekorcusundan, ışıkçısına, kostümcüsünden, yönetmen yardımcısına, herkesin büyük bir emekle çalıştığı her hâlinden belli olan bu oyun için, bir de oyuncular Kerem Atabeyoğlu ve Almıla Uluer'in 3.5 yaşındaki oğlu Altan'a ateşli hâliyle kuliste sabırla anne-babasını beklediği için müteşekkirim. Tıpkı Ayfer gibi, onlar da oyunların kulisteki gizli kahramanları...

Hikâye ise şöyle başlıyor:
Lafta "profesyonel ve aranan oyuncu" kimliğiyle tanınan Bülent, aldığı afili bir dizi teklifinin üzerine prömiyerine 3 hafta kalmış olan oyununu arkasına bile bakmadan öylece ortada bırakır. Ancak prömiyere ne kadar az kalmış olursa olsun onca oyuncu, ışıkçı, dekorcu, yönetmen; hayatını, zamanını bu oyuna adamıştır ve oyunun iptal olması herkesin en büyük korkusudur. Üstelik sponsorlara karşı da sorumluluklar vardır. Yönetmenin aklında ise Bülent'in yerine gelip bu rolü layıkıyla oynayabilecek tek kişi vardır; o da 10 yıldır sahneden uzak kalan ve son iki yılı hariç 8 yılını alkolik geçirmiş olan bir zamanların meşhur oyuncusu Cahit Güney...

Cahit ise "eskisi gibi olamamak" korkusuyla donanmış hâldedir. Bu rolü kabul etmek, seyirciyle buluşacağı âna dek onun için bir kâbusa dönüşecektir. Başarısız olmaya dair duyduğu büyük kaygının sebep olduğu karmaşalar diğer karakterlere de bin bir duygu yaşatır.

Bu karmaşa, " Bu da nereden çıktı şimdi" dedirten bir aşk sahnesine de sebep olacaktır. Bilhassa son sahnesinden ve Almıla Uluer'in nefis oyunculuğundan çok keyif aldığım bu oyun,

perde arkasında türlü emeğin ortaya koyulduğu bir duygu deryasını seyretmeye davet ediyor sizi. *Küllerin Arasından* şimdi İstanbul'un türlü sahnelerinde oynanıyor. Yakında Türkiye'yi ve ardından dünyayı turlayacak. Nerede olursa olsun bir sahnede bu hislere siz de ortak olun derim. Kulis yaşamının, oyuncunun arka odasının bir ucundan tutun. Bilhassa Kenter Tiyatrosu'nda yakalamanızı tavsiye ederim, zira o mabedin oyunculara ve oyuna tesiri bir başkaydı.

Sevgili Haldun Dormen ve hem sahne arkadaşı hem asistanı olan, oyunda da Çevik karakterini canlandıran Onur Birgi ile tiyatroya dair düşünceleri ve *Küllerin Arasından* üzerine konuştuk. Metni ve karakterleri irdelediğimiz çok keyifli bir söyleşiydi. Bu söyleşide ve oyunda emeği geçen herkese, başta Haldun Bey olmak üzere Hande Harmandalı, Onur Birgi, Arda Özgüven ve Zeynep Şahin'e teşekkürle...

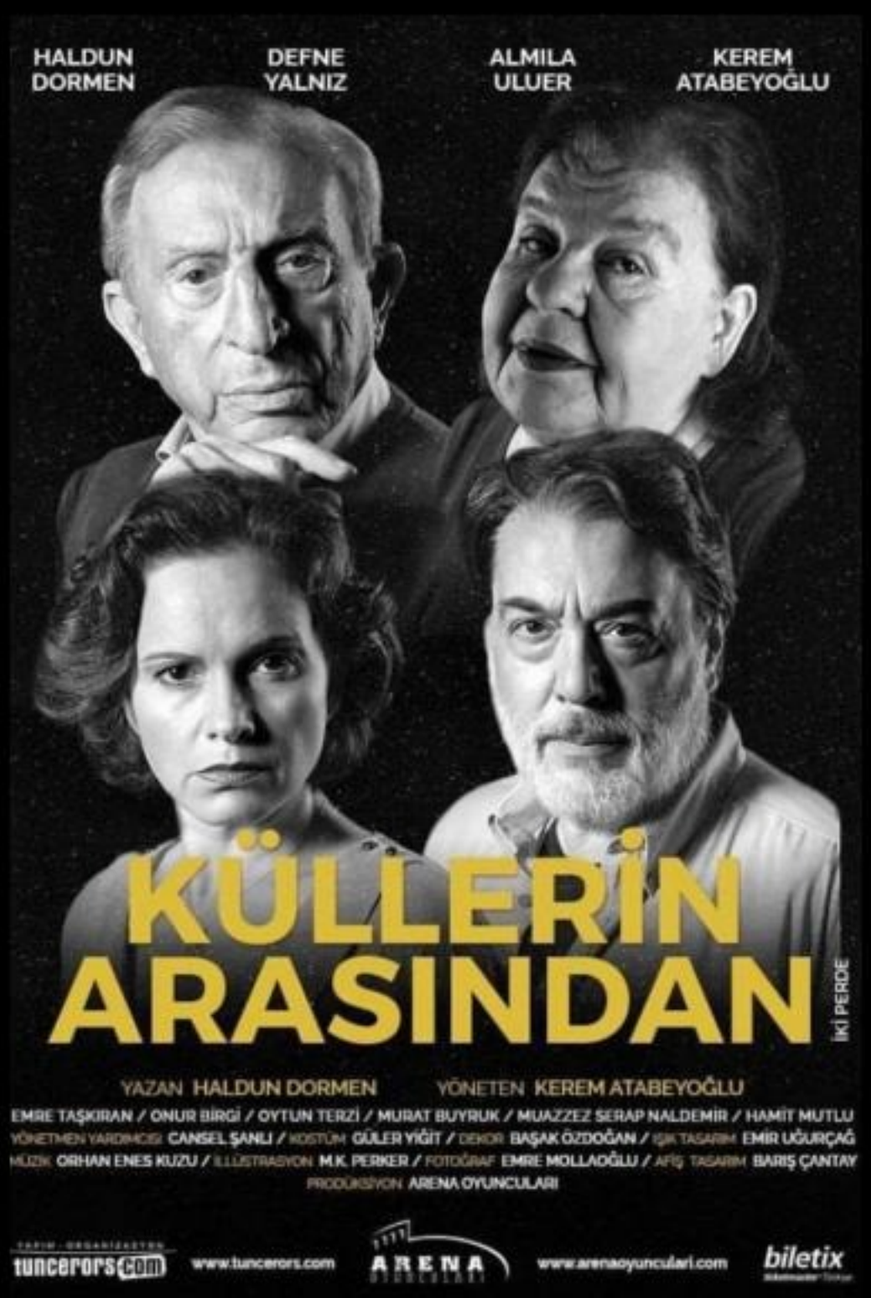

Yazan; Haldun Dormen
Yöneten; Kerem Atabeyoğlu
Oynayanlar; Haldun Dormen, Defne Yalnız, Almıla Uluer, Kerem Atabeyoğlu, Emre Taşkıran, Onur Birgi, Oytun Terzi, Murat Buyruk, Hamit Mutlu, Muazzez Serap Naldemir
Dekor; Başak Özdoğan
Kostüm; Güler Yiğit
Müzikler; Orhan Enes Kuzu
Işık Tasarım; Emir Uğurçağ
Prodüksiyon; Arena Oyuncuları

R: EBRU LEMUR AKSOY

Röportaj Çekimi: Zeynep Şahin

Kendinizi nasıl sahnede buldunuz?
Başka bir şey düşünmedim ki hiç doğduğumdan beri. Öyle doğdum, diyorum. Yani farkında olmadan öyle doğdum. Ailemde benden başka sanatçı yoktu. Sanata meraklı bir aileydi ama sanatçı yoktu. Bense çocukluğumdan beri hep sanatın içinde olmak istiyordum. Seyrettiğim oyunlar, filmler beni çok etkilemişti. Bilhassa müzikallerden çok etkilendim ve bu dünyanın bir parçası olmak istedim. Yavaş yavaş bu yolda ilerledim ve bugün buraya geldim işte.

Bilhassa çocukken sizinle olan Alman dadılarınızın üzerinizde çok etkisi olduğundan bahsediyordunuz…
Dadılarımın da etkisi vardı ama aslında bence öyle doğdum ben. Alman dadılarımın da bir yandan çok etkisi vardı çünkü Alman müzikallerine çok giderdim onlar sayesinde. Hâlen o müzikallerin bazı şarkılarını ezbere bilirim ve hâlâ söylerim. Evimizde klasik müzik dinlenirdi, tiyatrolara gidilirdi. Sinemalara mutlaka gidilirdi, evde onlar hakkında konuşulurdu. Sanatçı bir aile değildi ama sanatsever bir aileydi.

O günden bugüne yüzlerce oyun yönettiniz, oynadınız ve hatta yazdınız, bazılarını Türkçeye çevirdiniz. Bilhassa yönetmenliğe karşı büyük bir tutku seziyoruz sizde.
O zamanlar düşünmezdim ama şimdi biliyorum ki benim için önce yönetmenlik sonra hocalık ve bunlardan sonra oyunculuk geliyor.

Yönetmen Haldun Dormen'in oyun metniyle ilişkisi nasıldır? Metne sadık mıdır genellikle?
Metin çok çok önemlidir, dikkate alırım ama tabii değişiklikler yapıyorum. Metnin anlatmak istediği fikre sadık kalarak ufak tefek değişiklikler yaparım. Hatta ben Yale'deyken genç talebeler çok sitem etmişlerdi bana. Molière'in bir oyununa yorum yapmıştım. Çok kızdılar bana "Molière isteseydi öyle yazardı," diye.

Yazarlık peki?
Yazarlık tabii hayatıma sonradan dahil olduğu için en sonda geliyor. Vaktiyle Egemen Bostancı'nın vesilesiyle *Hisseli Harikalar Kumpanyası*'nı yazdım. Yazdığım ilk oyundu. O günden bu yana 15-20 tane oyunum oldu.

Bu sezon dört farklı oyunda oynuyorsunuz. Bu taze enerjinin bizzat tiyatrodan mı kaynaklanıyor?
Bence tiyatrodan ve insanları sevmemden kaynaklanıyor. Çok farklı sebepler de var. Ben işimi büyük bir keyifle, zevkle yapıyorum. Yani hiçbir şeyi zorakî yapmıyorum. Zorakî yapmadığım için de çok rahat hissediyorum.

Mesleğinizi her dönemde zorlama bir şeye mecbur kalmadan yapabiliyor olmanız çok güzel ve nadir rastlanan bir durum aslında…
Vaktiyle *Hamlet*'i oynadığımız zaman zorakî oynadığım oldu ve nefret ederek gittim her oyuna, her provaya. Oyunun rejisi çok kötüydü, Laertes'i oynuyordum. O oyunda çok zorlandım. Onun dışında oyunlarımı kendim seçtiğim için bir daha öyle bir durum yaşamadım.

Erol'un dediği gibi tiyatronun büyüsüne, iyileştirici gücüne hep inandınız mı?
Elbette.

Oyun, sanki biraz da tiyatroya dair söylemek istediklerinizin bir derlemesi, izahı ya da eleştirisi gibi?
Ben zaten yalnız, oyunlar hakkında yazıyorum. Çünkü en iyi bildiğim iş o. En iyi bildiğim şeyi en iyi bildiğim şekilde anlatmaya çalışıyorum. Müzikaller dahil 14 tane oyunum var yazılmış. Biri hariç hepsi sahneyle ilgili. Birilerinin kafasına dank etsin diye özellikle bir şey yazmadım. Ben kendi görüşüme göre öyle bir tiyatro yaratıyorum. Oyunda sıkça 'acaba oynayabilecek mi oynayamayacak mı, çıkar mı bu oyun, olacak mı olmayacak mı' gibi sorulara, durumlara rastlarsınız. Bunlar tiyatroda hep var olan şeyler.

Oyunda hep üzerinde durulan, her karakterde baskın bir şekilde hissedilen 'ya olmazsa' korkusu sizde de var mı?
Açık konuşmak gerekirse 'ya olmazsa' korkusu gençliğimde daha baskındı, şimdi açıkçası pek kalmadı. Çünkü seyirci beni kabulleniyor gibi geliyor bana.

Seyircinize güveniyorsunuz...
Evet seyirciye güveniyorum. Ama mesela sahneye çıkarken "Ya ezberimi unutursam" korkusu sarabiliyor. Kendimden emin olmak istiyorum hep. Son oyunda karıştırdığım bir sahne oldu mesela. Yeterince de prova yaptık ama ona rağmen karıştırabiliyoruz. Aslında rolü hissetmek için ezberinizden emin olmanız gerekiyor ki o hissi yakalayabilin ve seyirciye iyi aktarabilin.

"Güzel bir tablo çizdin bana. Ama boyası eksik!"

Cahit'in hissettiği, güzel bir tabloya karşı boyası eksik hissetmek duygusu, bizim işimizi yapmamıza engel midir?
Ama bu hissi tamamlamak istersiniz. Engel değil, bunun size daha çok güç vermesi lazım.

Hatalara bakış açınız nasıldır peki?
Hatalar yapılır tabii, hatta bugün onu konuşuyorduk Onur'la. Hatasız insan olmaz. Ama hataları affetmek lazım. Eğer affedilebilecek bir hataysa affetmek gerek. Mesela provaya, oyuna sarhoş gelmeyi ben affedemem. Çok güçlü bir nedeni var ise belki bir kereliğine affedebilirim.

Zeynep Şahin, Haldun Dormen, Ebru Aksoy ve Onur Birgi...

Bu 'ya olmazsa' korkusu Erol'un da dediği gibi işimizi iyi yapmamıza engel değil, bunu bize hatırlattığınız için teşekkür ederiz. Peki bu korkunun da mı bi' 3000 yıllık geçmişi var mı dersiniz?
Bu korku bir yaştan sonra olmuyor. Ama tabii her zaman 'seyirci ne düşünecek' korkusu var bizde.

Cahit Güney'de n'için bu kadar baskındı bu korku peki?
Çünkü 10 senedir ortalıkta yok adam. Ben mesela 1972'de Dormen Tiyatrosu'nu kapattım, 1984'e kadar bir daha tiyatro yapmadım. Çünkü o sırada televizyona başladım. Gerçi 80'lerde yönetmenliğe değilse de tiyatroya geri başladım. O da her zaman minnet duyduğum Egemen Bostancı sayesinde. Beni çok parlak bir kariyerle yeniden tiyatroya başlattı.

Peki *Küllerin Arasından* gerçek hayattan gerçek kişileri temsil ediyor mu?
Özellikle temsil ettiği birileri yok. Oradan buradan kendi edindiklerim, kendi duygularım üzerine yazdım. Zaten aslında bir Amerikan oyunu olan *Taşra Kızı*'ndan esinlenme. O oyundan yola çıktım ama tabii çok şey değişti oyunda. Oyunu Onur'la birlikte 20 günde yazdık. Metni bu kadar dikkate almanıza çok sevindim.

Sizce sahne arkasındaki iletişim, oyunun motivasyonu nasıl etkiliyor?
Biz çok keyifliyiz değil mi Onur?
Onur: Evet

İşte genç oyunculardan bir tanesini görüyorsunuz. Genç oyunculardan hep onu istiyorum. Bence kulis ve sahne gerisindeki yaşam, sahne üstündeki yaşamdan daha önemli. Bizim kulisimiz de hep çok keyifli olmuştur. Kulisimiz bir aile ortamı gibi. Onun için Dormen tiyatrosunun kulisleri de çok meşhurdur biliyorsunuz. Benim için kulis çok önemli. Kulisin rahatlığı, kulisin keyfi, oyunu ortaya çıkarıyor bence.

Birçok insanın tiyatrodan, tiyatroyu icra etmekten uzaklaşmasının sebebi olabiliyor kulis hayatında yaşananlar. Bunca yıl kulise bu kadar

ehemmiyet vermek ve o sevgiyi, saygıyı muhafaza etmek zor olmadı mı?
Sanırım benim kişiliğim onu muhafaza ediyor, bilmiyorum. Yani benim sert bir kişiliğim yok, gayet yumuşak bir karakterim var ama dostluğum, insanlara olan sevgim, saygım zannedersem onu kendi kendine geliştiriyor, gerçekleştiriyor.

Cep Tiyatro'dan sonra 1955 yıllarında Dormen Tiyatrosu'nun kapılarını açtınız ve o günden bugüne bilhassa gençlerle sahneyi paylaşıyorsunuz.
Tabii... Zaten şu anda artık başka çarem yok çünkü yaşıtlarımın çoğu gitti gümbürtüye... **(gülüşmeler)** Genç oyuncularla oynamamın sebebi malûm. Onlardan çok şey öğreniyorum, onlar da benden elbet ama esas ben çok şey öğreniyorum. Bir de bana gençlik katıyorlar.

Dormen tiyatrosunun mottosu neydi?
İyi tiyatro yapmak, seyirciye saygı göstermek, kulisin de birbirine saygı gösteren insanlardan oluşması. Mesela bizim kulisimize sarhoş gelinemezdi. Kimseye saygısızlık edilmezdi, kimsenin bir şeyine karışılmazdı, herkes her derdini anlatabilirdi ama sarhoş gelinemezdi. Sarhoş gelen birkaç kişi zaten hemen gitti.

Dormen Tiyatrosu büyük prodüksiyonlarıyla meşhurdu. Bunu o dönemde nasıl başardı? Bildiğimiz kadarıyla tüm varlığınızı da tiyatroya feda ettiniz.
Evet ettim, hiç de pişman olmadım. Bugün sahip olduğum bu saygıyı, sevgiyi, bu sizlerin bana gösterdiği heyecanı ben başka türlü bulamazdım ki... Bugün Anadolu'nun her tarafına turneye gidiyoruz. Çiçekçisinden tüm esnafına herkes bana sokakta saygı gösteriyor. Bir de özellikle sevgi gösteriyor, o çok güzel. Herkes güleryüzle bakıyor bana.

Tek bir oyunu, 4 farklı prodüksiyonla sahneye koymuşluğunuz var. *Lüküs Hayat* öyleydi mesela. Her yaştan insanın aklına kazınan bir müzikaldi. 30 yıl oynadınız. O dönemde aynı oyunu defalarca seyredenler var. Siz de aynı metinde farklı şeyler denemeyi seviyor gibisiniz.
Bir yanıyla öyle tabii ama bu, biraz da oyuncuların size getirdiği şeylerle de ilgili. Her oyuncu size aynı şeyi vermiyor. Farklı oyuncuların size getirdiklerini de değerlendirmek gerek. *Lüküs Hayat* da ölümsüz bir oyun. Hâlen Eskişehir'de oynanıyor. Ne zaman sahneye koysanız seyirci bulur.

Tiyatro içinde tahammül edemediğiniz bir şey var mı?
Var. Abartı. ABARTI, ABARTI... Abartıya hiç tahammülüm yok.

Yine oyuna dönecek olursak; size göre de oyunda Suat Hanım'ın dediği gibi bir oyuncu provaya vaktinde gitmediyse yalnızca öldüğünden mi şüphe edilir?
Yok, o laf beni her akşam rahatsız ediyor aslında ama Suat Hanım zaten abuk bir kadın ve bunu söyleyebilir. Bir oyuncu provaya geç aklıyorsa sebepleri vardır, illa ki bir şey olmuştur. Hele bugün bu trafikte, bu şehirde, bu kıyamette... Biraz göz yummak gerekiyor. Ben pek geç kalmayı sevmem, geç de kalmam genellikle. Bir yere en fazla 2-3 dakika geç kalırım o bile beni çok rahatsız eder aslında. Şimdi gençlere de çok söylüyorum geç kalmayın, diye. Hatta benle alay ediyorlar. Haldun Dormen'in en sevdiği laf diye...

"İnsan işini severse, bu işi hazmederse onu en iyi şekilde yapar zaten."

Ama ölmüş olmamız da gerekmiyor dediğinize göre.
Yok yok o kadar katı bir düşünceye sahip değilim. En önemlisi işinizi heyecanla yapmanız. İnsan işini severse, bu işi hazmederse onu en iyi şekilde yapar zaten.

Oyunda çok üzerinde durduğunuz bir konuya değinelim yine. Oyunları finanse eden kurumlara, kişilere karşı yükümlülükler yaratıcılığı ve yapılacak diğer şeyleri sınırlıyor mu sizce?
E tabii sınırlıyor. Ben bugüne kadar pek sponsorlarla çalışmadım. Çalıştığınız zaman sponsorlara karşı sorumlusunuz. Ama mesela size "Bunu oynatacaksınız" gibi bir dayatma ile gelirlerse iyi bir tiyatrocu tabii ki bunu kabul etmez, etmemeli.

Erol'un Çevik'e dediği gibi; bu mesleği seçtiysek bir gün kiramızı da ödeyememeyi göze aldık mı dersiniz? Siz bunlarla mücadele etmek durumunda kaldınız mı?
Ben etmedim ama 72'de Dormen Tiyatrosu kapandıktan sonra bir dönem tiyatro yapamadım. Televizyonda çalıştım ama tiyatro hep rüyama giriyordu. Tiyatrosuz yapamıyordum. Zihnimde sürekli oyunlar yönetiyordum.

Cahit'in sürekli söylediği " Şu oyun bir çıksın da bak her şey nasıl yoluna girecek" meselesi... Işıkçısından, kostümcüsüne, oyuncusuna, yönetmenine kadar herkesin, her oyunda yaşadığı bir durum değil mi?
Tabii tabii, ah bir çıksın, bak her şey nasıl yoluna giriyor. Her şey yoluna girmiyor elbette ama o büyük sorun, o oyunu çıkarma sorunu, o büyük problem bitiyor. Yenisi başlıyor.

Oynamayı ya da yönetmeyi çok istediğiniz, içinizde kalan bir oyun, bir rol var mı?
Öyle bir şey yok çünkü ben oynamak istediğim her şeyi bugüne kadar oynayabilecek yahut yönetebilecek durumdaydım. Yapmak istediklerimin hepsini aşağı yukarı yaptım.

Peki yeni projeleriniz var mı?
Yok, çok şükür Allah'a yok. **(gülüşmeler)** Bu sezon oynadığım dört oyun var, onları düşünüyorum. Siz gelmeden evvel onu konuşuyorduk. Almanya'ya nasıl gideceğiz, turneleri nasıl düzenleriz... Berbere gitmeye vakit bulamıyorum.

Asla aklınızdan silinmeyen bir oyun ve bir oyuncuyu bizimle paylaşır mısınız?
Amerika'ya ilk gittiğim hafta *İhtiras Tramvayı* oyununu izlemiştim.

Marlon Brando oynuyordu. Şimdilerde Zerrin Tekindor oynuyor oyunu. Diğer adıyla *Arzu Tramvayı*... O oyunu hiçbir zaman unutamadım. Müthiş bir oyundu, müthiş bir rejiydi. Demek ki Amerika'da tiyatro bu, dedim. Ama sonrasında tabii her şey o kadar güzel değildi. Bence oyun metni başlı başına çok güzeldi zaten. 20. yüzyılda yazılmış en iyi oyun bana göre Tenessee Williams'ın oyunu.

Bir de vaktiyle kolejde talebeyken, bir Fransız komedi kumpanyası gelmişti. Racine'in Britannicus oyununu oynadılar. Orada Agripinne rolünü oynayan Gabriel Dorsia adlı kadını hiç unutamadım. Müthişti. O zaman 17-18 yaşlarındaydım. Ve sonra Amerika'dayken bu oyunu sahneye koydum. Agripinne rolünü de çok iyi bir oyuncuya oynattım. Beni bugüne getiren önemli oyunlardan biriydi.

Bugüne kadar sizi en çok besleyen şey neydi bu meslek içerisinde?
Bahsettiğim bu oyunlar ve sonrasında da bilhassa çocukluğumda seyrettiğim müzikaller, Alman müzikalleri, Amerikan müzikalleri beni çok etkiledi. O dönem Alman müzikalleri çok modaydı. Amerikan müzikalleri de bir sene geç de olsa geliyordu. *Singing In The Rain* çok etkilendiğim müzikallerden biridir mesela. Onların dansları, şarkıları beni çok etkiledi. Onlar gibi sahnede olmayı, müzikaller yapmayı çok istedim. Bir müzikalde oynamak, güzel sesli olmak demek değildir. Mühim olan şarkıyı hissedip bu hissi seyirciye aktarabilmenizdir. Bunun en güzel örneklerinden biri Selçuk Yöntem'dir. *Bir Kış Öyküsü* adlı eserimde oynamıştı. Harika bir konuşma sesi vardı ve şarkıları harika bir şekilde seyircilere iletti.

Meslek hayatınız içerisinde sizi çok heyecanlandırmış bir keşfinizden bahsedebilir misiniz?
O kadar çok ki... Her dakika bir şey buluyorum, her gün yeni bir şey çıkıyor karşıma. Şimdi Onur'u buldum mesela. Eskişehir'de bir oyun sahneye koydum. O da şansımıza reji asistanlığı görevindeydi. O kadar güzel çalışıyordu ki asistanımla dedik ki "Bu çocuğu İstanbul'a çağıralım." Velhasıl aldık, getirdik, başına dert olduk.

Sahnede birlikte oynamaktan çok keyif aldığınız birini söyler misiniz?
Çok var. Nevra Serezli, Ayfer Feray, Metin Serezli, Erol Günaydın, pek çok kişi... Şu an Kerem'le, Almıla ile oynamaktan ve Onur gibi, Muazzez gibi gençlerle oynamaktan da çok keyif alıyorum. Bir de yanımdaki insanlarla mutlaka sahnede olmak istiyorum ben.

Hem dünyadaki hem Türkiye'deki tiyatro ve oyun metni yazarlığı seyrini nasıl görüyorsunuz?
1960'lı yıllarda tiyatro yazarlığı çok parlaktı dünyada, hatta Türkiye'de. Refik Erduran, Turgut Özakman, Güngör Dilmen hep o yıllarda çıktı. Amerika'da da Tenessee Williams mesela. Sonra bir ara duraklamaya girdi. Ama şimdi Türkiye'de özellikle alternatif tiyatroların ortaya çıkarttığı, çok beğendiğim genç yazarlar var. Ben şu anki durumu çok parlak görüyorum.

Bodrumlara, ara katlara kurulan yeni tiyatroları, yapılan işleri nasıl buluyorsunuz peki?
Çok mutlu oluyorum, müthiş, müthiş, müthiş... Bazıları efsanevi işler çıkartıyor oralarda.

Genç tiyatrocularda bağımsızlık arayışı seziliyor.
Evet, bağımsız oldukları için istedikleri oyunları oynayabiliyorlar. O da birçok iyi oyunun ve oyun yazarının ortaya çıkmasına neden oluyor.

Yine oyundan bir soru sormak istiyorum. Bir yanda hayatını meyhanede geçiren, istediği oyunların hepsini kafasının içinde oynayan alkolik Salih, diğer yanda mücadelesini sahnede vermeye kararlı olan Nilgün, Çevik, Metin... Oyuncu kendi hayat sahnesine kendisi mi karar veriyor dersiniz?
Elbette kendisi karar veriyor. Gerçi hiç kimse tabii ki alkolik olmak

istemez. Ama zaafına yenik düşünce istemeden de olsa oluyor ve beraberinde birçok şeyi de kaybediyor. sa oluyor ve beraberinde birçok şeyi de kaybediyor.

Salih'in durumu kendi tercihi midir, yaşadıkları mı buna sürüklemiştir?
Tercih demeyelim, kendi zaafı diyelim.

Nilgün ve Çevik'te daha mücadeleci bir hâl görüyoruz sanki…
Ben mesela Çevik'i şöyle görüyorum. Televizyondan parlak bir teklif alsa hemen bırakacak gibi geliyor bana. Sen de öyle görüyor musun Onur?

Onur: Gerçekten öyle, mesela Bülent'e kızmamın nedeni de odur. Adam çekti gitti. Yahu ben gencecik adam dururken bir şey yapamadım, o çekti gitti. Benim de Nilgün ile geleceğim Cahit ile Ayfer. Mesela sürekli ufaklık diye aşağılıyorum Nilgün'ü. Niye, çünkü o benden daha önemli işler yapmış, önemli dizilerde oynamış. Aşağılık kompleksinde olduğum için ona ufaklık diyorum. İleride ben de Cahit gibi olacağım. Evi yaktı, bileklerini kesti, diyeceğim…

Bu, sanırım herkesin içinde gizliden var olan bir his ve yenmek çok zor.
Onur: Evet, yenmekten ziyade bastırabilmek daha doğrusu. Çünkü egonuzu hiçbir zaman yok edemezsiniz.

En büyük korkunuz nedir meslek hayatınız içerisinde?
Öyle çok büyük bir korkum yok ama hastalanmaktan korkuyorum tabii. Belli bir yaşa geldim artık. Öyle ezberi unutmak filan ufak tefek, halledilebilir şeyler.

Oyundaki kilit noktalardan; adamın birinin provada Cahit'i beğenmemesi meselesi… Yönetmen de kaç yıllık oyuncunun bu yorumdan etkilenmeyeceğini düşündü. Peki sizce etkilenir mi?
Bence etkilenir. Bugün bir seyirciden böyle bir şey duysam ben etkilenirim. Etkilenmemek mümkün değil.

Peki Cahit'in sürekli yönetmeninden kendine dair bir yorum beklemesi…
Bence doğru dürüst yönetmen zaten kendini oyuncuya kabul ettiren bir yönetmendir. Oyuncu da onu kabul ediyorsa onun sözünü dikkate alır. Ben de orada Cahit olarak Erol'a saygı duyuyorum çünkü beni o geri getirdi. Ve yaptığı işe inanıyorum. İnandığım için nasıl olduğumu, ne yapmak istediğimi ondan duymak istiyorum.

Dormen'in Cahit ile özdeşleştiği noktalar var mı?
Yok, ben tiyatroyu hiç bırakmadığım için…

Tiyatro olmasaydı ne yapıyor olurdunuz sizce?
Hiçbir şey, tiyatro. Başka bir şey olmazdı.

Onur?
Onur: Ben bıraksam, herhâlde orkestra şefi olmaya çalışırdım. Ona doğru koşardım.
Dormen: Gene öyle bir şey yani.
Onur: İçine o ateş düştükten sonra önünde sonunda o sahnede buluşuyoruz.

Ateşiniz hep taze olsun o zaman.

Ve son olarak da yönetmenin dediği gibi:

"… Çocuklar, hepimizin üstüne çöken bu 'ya olmazsa' korkusu var ya. İşte o, bizim işimizi yapmamıza engel değil. Biz harika bir oyun yapacağız."

Ey İyi Okur, Kitap Fuarını Nasıl Bilirdin veya Köprüden Önce Son Fuarlar

KORAY SARIDOĞAN

Eleştiriyi, yazıldığı dönemin gerek ruhundan, gerek sosyokültürel, ekonomik ve politik mekanizmalarından bağımsız düşünmek imkânsızdır; bu, cepte.

KalemKahveKlavye.com ve başka mecralarda yazdığım kimi eleştirilerde nitelikli okur ve standart okur gibi ayrımlar yapınca bazı tepkiler almıştım. Ama özellikle standart okurun aynı zamanda "müşteri okur" olduğu yönündeki tespitim en çok da kitap fuarlarında doğruluyor kendini. Yayınevi çalışanları, yayıncılar ve editörler de doğrulayacaktır.

Yine pek çok kez tekrarladığım bir konu da Türkiye'de okur-yayınevi-yazar ilişkisinin kurumlaşamamasının bir sonucu olarak bu üçü arasındaki kopukluğun, edebiyat ve yayıncılığa dair sorunların en büyük kaynaklarından biri olduğuydu. Kurumlaşmak derken sektörel anlamda "kurumsallaşmaktan" bahsetmiyorum sadece; bir yayıncılık geleneği oluşturmuş ülkelerdeki gibi bu üç unsurun birbirlerini eleştirebildiği ve özeleştiri yapabildiği, üretim ve tüketim sürecine dolaylı katkı ve müdahalelerde bulunabildiği, özellikle okurun kendisine sunulan eserin hangi edebi ve ticari kaygılarla verildiği gibi konuların farkında olabilmesinden bahsediyorum.

Daha kısa bir ifadeyle okurun yalnızca "müşteri", yazarın yalnızca "işçi / zanaatkâr" ve kitabın da yalnızca "mal" olmadığı bir ilişkiyi kastediyorum. Bu sayede vasat edebiyat ve yayıncılık ürünleri bugünkü gibi bol kepçeden arz edilemez ve dolayısıyla uzun vadede böyle bir talep de yaratılamaz diye düşünüyorum. Bu, eğitim sisteminden çocuk gelişimine kadar geniş açılımları da olan, bambaşka bir yazının da konusu tabii.

Dokuz gün süren İstanbul Kitap Fuarı'nı her yıl en az birkaç gün ziyaret ederim. Bu yıl da bu geleneği bozmadım lakin moderatörü ve düzenleyicilerinden olduğum "Edebiyatta Alternatif Türlerin Yükselişi" söyleşisi olmasa muhtemelen ben de gitmezdim, bunu da not düşeyim. Yıllar içerisinde fuarda -benim gibi- hem editör, hem okur, hem yazar hem de yayınevi çalışanı olarak bulunduğunuzda yukarıda bahsettiğim durumları daha net görmek kaçınılmaz oluyor.

Kitap fuarlarını nasıl bilirdik? Kitapların topluca, uygun fiyatlarla bulunabildiği, okurların sevdikleri yazarlarla buluşabildiği ve fuar süresince gerçekleşen kültür sanat etkinlikleriyle entelektüel bir alışverişin oluşabildiği ortamlar... Oysa bugünün okuru bunlardan yalnızca ilkine odaklanmış halde –sadece TÜYAP özelinde değil, genel bir durum. Okuru doğrudan suçlamamak gerek, onlara fuarların asıl alametifarikasının entelektüel bir alışveriş olduğunu hatırlatması gerekenler, herkesten önce fuar organizasyonunu, tanıtım ve reklamını kim yapıyorsa onlar. Sonra sıra yayınevlerine, yazarlara, öğretmenlere vesaireye gelebilir. Oysa yayınevleri –haklılık payları olmakla birlikte- kitap satışlarına, fuar düzenleyicileri stant kiralatmaya o kadar odaklanmış durumda ki fuar öncesinde, sırasında, sonrasında her şey rakamlarla ifade ediliyor. Bu rakamlarda etkinlik ve imza sayıları da yer alıyor ama en önce ziyaretçi sayılarıyla başlıyor.

Öyle ya, dönemin ruhu: Her şey nicelikle başlar...
Öyleyse biz de rakamlara bakalım.

TÜYAP Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı bu yıl 37.kez kapılarını açtı. Her kışın başında düşen "Son yılların en soğuk kara kışı kapıda!" haberleri gibi bu fuarın sonrasında da "Fuara rekor ziyaretçi!" başlıklarının düşmesi gecikmedi. Bir de meşhur köprü izdihamı fotoğrafı var; halbuki izdiham fotoğraflamak isteyenlerin köprüye çıkmasına falan gerek yok. İstanbul'dan çok Tekirdağ'a yakın fuar alanına okur taşıyan metrobüslere gitmek yeterli... Bu başlıkları gazeteler atıyor ama kaynakları, fuarın kendi basın bülteni ki fuar resmi sitesi istanbulkitapfuari.com'da siz de bulabilirsiniz.

"Kitap Fuarı Ziyaretçi Rekoru Kırdı!" manşetini görüp "Allah Allah, hangi rekormuş?" diye bakınca haberin içeriği, manşet adına özür diliyor bizden: "Ya hepsi değil canım, fuarı okullarıyla birlikte ziyaret eden öğrenci sayısı rekor kırdı, ehe ehe!" diye düzeltme yapıyor adeta.

Her fuar gibi İstanbul Kitap Fuarı da her yıl, kapanışın ardından fuar raporu yayınlar. 2018'in detaylı raporu henüz açıklanmadı ama bakalım geçen 2017'nin raporu ne söylüyor:

Katılımcı Firma Sayısı 820
Etkinlik Sayısı 295

İmza Günü 3,075
Yabancı Firmalar 113
Katılan Ülkeler 22
Uluslararası Konuklar 31
Fuarı Ziyaret Eden Öğrenci Sayısı 165,000
Profesyonel Ziyaretçi Sayısı 383
Toplam Ziyaretçi Sayısı 742,445

Basına servis edilen 2018 final bülteninde şimdilik elimizdeki rakamlar, fuarı ziyaret eden öğrenci sayısının yüzde 11 artışla 183.755'e ulaştığı. Rekor dedikleri de bu. Öğrencilere kitap fuarı deneyimi yaşatmak ve onları kitaplara yaklaştırmak elbette çok güzel; tabii sadece stant gezdirip kitap aldırmak amaçlanmadıkça... Biz "müşteri okur"u eleştirirken okul zoruyla da olsa fuara getirilen çocuklar stantları gezdirilip okula geri götürülüyor. Çocuklara yönelik haftaiçi etkinlikleri de çok sınırlı sayıda okul katılımıyla gerçekleştiriliyor. Bir söyleşi, bir panel deneyimine okul olarak katılım yapıldıysa istisnai birkaç örneği geçmiyor. Ve daha vahimi, bizzat şahit olduğum üzere kimi öğretmenlerin çocuklara "Bu stantları gezin, şuraya gerek yok, şimdi şu standa bakabilirsiniz," komutlarıydı. Yorum sizin...

"Rekor ziyaretçiyi" konuşmaya devam edelim: Fuarı ziyaret eden, ama yukarıda bahsettiğim biçimde ziyaret eden öğrencilerle birlikte yüzde 11 artış var. Peki toplam ziyaretçi sayısı kaç? 611.444... Geçen yıla göre yüzde 17.64 düşüş.

Bu düşüşü sadece alım gücüyle açıklamak yeterli değil kanımca. Evet, kitaplara zam geldi. Evet, geçen yıl ortalama üç kitap alan bir okur bu yıl bir kitap aldı, kabul. Ama bu kadar kolay sıyrılamayız bu işten. Gerçek şu ki İstanbul Kitap Fuarı cazibesini yitiriyor ve böyle giderse daha da yitirecek.

Fuar alanına ulaşımın, fuara giriş çıkışın işkence haline gelmesi, vasat çay-yeşilçam-arabesk-facebook-instagram edebiyatı, bunun yan sanayisi olan poster-ayraç-sticker-defter satan yayınevi görünümlü promosyoncular ile ders-sınav-test kitaplarının fuar alanını ele geçirmesi, gelen okur profilinin standardın da altına düşmesi sebeplerden birkaçı.

Ayrıca söyleşilerin ve panellerin de geri plana atılması ve her yıl gitgide daha heyecansız, yeniliklerden ve kapsayıcılıktan uzak konuların seçilmesi de bir sebep... Bu yılki söyleşilerde spesifik, belli bir ilgiye hitap eden pek bir konu başlığı göremedim. Hele bir de iyi kötü çok satan bir yazar varsa, konunun hiçbir önemi yok. "Nasılsa isme gelecekler, ne söylediğinin ne önemi var!" diye düşünüldüğü bariz.

Peki, nicelikten niteliğe geçelim. Fuarı ziyaret eden yüz binlerin kaçının satışa döndüğünü, bu satışların hangi ürün ve eser bazında olduğunu asla bilemeyeceğiz. Bir gün bunun çetelesi tutulabilirse fuarın ve okurun gerçek profili için epey çarpıcı bir sonuç olacağına eminim.

En başta söylediğim üzere, dönemin ruhunu göz ardı edemeyiz. Biz yıllardır vasat edebiyatı, sırtını yeşilçama-arabeske yaslayan resimli vasat dergiciliği eleştirirken "Abi sonuçta insanları okumaya özendiriyor," diye liberal ahkamlar kesenler, umarım fuardaki özellikle yeni kuşak okur profilini görmüşlerdir. Neden orada olduğunu bile bilmeyen, elinde ve cep telefonunda fuar broşürü olduğu halde aradığı standı, salonu bulmaktan, hadi bulamadı diyelim insanlık hali, bunu stant çalışanlarına üslubunca sormaktan uzak "okurları" görmek pek iç açıcı değil ama buna da takılmıyorum. Asıl takıldığım, bu okurun kitaptan çok, belli başlı yazarların, yani isimlerin ve yüzlerin ama en çok da poster ve ayraçların peşinde olmaları... Arkadaşımı ziyaret ettiğim bir yayınevi standında imza için okurunu bekleyen yazara gelen genç arkadaşlar "Ayraç imzalıyor musunuz?" deyip başka stantlardan aldıkları ayraçları imzalatıyorlardı. Arkadaşım bunun birkaç kez tekrarlandığını artık yadırgamamaya karar vermiş bir tavırla söyledi. Dikkat; kimden imza istediklerini bilmiyorlar, zaten bilseler kitabını satın almanın uygun düşeceğini de bilirler. Onun yerine "muhtemelen ünlü" birinden imza alıyorlardı, hepsi bu. Yeni nesil "müşteri" ve "fangirl/fanboy" okur tipi.

Dönemin ruhu dedik; kitap fuarları tam da bu dönemin ruhuna uygun bir biçimde "ucuz kitap ummanı" olarak görülmeye başlayalı çok oldu. Yıllık kitap alışverişlerinin tamamını veya büyük bir kısmını fuar dönemine ayıran, valiziyle gelen nostaljik okurlar hâlâ var –ne mutlu. Ne var ki o dürüst ve gerçekçi indirimleri yapan yayınevlerinin varlığı için aynı şeyi söyleyemem. Üstelik o yayınevlerinin bir kısmını da –başta büyük sermayedarların domine ettiği piyasada nitelikli ürünleri kısıtlı

imkânlarla okura sunmaya çalışanlar olmak üzere- suçlayamam. Zira ekonomik sorunların yayıncılığa yansıdığı tek alan, hızla popüler bir bahane haline gelen kâğıt fiyatları değil sadece; üretimden dağıtıma kadar uzayan bir sorunlar silsilesi var. Tabii ki dürüst ve gerçekçi olmayan indirimler sorunsalı yalnızca bu yıla özel değildi; ben çok uzun zamandır fuarlarda okuru gözeten indirimlerin doludizgin yapıldığı bir yıl hatırlamıyorum. (Kaideyi bozmayan birkaç istisna haricinde.)

Fuarları, "black friday" tarzı bir indirim çılgınlığı olarak gören okur tipiyle de sorunumuz olmalı. İyi okur, nitelikli okur zaten piyasayı sürekli gözettiği için hangi fiyatın gerçekten uygun olduğunu bilir. Fuardaki küçük numaralara kanmak yerine dönemsel mağaza indirimlerinden yahut online alışverişten yararlanır sözgelimi ki ben ikincisindenim. Sahaflardan bahsetmiyorum; sahafların uygun kitabın adresi olduğu dönemleri geride bırakalı çok oldu ve bu da başka bir yazının konusu. Dolayısıyla fuara gidip "ucuz kitap" peşinde koşan okura da okur yerine müşteri demeyi uygun görüyorum.

İyi niyetli butik yayınevlerinin her zaman daha vicdanlı olduğunu söyleyebilirim. Bununla birlikte kâğıt fiyatları ve vergilendirme sistemi gibi halihazırda yayıncıya yüklenen sorunların yanı sıra birkaç söz de fuar organizasyonuna söylemek gerek. Her şeyden önce stant fiyatlarının son derece merhametsiz olduğunu belirtelim. İşin sadece stant kiralamakla bitmediğini; kitapların oraya taşınması, stant kurulum ve promosyon malzemelerinin yaptırılması, İstanbul'un "neverland'i" denilecek bir yerdeki fuar alanına ulaşım zor olduğu için stant çalışanlarının alana yakın yerlerde yine çok yüksek fiyatlara konaklatılması, hem mesai hem yemek ücretlerinin verilmesi gibi kalemleri düşününce "Kâğıt fiyatları çok yükseldi çünkü döviz..." argümanının işin çok küçük bir kısmı olduğunu anlayabilirsiniz.

Peki, Türkiye'nin birçok yerinde fuar alanları olan ve sadece kitap değil birçok sektöre kesintisiz fuar yeri tahsis eden, sadece stant fiyatları değil bina içi ve dışı reklam giydirmelerinden, kafeterya ve büfe hizmetlerinden de ücretler alan TÜYAP bu işten çok az mı kâr ediyor da bir de girişte insanlardan ücret alıyor? Cevap verseler "Emekliden, öğrenciden, öğretmenden almıyoruz," diyeceklerdir; e Allah razı olsun. Peki diğerleri? Alım gücü böylesine düşmüşken insanların ortalama bir kitap alabilecekleri 8 TL'lik ücreti almasan ne olur sevgili TÜYAP? (Geldiği her gün için bir 8 TL daha...) Hadi bunu alacaksın, geçen yıl 5 TL iken bu yıl nasıl bir gerekçeyle 8 TL oldu sevgili TÜYAP?

Denetimsiz piyasanın en vahşi sorunu tekelcilik, malum. Memleketin her alanında, her sektörde olduğu gibi fuarcılıkta da TÜYAP tekelinin olması, tüm bu anlattıklarımızın başlıca nedenlerinden. Çözüm, ya okur ve yayıncı bazında şikâyetçi olunan her şeyle ilgili toplu bir tepki vermekte ki bizde pek görülen bir şey değildir bu; ya da alternatif fuarları çoğaltıp okuru Tekirdağ sınırına götürmekten bir nebze kurtarmakta... Yıl içinde merkezi noktalarda gerçekleşen ama kapsamlı, kapsayıcı ve süreklilik arz etmekten henüz mahrum olan seçenekleri arttırmak, TÜYAP'ı vazgeçilmez olmaktan kurtarabilir belki. Sözgelimi, geçen yıl seçim nedeniyle yapılamadığını düşündüğüm Haydarpaşa'daki Kadıköy Kitap Günleri çok güçlü bir alternatifti. Elbette bunu söylerken, TÜYAP'ın

Tepebaşı'nda yapıldığı, gerçek okurun gerçek yazarlarla buluştuğu, entelektüel kaygının agresif ekonomik kaygıdan daha yüksek olduğu zamanlarını hatırlayıp üzülmüyor da değilim.

Ha bir de; o köprüye bir baktırın derim.

Yıllardır sallanıp duruyor; memleketim insanı bir de kitap almaya giderken ölmesin.

Not: Yazıda bahsi geçen "Alternatif Türlerin Yükselişi" ve "Yazar-Yayıncı/Okur İlişkisi" konularına dair hazırladığımız detaylı dosyaları KalemKahveKlavye.com'da bulabilirsiniz.

Karanlığa Dokunmak - Alper Fıratlı

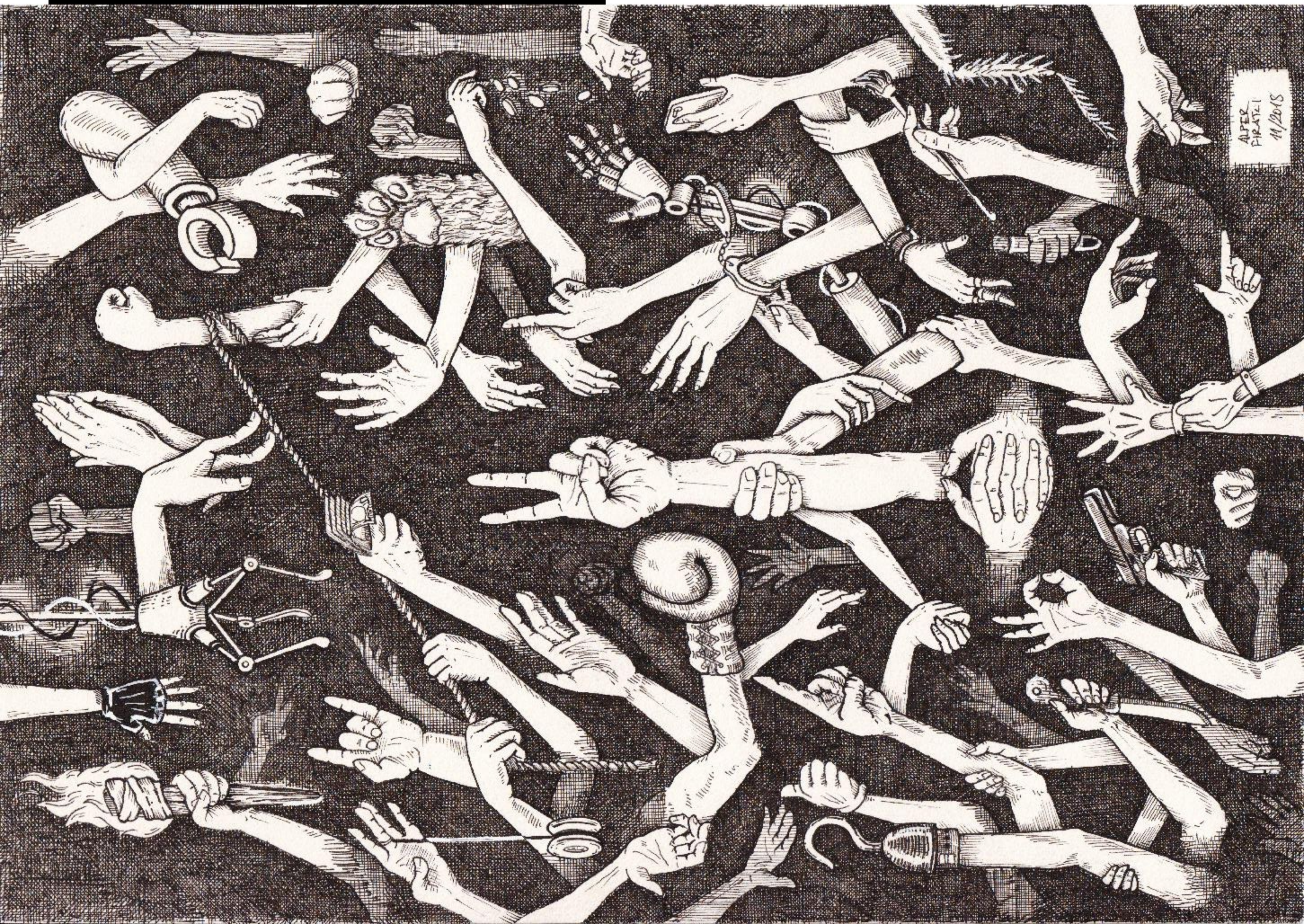

AZRAİL'İN GÖZYAŞLARI

Azrail'in ağladığını düşünürüm kimi zaman...

İnsanı insan yapan ölebilmesi midir? Yaşamını istediği gibi harcayıp arkasına bakmadan gidebilmesi midir? Göz açıp kapayana kadar geçen süreye bir ömür diyebilmesi midir?

Gücünü kırılganlığında bulabilmesi midir onu özel yapan? Yoksa son denilen şeyi göz ardı edebilmesi mi? Ya da ne olursa olsun sevip sevilebilmesi mi?

Sevgi...

İşte bu sevgi beni hırpalayan... Zaman zaman, pes etmeyi arzulatan... Ölümün gölgesi belirdiğinde ve eğer gülüyorsa gözleri hayata, budur kalbimi kırıp gözyaşlarımı akıtan. O gülüşün nedenini bilerek. Ama hiç bilmemeyi dileyerek...

Bilirim ki ben, o ve onun gibi pek çoğunun solup gittiğine şahitlik edeceğim. Her zaman yaptığım gibi... Geriye, zamanda kaybolacak anlık görüntüler ve son bir nefesten başka bir şey kalmayacak. Belki açgözlü eller tarafından paylaşılacak bir iki de hatıralık eşya. Ve elbette, ışıktan orağıma çakılacak bir çentik ile son nefesin sonsuzluğa bıraktığı o eşsiz iz. Her seferinde olduğu gibi...

Dalar gider gözlerim sonsuza dek yaşayacaklarmış gibi çabalayışlarına. Ne hırslarına ne de işledikleri suçlara kızarım. Yargılamam, yargılayamam; benim görevim değildir asla. Sadece seyreder ve zamanımın gelmesini beklerim. İzleri belirler, yakalar ve sandığıma kitlerim. Başkalarına kader yaratmak adına... Tekrar ve tekrar, zamanın sonuna kadar...

Bazen yanımdan geçip giderler, ne olduğumu bilmeyerek. Bakarlar ama görmezler. Yüzlerindeki hoş tebessümle hiç gelmeyecek yarını bekleyerek. Sonra görürler ama görmezden gelirler. Onlara korkmamalarını fısıldarım. İşte o zaman garip bir huzur sarmalar kalplerini. En çok da o huzur yakar içimi.

Yeryüzünde attığım her adım bu hüznün gölgesini taşır. Bir tek ben görürüm, sevinç, keder ve korku taşıyan her bir insan lekesini; gelip geçen, göçüp giden ruhların izlerini. Bu yüzden, ne kadar seversem seveyim, bilirim sevilmediğimi. İstenmediğimi ve beklenmediğimi...

Yine de bir kez olsun vazgeçmedim, vazgeçemedim niyetlendiğimden. İstemedim mi? İstedim, hem de nasıl istedim. Arkasında gözyaşı bırakacak en sevileni alırken, istedim ki kalsınlar. Olmadı. Olamazdı. Olmayacak.

Giderler ve yerlerine başkaları gelir. Her birini severim, izlerim ve yüreklerine dokunarak beklerim. Gün ışığıyla veya gecenin ayazıyla... Gelişimi sislerin ardına gizlerim. Yine de hissederler, bilirler geldiğimi. Kalamayacaklarını bilerek, gene de kalmak isteyerek...

Korkarlar, çünkü düşünmemişlerdir bir gün onlara dokunup, ellerinden bir başka yere çekeceğimi. Ağladığımı görürler ve tatlı bir şaşkınlıkla dolar gözleri. Ben şaşırmam, çünkü bilirim ki asla düşünmemişlerdir gelenin onları sevdiğini, Azrail'in de ağlayabileceğini.

Oysa hissettikleri son şeydir gözyaşlarımın huzur dolu serinliği.

“NEDEN EVLENDİ?” DEĞİL, “NEDEN EVLENDİRİLDİ?”

ÖZLEM NUR ATAY
LEMUR

Toplumun her birimiz için budadığı gözlükler vardır. Ne garip bir benzetme, öyle değil mi? Kaç tane insan gerçekten kendi gibi olabiliyor ve gerçekten istediği gibi yaşayabiliyor? Bu sorunun cevabına hemen hemen hiç kimse diyebiliriz. Bastığımız toprağın değer yargıları, gelenekleri ve görenekleri vardır. Toplumumuzdaki her bireyin de bu miraslarımıza saygısı vardır. Fakat bu miraslarımızın dışında yine aynı toplum bizleri, “Bizim geleneklerimiz öyledir.” veya “Bizim göreneklerimiz böyledir.” diyerek dayatmalar ile bastırıyor diyebiliriz.

Bastırılan duygu, durum ve olayların ise miraslarımızla hiçbir alakası olmadığını dayatmalar yüzünden fark edemiyoruz. Bu baskı ve dayatmalar yüzünden günlük hayatımıza, toplumun budadığı gözlüklerle bakmak zorunda kalıyoruz.

Gelişmekte olan bir ülke olarak, çalışan kadın sayımız günden güne çoğalıyor. Bu, bardağın dolu tarafı. Bir de tabularımızı yıkıp bardağın boş tarafından bakmayı deneyelim. Hâlâ ülkemizin bazı yerlerinde kız çocuklarımız okutulmuyor ya da okutulsalar bile, en fazla lise çağına kadar okutuluyorlar. Sonra ne oluyor? Hepimizin bilip görmezden geldiği gibi evlendiriliyorlar. Olay haberlere yansıdığında ise medya çalkalanıyor ve sosyal medyaya yorumlar dökülüyor. “Böyle baba mı olur?”, “Hangi çağdayız, hâlâ böyle şeyler mi oluyor?”, “Annesi neden izin veriyor ya da susuyor?” gibi cümleler söyleniyor ve gönder butonuna basıldıktan sonra da olay unutuluyor. Tek sorunun küçük yaştaki bir kız çocuğunun evlenmesi olarak olaya bakıyoruz. Esas sorun ise kız çocuğunun sadece evlenmesi değil, neden evlendirildiği ve ?neden kendisinden yaşça bayağı büyük biri ile evlendirildiğidir. Bu sorunun cevaplarından biri “Türkiye’nin kanayan yarası” olarak bahsedilen ensesttir. Olay ağabeyin/babanın tacizi ile başlar. Taciz, tecavüz ile devam ediyor derken en başından beri karşı koymaya çalışan kız çocuğu, bu olayı başkasına anlatmaması için tehdit edilir ve şiddet görür. Bu sarsıcı olay sonrasında çocuk, er ya da geç olayı yakın gördüğü birisine anlatır ya da olay fark edilir. Sonrasındaysa tahmin edileceği gibi ağabey/baba olayı kabul etmez. Olayın üzerinin kapatılması ve duyulmaması için ise çocuk evlendirilir. Bu olay karşısında da tahmin edebileceğimiz üzere baba için, damadının yaşının kızından 30-40 yaş büyük olması sorun teşkil etmez.

Elbette bütün kız çocuklarının evlendirilme nedeni budur, diyemeyiz. Fakat “Kız çocukları neden büyük yaştaki biri ile evlendiriliyor?” sorusunun cevaplarından birini ve en önemlisini söylemiş oluruz.

Peki, anne bu aşamalarda nerededir? Anne olayları genellikle hep bilir ama susturulur. Neden mi? O da zorla evlendirilmiştir, gidecek yeri yoktur, ekonomik gücü yoktur ve şiddet ile susturulur. Anne, bu durum karşısında tamamen bilinçsizdir ve o da yardıma muhtaçtır.

Bizim görevimiz, gelenek ve göreneklerin altına sığınarak küçük yaşta kızlarını evlendiren toplumu tamamen yok edebilmektir. “Bana dokunmayan yılan bin yaşasın.” demeyin. Çünkü her zaman en yakınımızda ne olacağını bilemeyiz. Bunun için ise toplumun budadığı gözlükleri hızlı bir şekilde çöpe atıp, yeni bir toplum ve farkındalığı yüksek insanlar yaratalım.

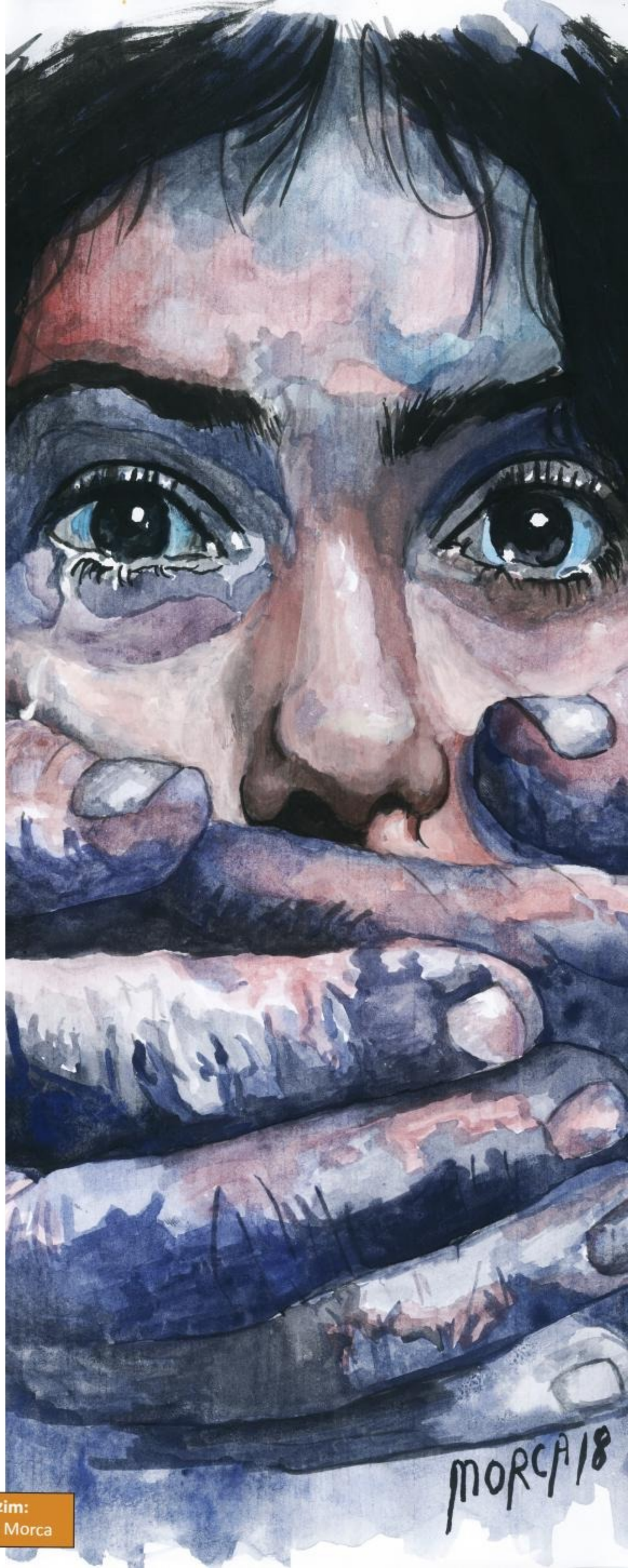

Çizim:
Erkan Morca

Ölüler Barı’nda Bir Hasbihâl

“Mezarlık şairlerinin yanında oturan bir kara kedi dişbudakların yapraklarından çıkan melankolik ezgiler eşliğinde düş görüyor. Bu sırada mezarlığın ölenlere göre çok uzak, yaşayanlara göreyse oldukça kısa bir mesafe aşağısındaki Ölüler Barı’nda sakin bir sohbet dönüyor.”

Yudumladığı ılık bira kesik boğazından bar taburesine damlayan Erdinç, karşısındaki tek kollu arkadaşı Berke ile bir tartışma içindeydi. Berke’nin söylediklerine boğazındaki kesiğin sebep olduğu hırıltılı bir sesle karşı çıktı. “Hayır abicim, bana hiç mantıklı gelmedi bu söylediğin” dedi, birasından bir yudum daha almadan önce.

Berke sahip olduğu tek kolunu heyecanla etrafa sallayıp farklı cümlelerle onu ikna etmeye çalışırken barın abanoz kapısından içeriye çürük adımlarla giren başka bir dostunu görünce dikkati dağıldı. “Hah, işte bana destek olacak adam da geldi” dedi, dostuna el sallayarak. “Egemen gel otur, bakalım hangimizi haklı bulacaksın.”

O an bar taburesinde oturan başka bir insan kapıdan giren Egemen’in ölüm sebebini anlamakta zorlanır hatta ilk görüşte onun ölmediğini bile düşünebilir, her bir milyon ölüden birinde görülen “Ölü Halüsinasyonu” denilen ruh hastalığına kapıldığını sanabilirdi. Ne de olsa orası bıçaklanarak, vurularak, yanarak veya bir yerlerden düşüp parçalanarak ölenlerin yeriydi; deyim yerindeyse burası tekinsiz ölülerin mekânıydı. Doğrusu ölülerin hepsi tekinsizdi ama buradaki ölüler biraz, sözlükleri yazan kişilerin “tekinsiz” sıfatını tanımlarken yararlandıkları kişilere benziyordu.

Kalp krizi ya da beyin kanaması gibi rahatsızlıklar yüzünden ölen talihli ölüler bu civarlara pek uğramaz, daha doğrusu korkularından uğrayamazlardı. Burası belki de ölüler dünyasının Çinçin Mahallesi’ydi.

Egemen yavaş adımlarla dostlarının yanındaki bar taburesine oturdu ve ensesindeki devasa mermi yarasını kaşıyarak “Neymiş bakalım derdiniz?” diye sordu.

“Ya sen buna bakma. Ciddi bir konu bile değil, dert mert sayılmaz,” dedi Erdinç. “Abi barın adını konuşuyorduk. Sence de bu barın adı biraz garip değil mi?” diye sordu Berke. Bir yandan da birasını yudumlarken kaşlarıyla sorduğu soruyu daha egzotik hâle getirdiğini sanan garip hareketler yapıyordu.

“Ne alaka? Barın adında ne var ki?” diye sordu Egemen, önüne koyulan bira bardağının kulpuna parmaklarını geçirirken.

Berke “Yani, diyorum ki burası gerçekten de ölülerin olduğu bir yer ve barın adı da Ölüler Barı” diye açıklamaya girişti. Tek eliyle zapt ettiği bira bardağını önüne koyduktan sonra yukarıyı işaret etti. “Bu tıpkı yaşayanların olduğu yerde ‘Yaşayanlar Barı’ adında bir yer olması kadar saçma!”

Berke’yi dinledikten sonra onunla birkaç saniye göz göze gelen Egemen kahkahayı bastı. “Abi size gerçekten ölmek hiç yaramamış ya,” dedi. “Siz cidden konuşacak her şeyi konuşmuşsunuz. Hatta konusuzluktan içki bulabildiğimiz tek barın adını eleştirecek kadar da sıkılmışsınız.”

Berke sinirlenerek “Ne yani sen de mi Erdinç’ten yanasın?” diye sordu. Egemen ılık birasını Berke’ye ve Erdinç’e doğru kaldırarak “Geberip gitmemize rağmen hâlâ bira içebildiğimiz için Ölüler Barı’ndan yanayım,” dedi ve birasını bir dikişte bitirerek boş bardağı barın diğer tarafındaki Berrin’e uzattı. Bu sırada barın içki şişeleriyle dolu, tozlu raflarının yukarısına tüneyen yaşlı bir kuzgun boşalan bardağı görünce kanatlarını çırptı ve “You want more! You want more! You want more!” diye bağırdı. Egemen kuzguna gülümseyerek “Evet evet, istiyorum!” diye seslendi.

Ölüler Barı’nın müdavimleri kuzgunun hareketlerine alışmıştı. Yaşlı kuzgun barın en kuytu masasında bile boşalan kadehi fark eder ve kadehin sahibinden ya da barın tek barmeni Berrin’den bir cevap alana kadar tek bildiği cümleyi tekrar eder dururdu. Zaten çoğunlukla müşteriler kuzgunun tavsiyesine uyar ve Berrin’den daha fazla içki isterdi.

Egemen ılık birasından koca bir yudum aldı. İçtiğinden keyif aldığını belli eden bir ağız şaplatmasından sonra dostlarına dönerek “Barın adını boş verin de size buraya geldiğimden beri benim garip bulduğum bir şeyi söyleyeyim” dedi.

Berke ve Erdinç merakla bakarken, sakince “Seks” dedi.

“Seks mi?”

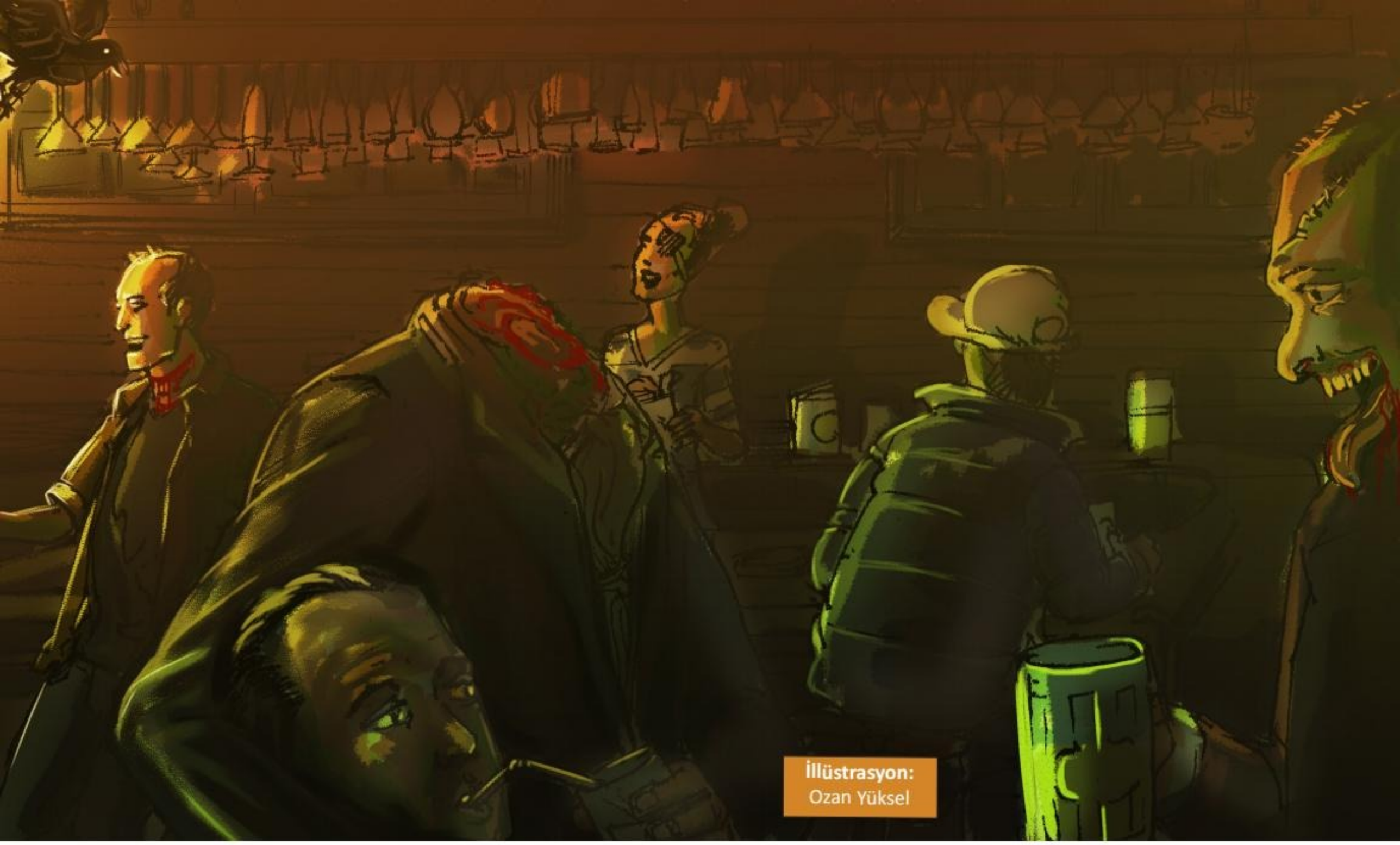

İllüstrasyon:
Ozan Yüksel

UĞUR KILINÇ

"Evet Berkeciğim, seks," dedi. "Öldüğümüzden beri geziyoruz, tozuyoruz, içiyoruz ve hatta sıçıyoruz bile. Ama gel gelelim sevişemiyoruz. İçimizde en ufak bir aşk duygusu veya bir sevişme isteği uyanmıyor. Bu ne biçim bir şey?"

Berke ile Erdinç kahkaha attı ama kahkahaları bir süre sonra, zihinlerindeki düşünce kapılarından birinin aralandığını hissettikleri anda, biranın üzerindeki köpükler gibi azalmaya başladı. Erdinç birkaç saniye dudaklarını büzerek düşündükten sonra, "Abi harbiden, biz neden buraya gelince sevişme konusunu unuttuk ki?" diye akıl yürüttü.

"Oğlum manyak mısınız?" dedi Berke. "Ölüyüz lan biz, sevişip de ne yapacağız ki burada?"

"Öyle deme!" diye karşı çıktı Egemen. "Belki de her gün içip içip boş boş konuşmamızın sebebi bunun eksikliğidir. Zaten aşkı, tutkuyu, sevişmeyi alınca geriye ne kalır ki şu hayatta!"

Berke kıkırdayarak "'Şu ölümde' demek istedin galiba abi," dedi. Diğerlerinin gülmediğini görünce bu duruma biraz bozulmuştu ve bunun hıncını önündeki bira bardağından çıkarmak ister gibi, içkisini bir dikişte içti.

Bu sırada boşalan bardağı gören kuzgun hemen uykusundan uyandı ve "You want more! You want more!" diye bağırmaya başladı. Berke de kuzgunun ısrarına olumlu karşılık verdi, "İstiyorum istiyorum, evet".

"Her ne kadar bu konuyu garip bulsam da söylediğine pek katılamayacağım abicim," dedi Erdinç. "Aşk insanlığın bulaşıcı hastalığıdır, biyolojik varlığın içine tünediği bedenin iplerini elinde tuttuğu bir kukladır. Bence ölülere hastalık bulaşmadığı için biz de aşk, sevişme gibi şeylerden azat edildik".

"Belki de günahlarımız yüzünden aşksızlıkla cezalandırılıyoruz" Bu sefer akıl yürüten Berke'ydi. Önüne koyulan ılık birayı içerken daha yudumu bitmeden işaret parmağını göstererek arkadaşlarının dikkatini çekti. "Bakın aklıma ne geldi! Diyelim ki burada biriyle seviştik, bu bizim nekrofili olduğumuz anlamına mı gelir?"

Berke'nin saçma esprisi karşısında bar masasının arkasındaki Berrin bile iğrendiğini belli eden bir ses çıkardı. Çok fena çuvalladığını fark eden Berke ellerini kendisini savunur gibi kaldırdıktan sonra birasını yudumlamaya devam etti.

Berrin masayı silmeye ara vererek, sorgulayıcı bakışlarını Berke'nin, Erdinç'in ve Egemen'in gözlerinde gezdirdikten sonra ellerini beline koydu ve "Bence teorileriniz yanlış," dedi. "Burada aşk olmamasının başka bir sebebi var".

Egemen "Neymiş o Berrin Hanım?" diye sordu.

"Ölen insan soğur," dedi. "Bedenlerimiz soğuk olduğu için sevişemeyiz. Biralar neden ılık sanıyorsunuz? Çünkü her yudumda boğazımızda soğuyorlar. Burada bir şeyleri soğutmaya ihtiyacımız yok, çünkü bedenlerimiz soğuk. Bu yüzden aşık da olamazsınız. Aşk her zaman sıcak bedenlerle beslenir"

"İlginç bir bakış açısıymış," dedi Erdinç.

Üçü de fark etmemişti ama biralarını içerken bir süre hiç konuşmadılar. Her biri kendi yaşamlarındaki anılarının kuyusuna düşmüştü. Egemen kendisi uykudayken kafasına silah sıkan psikopat karısını, Berke bir kamp sırasındaki kıskançlık kavgası sırasında çadırın önündeki baltayla kendisine saldıran nişanlısını, Erdinç ise uyuşturucu krizine girdiği bir gece yaşanan kavga sırasında boğazını kesen sevgilisini düşündü. Sonra üçü de son yudumlarını, bardaklarındaki ılık bira değil de düştükleri düşünce kuyusunun soğuk suyu olduğunu varsayarak vahşi bir iştahla bitirdiler.

Boş kadehleri gören yaşlı kuzgun bağırdı, "You want more! You want more!". Ancak bu sefer kuzgunun hevesi sahibi tarafından kursağında bırakılmıştı. Berrin boş bardakları diğer bulaşıkların arasında götürürken kuzguna cevap verdi:

"Nevermore!"

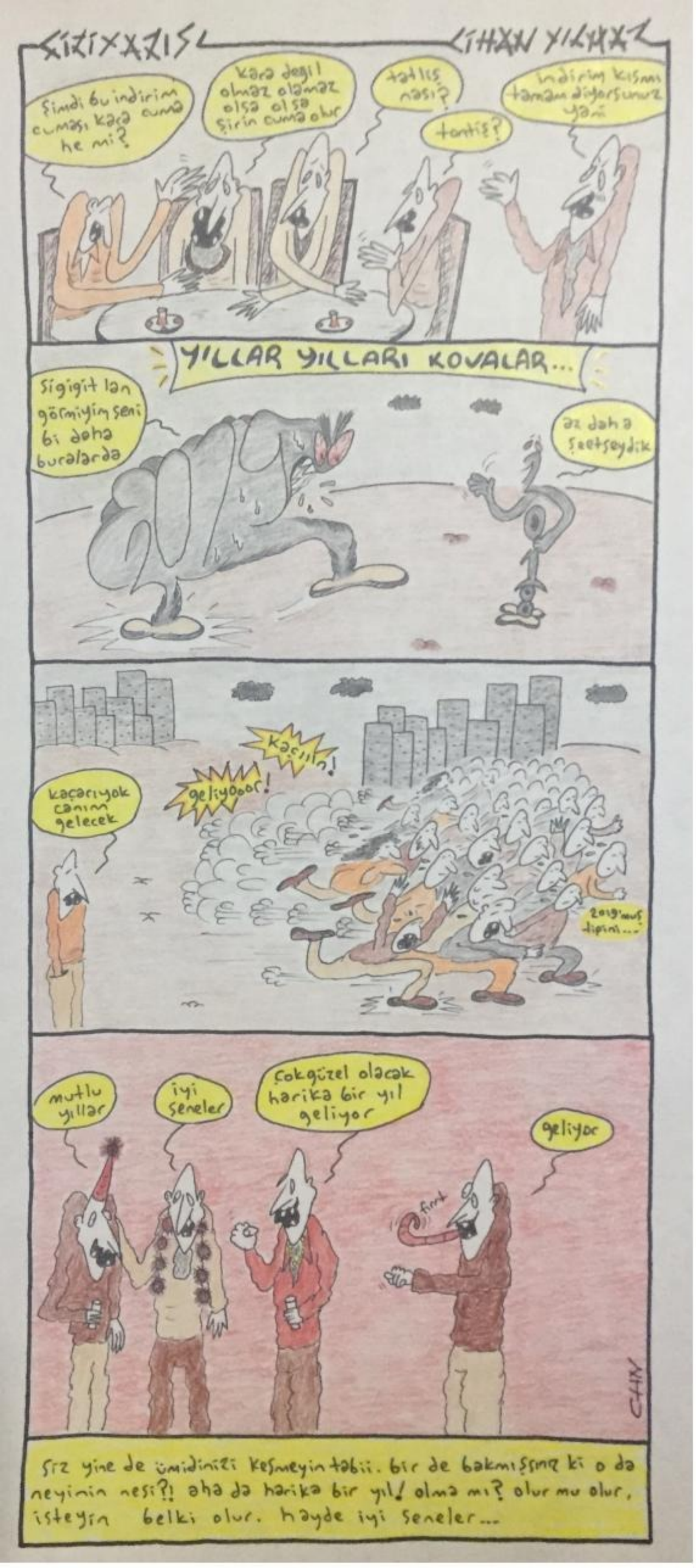

Dili Olsa

Yer ayaklarından kayıyor, daha önce olduğu gibi bunun günlerce süreceğini biliyorlardı. Aldıkları havada değişik bir duygu vardı, içlerine çektikçe umutları artıyordu. Özledikleri bir dostu kapıdan içeri aceleyle alır gibi soluyorlardı. Alper annesine seslendi, buradan sonrasını tahmin edebiliyordu. Çocuk telaşıyla saatlerce, köye giden ve onları almayı kabul edecek araç bulana kadar beklemek yerine kolay olan tercihi sundu, taksiye binselerdi ya? Kısacık mesafeye taksinin, İstanbul'dan buraya gelmek için verdikleri tren bileti parasının iki katını alacağını öne sürdü annesi. Ama istersen git sor dedi Alper'e, içinde kalmasın. Abisi Kenan Alper'den çevik davranıp gitti sordu, 9 bin yazarmış dedi henüz yanlarına gelmemiş ve uzaktayken. Al bak gördün mü, bin lira daha olsa tam iki katı. Ilıca denilen yolda yaklaşık 1,5 saat sonra bir elma kamyonuna binip köylerinin girişi olan dört yol ayrımında indiler. Yok abla dedi şoför, dua etseniz yeter para istemem. Ellerinde valizler bir yokuş çıkıp bir yokuş indiklerinde köy evine ulaştılar. Çocuklar dedesinin ve nenesinin ellerini öperken Melike teyzeleri pencereden çıkıp sevinçle yanına çağırdı. Karşı komşu Melike çocuklara uzun uzun sarıldı. Alper o sarılırken kapının önündeki deterjan kutusunun daha önce geldikleriyle aynı olduğunu görüp gülümsedi. Anneannesinin evinde tahta kapının ilerisindeki duvarın gizli boşluğunda olurdu anahtar, eğer gelir de anneannesi evde olmazsa. Dedesinin evde kapının kenarındaki saksıda, Melike Teyze'de de o yokken çocukları gelirse anahtarın gizli yeri deterjan kutusuydu...

...

Anne sorayım mı taksiye?..

Aynı valizi iki ayrı koldan tutup taşırlarken gülüştüler manidar bakışarak Alper'le annesi. Kenan'la babası onların epey önünde ve hızlı adımlarla arayı açmaya devam ediyordu. Ilıca'ya vardılar, meyve taşıyan kamyonlar artık yoktu. Beyaz anadol bir kamyonet alıp dört yolda bıraktı onları, 10 lira dedi. Köye vardıklarında Melike Teyze'nin kapısının önünde deterjan kutusu yoktu. Kendisi de...

Babaevinde en son annelerinin cenazesinde bir araya gelmişti 3 kardeş. 16 sene olmuştu. Çok az bir araya gelirlerdi zaten. Sebebi olarak annelerini gösterirdi kardeşlerin en büyüğü. Yaramazlıklarından bezdirdikleri anneleri "Allah birinizi bir dağın ardına koysun, birinizi başka bir dağın ardına koysun" diyerek beddua etmişti güya. Beddua sahibi de başka bir dağın ardında kalmıştı evlat hasretiyle sonraları.

Alper oğlum hadi bir koşu bul da gel dediği oğlu, son geldiğinde berberde boynuna sarılmış örtüye düşen saçlarından gizlice alıp, not yazarak bıraktığı cama doğru bakıyordu dışarıdan, dalmış bir şekilde. Notta özlediğinizde bakmanız için yazıyordu. Güldü ve kendini önündeki Baba Dağ'ın heybetine kaptırarak uzaklaştı. Uzaklaşırken bir anlığına da olsa merdivenin kenarına yaslanmış, her zamanki yerinde duran dedesinin mobiletine çocukken duyduğu heyecanla baktı. Frenlemeyi gölete uçmaya birkaç metre kala çözdüğü an geldi aklına, gülümsemesini tazeledi...

İki katlı akıllarda kalan şekliyle giriş kattan bahçeye açılan kapısı olan şimdilerde başka bir eve açılan, bir çok odalı köy eviydi bu. Evin en büyük oğlunun en büyük oğlu Kenan, eskiden bahçeye açılan kapıyı, bulmak istediği gibi bırakılmış görme umuduyla yavaşça açtı. Öyle değildi ama o, eski haliyle görebildi yine de. Tulumbayı, ondan su çektiğini, kapının üstündeki düğmeyi indirince başlayan motor sesini, tulumbadan suların fışkırmasını. Kardeşiyle hemen köşedeki, taştan ilkel küveti doldurup yarı çıplak halde kafalarını içine sokup kim daha fazla kalacak diye

iddiaya girip saat tuttuklarını. Tekrar kapıdan içeri girip üst kata çıkan merdivenlerin beş basamaklık olan kısmını çıktı. Yukarı baktı, 16 basamaklık kısmın üstüne. Sonra yine beş basamaklık merdivene ve bahçeye açılan kapıya. Kardeşi Alper'in oyun olsun diye vurduğu kaşığın bu merdivenlerden düşmesiyle almak için koşarken yuvarlanmasını hatırladı. Büyük merdivenlerden yuvarlanıp aşağı düştükten sonra L çizercesine inen küçük merdivenden düşüşe devam etmesini hala anlayamıyordu. Hele yetmemiş gibi bir de bahçe merdivenlerinden düşmesini aklı mantığı kesmiyordu. Çok eskiden sokakta yürürken omuzlarını sağa sola iyice yaslayıp gezen kabadayı misali dallarını yapraklarını her yana salmış olan dut ağacının şimdi sadece körelmiş gövdeden ibaret gölgesi sehpa diye kullandıkları teneke ve üstündeki tavlaya düşüyor, onlar ise eskimiş sandalyelerde karşılıklı oturuyordu iki kardeş. Yaramazlıklarından beddua yiyen kardeşlerdi, evin oğulları... Evin en küçüğü oturduğu sandalyeye göz süzüp, ağaç gövdesinin bitişiğindeki çitin ardında duran babasına sırıtarak kaçak bakışlar atıyordu. 38 yıl önce evlenirken alınan eşyaları, babasına kızıp karısını alıp da gittiğinde senelerce dokunulmamış, çürümüştü! İşte o sandalyede oturuyorlardı. Babasına doğru bakıp bulaştı "Hayrını görüverdin mi?!."
O, alıngan ve gururlu dikilip donuk bakıyordu.

-Ne gördüğümü söyleyeyim, sen gidince eşyalar bana baktı ben onlara, onlar çürüdü, ben çürüdüm. İlk günkü gibi hatırlıyorum, lanet gibi, beraber eskidik, kırıldı dallarımız.
-At bakalım bizim oğlan...
-Aha dubara! Ev gidiyo bağıra bağıra!
-Kaç ev gitti, annem öldükten sonra? Kaç ev parası yedi garılarla. Daha gelip üleşmesek hepsini dağıtıverecek bu! Sen yüzüme bak da bi de, ama doğru de! Bi babanın evlatları açken zevk etmesi hak mı?!. Sana diyombuba!
-Değil elbet ya. Yalnızlık zor. Burada ne çektiğimi bi ben bi Allah bilir. Arada siz geliyorsunuz ya sonra? Sizi özlemekle de vakit mi geçer çocuklar...
-Abdullah gelmeyecek mi?
-Yok o bana Harap Bağlarındaki elmalığı verin yeter diyo bizim oğlan.
-E iyi madem kendi bilir.

Kenan kapıda belirirken önceden telle çevrili çeşit çeşit hayvanın olduğu alana baktı.

-Baba hatırlıyor musun sana saldıran hindiyi?
-Hee baba guluk. Askerden dönmüştüm bu unutmuş beni saldırdı üstüme. Ayağımla bastım boğazına kestim gırtlağını. Çok lezzetliydi amma.
-Kaç gün yediydik de bitmediydi o gulluk amcam.
-Melike teyze yaşıyor mu? Kocası ölmüştü onu biliyom da...
-Yaşıyor amcam.
-Ne bileyim biz geldiğimizde durmaz çıkardı, sarılır muhabbet ederdi uzun uzun. Yaşlandı demek yazık...
-Yok amcam, o annem zamanındaydı. Rahmetlinin kimseyle alaveresi dalaveresi yoktu. Bunun getirdiği garının kavga etmediği mi galdı civarda! Ben bile sıkıvericektim bi gün boğazını, elimde galıyodu.
-Ben bi kere gördüm. Teyze demiştim de kızmıştı. Cici nene diyeceksin bana diye.
-Hee, çok cici. Neresi ciciymiş onun! At bizim oğlan... Cadı nene diyeydin. Neyse ölü garının ardından şimdi... Töbe. Garının da değil amcam hep şoordakinin suçu!
-Benim ne suçum varmış. Niye böle yapıy!..
-Sus sen; sus!
-Tamam sustum!
-Daha önce biz sustuyduk, bizden geçti. Noldu bizim oğlan, 4 mü oldu?
-5 oldu İsmail, bitti. Al bakem şunu şöle koltukaltına.
-Valla gonuşmaya daldırdınız babalı oğullu... Bana 4 gibi geliyo da hadi 5 oluversin.

ERSİN LEMUR PERK

Alper testereyi bulup döndü, iki kardeş karşılıklı uçlarda, az önce gölgesinde oturdukları ağacı kesmeye başladılar. Aslında, saklambaç oynarken ağaca yuman çocuklarını kestiler, Alper'in Nurcan'ı köy meydanında 3 tur kovaladığı ana kumpas kurdular, Kenan gece, aşağı inmeye korktuğu için balkondan işerken üzerine yıktılar ağacı, gövdesine bağladıkları kurbanlık koyunun ipini kestiler... Sessizliği keşfettiler, babaları gün boyu yaptığı gibi yine konuşmadan evine girdi.

...

Dört yol ağzında bu sefer dönmek üzere bekliyorlardı. Alper çocukluğunu hatırladı, o zaman başkaydı, her şey... Dedesi, amcaları, ev, çocuklar. Gündüzdü, göğe doğru baktı. Gözlerini kısmadığını fark etti. Sonra bir şey daha fark etti; güneşin adı bile ısıtırdı eskiden, şimdi kendisi dahi ısıtmıyor...

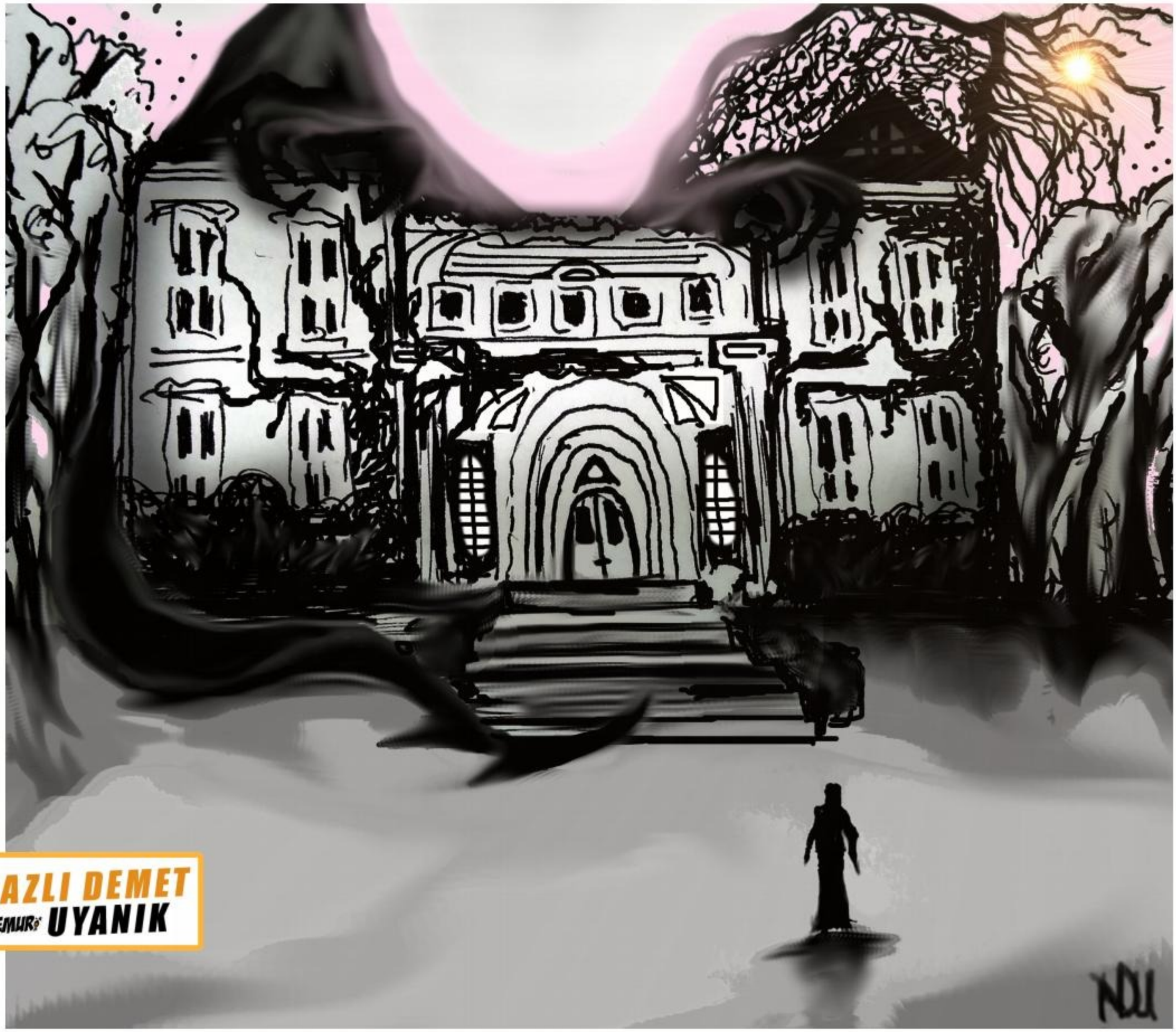

IH

“Sözcükler onun için seferber edildi. Cümleler özenle dizildi, paragraflar incelikle birbirine bağlandı ve hikâye, anlatıcıların maharetli ellerinde uzayıp durdu. Zaman geçtikçe başka boyutlara taştı; iki boyut, üç boyut derken zamanın kendisi oldu. Anlatıcılar, hikâyenin ellerinden bir çırpıda kurtuluşunu hayretler içinde seyretti, sonunda onu tamamen kaybettiler.”

“Durmaksızın genişleyen hikâye, bedenine şekil vermeyi öğrendi. Tarihsel olguları kolayca kavrayabilmek için büyük pençeler biçti kendine. Varoluşa dair irikıyım kavramları yutabilmek için geniş bir ağız ve yolculuk edebilmesine yarayan güçlü bir sol kanat. Talih bu ya, ona ejderhavari bir görünüm kazandıran yaratıcılığı tam bu noktada ateşini yitirdi. Eksik bedeni ve eksikliğinin bulanık bilinciyle hiçliğin ortasında soğumaya yüz tuttu.”

“Kabuk bağlayan vücudu bir yumurta şeklini aldı. Kabuğunun altında, benliğinin derin dehlizlerinde, tanımlayamadığı bir açlık ve huzursuzluk içinde kıvranıp durdu. Bir cevaba ihtiyacı vardı, cevaptan önce de bir soruya. Birkaç milyon yıl boyunca hararetle düşündükten sonra ikisini de aynı anda buldu. Pırıl pırıl bir ‘kim’ sorusuna karşılık, ışıl ışıl bir ‘cevap’: Bir terzi.”

“Güçlü bir çatırdama eşliğinde kabuğundan kurtulan hikâye, samanyoluna doğru uçtu. Pek tabii, tek kanadı yüzünden yalpalayarak.”

“Terzi, Satürn’ün en ince halkasının en küçük taşı üzerinde yaşayan bir kadındı. Kanaviçeden iyi anlardı ama asıl dantel konusunda eşsiz bir yeteneğe sahipti. Bütün dilleri su gibi bilmesine rağmen hiç konuşmazdı. Ansızın tepesinde dikilen hikâye de konuşmadı elbette, konuşmasına gerek yoktu, ihtiyacı olan cümleyi kuşandığı kelimelerden ayırıp kadının çevresine doladı: ‘Beni tamamla.’ Kadın hikâyeyi şöyle bir süzdükten sonra IH’ladı.”

“IH’ladı mı?”
“Evet, IH’ladı. Ne var bunda?”
“Tamam... Devam et.”

“Terzi, diğer işlerini yarıda kesip sandığından malzemeleri çıkardı; kâğıt, kalem, mezura, tığ ve iplik. Önce kâğıt üzerine bir taslak çizdi, sonra mezurayla ölçtü, biçti ve başladı büyük bir sessizlik içinde örmeye. İncecik iplikler zaman içinde sonsuzluğa uzanan bir kanat şeklini aldı.”

“O sırada hikâye, bir pençesi Satürn’e dayalı, büyülenmişçesine kadını seyrediyordu. Ansızın duyduğu kokuyla irkildi. Satürn’ün halkalarından süzülerek burnuna çarpan bu baş döndürücü koku, kadından geliyordu.”

“Gözleri olan altın söz çemberleri, kokunun kızıl bir sarmaşık hâlinde teninin altından ilerleyişini seçebilecek kadar keskindi. Upuzun tırnaklarına, sivri dişlerine, kodlarını sakladığı esnek keseciklerine dek yayılan kızıllık, hikâyenin istemsizce IŞK’lamasına ve-”

“IŞK?”

"Günümüzde insanlar buna aşk diyor."
"Vay!"
"Ben biliyordum zaten."
"...ve o güne kadar işlevinden bihaber olduğu tuhaf şekilli uzvunun hareketlenmesine yol açtı."

Kıkırdamalar...

"Anlaşılan, hikâye, bir kanattan fazlasını istiyordu."
"Orasını anladık."

"Sarmalamakla parçalama güdüleri arasında gidip geldi bir süre. Kadına niyetini belli etmek için ofluyor pofluyor, sızlanıp duruyordu. Ne var sanki, diye düşünüyordu, biraz ittirip kaktırsam... Sevip okşayıp tırmalayıp yalayıp yutsam... IH'layıp duran şu güzel kokulu muhteşem yaratığı?"

"Ama kadının o taraklarda bezinin olmadığı tez zamanda anlaşıldı. Kanadı hızlıca hikâyeye tutturduktan sonra eteğini ciddiyetle çırptı ve arkasını dönüp ertelediği işlerinin başına oturdu."

"Reddedilmenin acısıyla kızgın bir küre halini alan hikâye, bedenini yeniden samanyoluna bıraktı ve bir süre başıboş şekilde süzüldükten sonra Dünya'ya çarptı. Atmosferden geçerken bir hayli ufaldığını da atlamayalım. Burada kendine gizli bir krallık kurduğu söyleniyor. Açlığına ve nefretine kurban gidenler dışında hikâyenin nerede olduğunu bilen kimse yok. Eh, ölüler de konuşamadığına göre... Şu peyniri uzatır mısın?"

"Sen mi uydurdun bunu?" diye sordu Nazlı.
"Bir yerde okumuştum" diye yanıtladı Burcu. "Ne oldu, beğenmediniz galiba?"
"Yo, güzelmiş" dedi Nazlı, peyniri uzatırken. "Müstehcen, severim. Devamı yok mu?"
"Benden bu kadar" diyerek geçiştirdi Burcu. "Açım."

Merve, gülerek piknik sepetinden armutları çıkardı. Evrim, otların üzerinde güneşleniyordu. Gözde, yeni flörtüyle ilgili açık seçik hayaller kurmakla meşguldü. Yasemin, az ileride erkeklerle top çeviriyordu.

"Hadi, yakan top!" diye bağırdı Volkan.

Aslında yakan top oynamak için fazla sıcak bir gündü. Ama onca yolu boşuna tepmemişlerdi. Bahçeköy ormanları, değil yakan top, çift kale maç üzeri uzuneşek oynamak için bile gereken serinliği sağlıyordu.

Yemekler yendi, şarkılar söylendi, çocuklaşmanın sınırları sonuna kadar zorlandı. Akşam olunca yedi genç, günün tatlı yorgunluğuyla yola koyuldu. Arabalara doğru yürürken, oraya sekiz kişi gittiklerini unuttular.

Yolu yarıladıklarında, "Burcu nerede?" diye sordu Volkan.

Herkes çevresini yokladı.

"Önden gitmiş olmasın?" dedi Gözde.

Birkaç kişi arabaları kontrol etti. Volkan ve Evrim piknik alanına geri döndü, bazıları civarı dolaştı. Fakat kızı hiçbir yerde bulamadılar.

"Burcu'nun sürekli çişi gelir" dedi Gözde. "Bir yerlerde işiyordur belki."
"Yarım saattir mi?" dedi Evrim.

Derken, çok da yakından gelmeyen tiz bir çığlık işitildi. Topluca sesin geldiği yere doğru atıldılar. Ormana dalıp kısa bir patikadan geçerek yeşil bir düzlüğe vardılar. Karşılaştıkları manzara nefes kesiciydi.

"Burada kilise mi varmış?"
"Kilise değil, bir katedral. Şunun büyüklüğüne baksana..."
"İtalya'da iki sene kaldım" dedi Evrim. "Az çok katedral görmüşlüğüm var. Böyle katedral olmaz."

Bir çığlık daha duyuldu. Bu seferki hepsini dehşete düşüren cinstendi.

"Burcu!"

Erkekler önde, kızlar arkada, binaya doğru son hız koştular. Nazlı epey gerideydi. Onun dışında kimse, yapının yanından bir kırbaç gibi savrulan devasa kuyruğu görmedi.

"Durun!" diye bağırdıysa da sesini duyuramadı Nazlı. "Orada bir şey var!"

Kulak tırmalayan bir böğürtü koptu; hemen peşinden, Burcu'nun parçalanmış bedeni gençlerin arasına düştü.

Gençler çığlık çığlığa koştururken, Nazlı olup biteni dehşet içinde seyrediyordu. Ellerini suratına çarparak gördüklerini anlamaya, sindirmeye uğraştı. Gerçek miydi tüm bunlar, yoksa her zamanki gibi rüya mı görüyordu? Nazlı ve onun, gerçeği gerçeklikten daha bariz kılmayı başaran meşhur rüyaları!

Nazlı için günlük yaşamıyla rüyaları daima iç içe geçmiş hâldeydi. Ama genelde günlerini rüyalarının etkisinde geçirdiğinin farkında olmazdı. Bu yüzden bazen insanlara verdiği sözleri, randevuları unuttuğu bile olurdu. Ya da sırf rüyalarının büyülü atmosferinden kopmamak için teklifleri reddederdi.

Ama hayır, bu defa gördüklerinin rüyalarla bir ilgisi yoktu. Gözlerini açtığında Burcu'nun cansız bedeni hâlâ yerde yatıyordu. Kanlı bir pençe, binanın çatısına yerleşti, sonra diğeri. Geniş, perdeli kanatlar, yapının ardından doğarcasına yükselip gençleri gölgede bıraktı. Sağ kanadındaki ince işçilik, Nazlı'nın gözünden kaçmadı.

"Bu o..." dedi inlercesine.

Burcu'ya doğru gitmeye yeltenmişti ki canavar yerinden fırlayıp gençlerin üzerine çullanıverdi. Volkan'ı pençesiyle kenara itti. Gözde'nin kafasını kopardı. Yasemin'in bağırsaklarını deşti. Cemal'e okkalı bir kuyruk savurdu. Evrim'i boynuzladı. Merve'yi ortadan ikiye böldü. Yön değiştirerek binaya doğru koşan Nazlı, canavarın çevresinden dolanıp içeri girmeyi başardı.

"Kadınlar..." dedi nefes nefese. "Yalnızca kadınları öldürüyor!"

Yüksek tavanlı hol, pençe izleriyle doluydu. Mermer kolonlar, granit yer döşemesi, kadife perdeler, alengirli bir şömine, renkli duvar kâğıtları, ürkünç heykeller, tablolar... İnce ahşap işçiliğiyle göz dolduran uzun bir yemek masasının yanından geçti. Tüm bunların canavara hiç de uygun olmadığı aşikârdı. Tırnaklarını pahalı eşyalarla bilemek gibi özel bir saplantısı yoksa tabii... O hâlde bu lüks, bu zenginlik, bu gösteriş kimin içindi? Envaiçeşit mücevherle dolu vitrinler her şeyi açıklıyordu.

"Kadınları buraya çekmeye çalışıyor. Burası bir tuzak!"

Binanın arka tarafında bir çıkış yolu bulmayı umarak pencerelere yöneldi, fakat hepsine parmaklık çekilmişti.

"Gerçi bayağı eski kafalıymış..." diye düşündü Nazlı. "Hangi kadın Orta Çağ Hristiyanlığını özler ki?"

Hole dönüp merdivenleri tırmandı, kapılarla çevrili geniş bir koridora ulaştı. Biri haricinde bütün kapılar zincirliydi. Açık kapıdan içeri dalıp saklanacak bir yer bakındı. Fakat odada tek bir eşya bile yoktu. Sağa sola gidip gelirken, pencerede bir gölge belirdi.

"Bir kadının varlığını çok uzaktan hissedebilirim" dedi bir ses. "Siz iğrenç yaratıklar tüylerimi ürpertiyorsunuz."

Canavar, pencereyi ittirip içeri daldı, dikenli başı Nazlı'ya doğru aktı.

"Söyle bakalım, kız" dedi canavar. "En tehlikeli organ hangisidir?"
"Be... Beyin?" dedi Nazlı, titreyen sesiyle.
"Yanlış!" dedi canavar, hiddetle. "Burundur, kız!"

Canavarın burun delikleri, kızın kokusunu layığıyla duyabilmek için yavaşça açılıp kapandı. Bir lokmada yutulmayı bekleyen Nazlı, başını kollarının arasına gömdü. Bitmek bilmeyen bir on saniyenin sonunda yeniden canavara döndüğünde, altın rengi gözlerindeki dehşeti gördü. İrisleri büyümüş, gözpınarlarında yaşlar birikmişti. Bakışları her an farklı bir duyguyu yansıtıyordu; nefret, tutku, hırs, öfke, çaresizlik... En çok da korku.

Canavar, önce konuşacak gibi oldu ama sustu. Ardından bakışları, sanki Nazlı'nın bedeni şeffafmışçasına içinden geçerek uzak geçmişteki bir hayalle buluştu. Terzi kadının yıllardır örtbas etmeye, karalamaya, yok etmeye çalıştığı lanetli anısı, duyduğu kokuyla beraber geri gelmişti. Üzerindeki tozu toprağı atarak, büsbütün, capcanlı. Ne yaparsa yapsın ondan kurtulamayacağını anladı. Bütün o intikamlar, vahşet, ölüm... Hepsi boşunaydı.

Nazlı, istemsizce elini ona doğru uzattı, fakat...

Canavar, namıdiğer hikâye, aniden kendini çekti. Başını ahşap kaplamalı duvarlara çarpa çarpa odadan çıkardıktan sonra ormanın derinliklerinde kayboldu. Nazlı, hikâyenin gidişinin ardından yoğun bir acıma duygusuyla baş başa kaldı.

Bahçeye indiğinde Evrim'i merdivenlerin başında buldu. Zavallı adam, Gözde'nin kafasız bedenine sımsıkı sarılmış ağlıyordu.

Yavaşça yanına sokulup, "Diğerleri nerede?" diye sordu Nazlı.
"Volkan'la Cemal yardım çağırmaya gitti" dedi Evrim. "Kızların hepsi..."
"Biliyorum" dedi Nazlı.

Evrim, donuk gözlerini Nazlı'ya çevirdi. "Sen nasıl kurtuldun?"

Nazlı cevabı biliyordu bilmesine ama... O an, bütün dillere hâkim olan terzi kadının neden hiç konuşmadığını anladı.

"IH."

“BEN STAR OLMAYACAĞIM, EFSANE OLACAĞIM”

Çekimler başladığından beri hakkında konuşulan olaylı(!) film Bohemian Rhapsody, 2 Kasım’da vizyona girdi. Olaylı diyorum çünkü filmin yönetmeni Bryan Singer çekimler boyunca sete gelmemeler, ‘’ben bi' memlekete gideceğim’’ deyip çekimi durdurmalar derken birçok soruna sebebiyet vermişti. Hal böyle olunca filmin kurgusunu üstlenen isim Dexter Flatcher, yönetmen koltuğuna oturmak zorunda kalmıştı. Kast açısından da sorunlar yaşayan film bir şekilde çekiliyor ve bizim şu an bol övmeli az gömmeli yazımıza ilham veriyor.

Bir Queen dinleyicisi ve hayranı olarak açıkçası objektif bir yorum yapmak benim için oldukça zor. Bana sorarsanız, kaliteli ses sistemine sahip sinema salonunda ayağa kalkıp şarkılara eşlik etmemek için kendinizi zor tuttuğunuz bir filme gitmek bile büyük keyif. Fakat filmi eleştirel gözle izlediğinizde birtakım sorunların olduğunu fark ediyorsunuz. Bunlara geleceğiz.

Efsanevi rock grubu Queen’i mi yoksa ikonik solisti Freddie Mercury’nin hikayesini mi anlatıyor tam olarak kestiremediğimiz ama uzun süredir merakla beklediğimiz, hatta ‘’bu film neden daha önce yapılmadı ki?’’ diye düşündüğümüz Bohemian Rhapsody, her ne olursa olsun her kuşağa hitap eden, zevkle izlenen bir film ve Queen’le tanışmamış genç kuşaklar için de çok iyi bir tanışma fırsatı olmuş. Film, grubun oluşum sürecinden başlıyor ve 1985 tarihli rock müzik dünyasının en görkemli konseri olan Live Aid ile sonlanıyor. Hazır bu konserden bahsetmişken senaryodaki birtakım sorunlara da değinebiliriz. Filmin bazı noktalarında ‘’gerçekte böyle değil miydi, ben mi yanlış hatırlıyorum?’’ tarzında kendimizi sorguladığımız anlar oldu. Dramatik yapıyı güçlendirmek için yapılmış olabilecek değişiklikler bunlar fakat biyografik filmlerde bu tarz detayların önemli olduğu da bir gerçek. Freddie Mercury, AIDS olduğunu aslında Live Aid konserinden sonra öğreniyor. Filmdeyse, öğrendikten sonra hatta grup arkadaşlarıyla paylaştıktan sonra konsere çıkıyor. Bu da seyircinin zaten duygulanmaya meyilli haline destek oluyor. Yani dertler derya oluyor. Ayrıca filmde grubun dağılıp hiç görüşmediği dönemler olduğu anlatılırken aslında böyle bir şeyin gerçekleşmediğini görüyoruz. Bu değişiklikler görmezden gelinebilir mi? Bence filmin bütününe bakıldığında ve filmin sizde bıraktığı etkiyi düşününce pek de üzerinde durulması gerekmiyor bu detayların.

Yapılan yönetmen değişikliğine rağmen filmin yönetmenliğini 'Olağan Şüpheliler’den tanıdığımız Bryan Singer üstlenmiş. Görüntüler ve her bir sahnenin detayları çok iyi hazırlanmış. Bu açıdan teknik ekibin hakkını vermek lazım. Özellikle Freddie Mercury performansıyla dudak uçuklatan Rami Malek’in makyajı ve kostümleri bu iş için ağır bir emeğin ortaya konduğunun kanıtıdır diyebiliriz. Mercury rolü için başka isimler düşünülse de Rami Malek işin altından çok iyi kalkmış. Bilhassa filmin son 20 dakikasındaki Live Aid konserinde gerçekten Mercury’i izlediğinizi hissettiriyor. Ayrıca Roger Taylor rolü için Ben Hardy ve Brian May için Gwilym Lee seçimini kim yaptıysa ona da buradan bir beşlik çakıyoruz.

İzleyiciler tarafından ve film eleştirmenleri tarafından en çok eleştirilen konulardan biri de Freddie Mercury’nin filmde oldukça güçsüz, kırılgan ve yaşadığı bohem hayattan pişmanlık duyan biri imajı çizilmiş olması. Filmin çoğunluğunda ahlakçı bir bakış açısıyla Mercury’nin hayatının işlendiğini görüyoruz. Sanki Freddie Mercury dışında geri kalan bütün grup üyelerinin son derece doğru düzgün, oturaklı hayatları var da Freddie yanlış yola sapmış izlenimi verilmesi izleyiciyi rahatsız edebiliyor. Şu anda hayatta olmadığı için Freddie’nin partilerde, gey barlarda, uyuşturucu kullandığı anlarda vs. ne hissettiğini bilmiyoruz. Belki de bu hayattan, cinsel yöneliminden gayet memnundu ama bu seyirciye yanlış aktarıldı diye düşünüyorum. Filmin sonunda size alt metin olarak ‘’aa bak işte, böyle kötü tercihler yaptı, uçuk hayatlar yaşadı ve AIDS oldu, hasta oldu sonunda’’ gibi bir algı yaratılmaya çalışılmış.

Bu cinsel eğilim konusundan yola çıkarsak Freddie Mercury ve Mary Austin’in aşkına da değinmek lazım. Mary Austin gerçek hayatta aslında Brian May’in sevgilisiydi. Freddie, Mary’e ilgi duymaya başladıktan sonra sürekli onun çalıştığı mağazaya gidiyordu, ardından Mary de ondan etkileniyor ve ikili arasında daha sonra mükemmel bir dostluğa dönüşen aşk başlıyor. (bkz: Love of My Life) 1973 yılında evleniyorlar fakat Mercury’nin cinsel yönelimlerini Mary’e açıklaması ile evlilikleri sonlanıyor. Yine de Freddie’nin deyişiyle gayri resmi eşi ile ölene dek bağları kopmuyor.

Her neslin ucundan kıyısından aşina olduğu, Bohemian Rhapsody, We Will Rock You, We Are the Champions gibi efsanevi şarkıların yapım süreçlerini suratınızda gülümsemeyle izlemeniz muhtemel. Orijinal sesler üzerine başarılı mix işlemleri sayesinde şarkıları söyleyenin gerçekten Freddie olduğunu düşünerek duygulanabilirsiniz. Bu yazı iyice reklam kampanyasına dönmeden şunu söylemeliyim ki: günümüzde cennetin sesi diye adlandırılan bir göçmen çocuğunun, İngiltere’nin salaş barından dünya starına evrildiği başarı öyküsünü sırf sinemadan çıktığınızda duyacağınız harika duygu için bile izleyebilirsiniz.

Uyarı: Evde izlemeyiniz.

Rami Malek

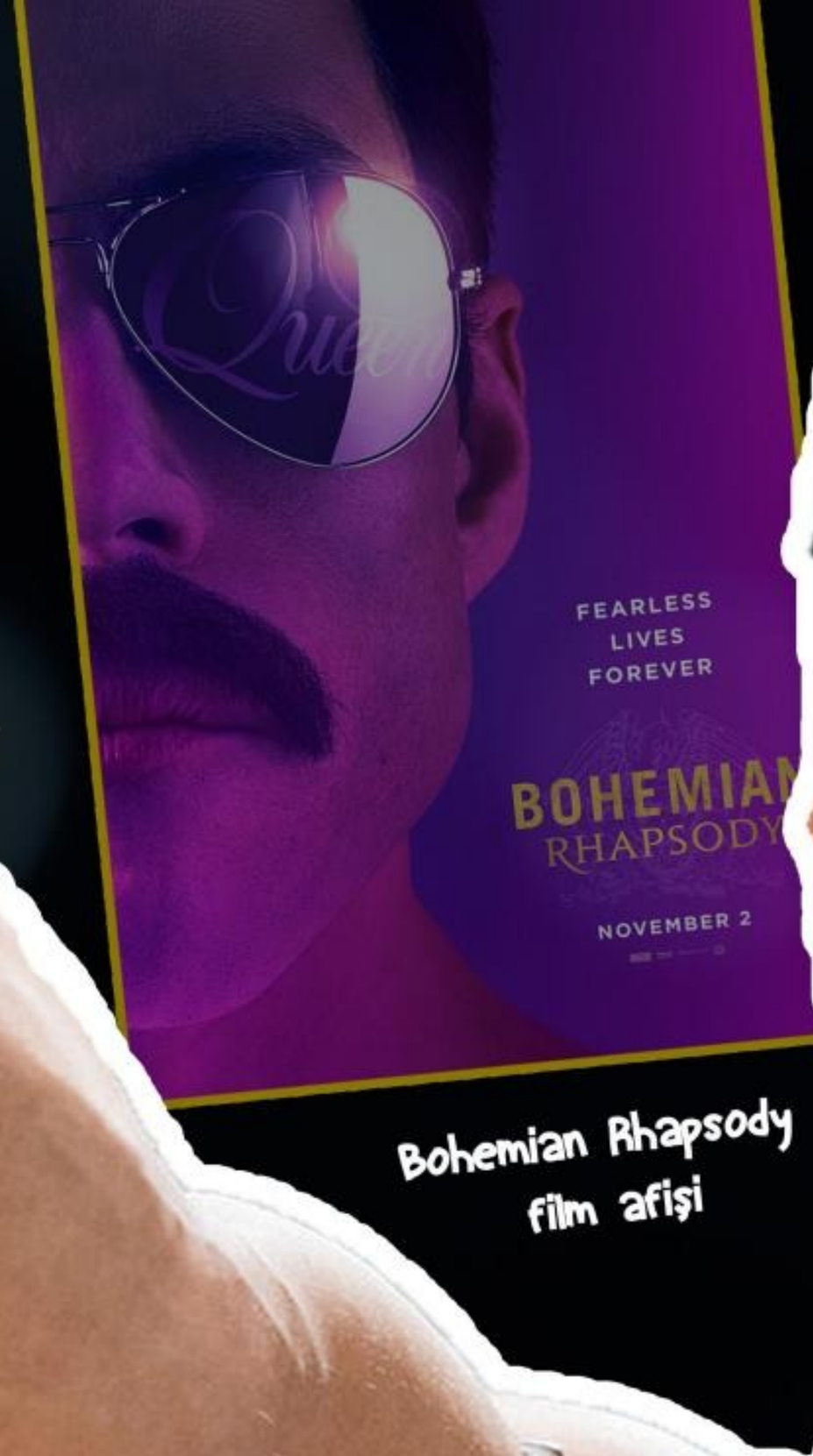

Bohemian Rhapsody
film afişi

AYÇA LEMUR ÜSTÜN

MEHMET UTKU
ŞENTÜRK.LEMUR

ZAMANSIZ KAFE

Bağrına hançer vurulduğu günden beri gelmiyordum İstiklal Caddesi'ne. Gelip de bu genetiği değiştirilmiş halini görmeye yüreğim elvermiyordu. Tramvay hattı boyunca yer alan ağaçları kesip yerine kauçuk çirkin "şey"i koyduklarını görmeseydim hayatımda hiçbir şey eksilmezdi. Neyse ki çevrecinin daniskası belediye tanımlayamadığım bu "şey"in rengini "yeşil" yapmış da cadde gri beton kimliğinden bir nebze olsa sıyrılarak renklenmiş (!)

Yıllar sonra dostlarla buluşmak için üniversite yıllarımızda takıldığımız kafeyi seçmeseydik sanırım hiçbir zaman İstiklal'e gelmeyecektim. Gençliğimizde aşina olduğumuz bütün kafelerin, barların, kitapçıların, sinemaların kapanmasına rağmen Murat ve Özlem'in kafesinin inatla ayakta kalması da hayret verici olduğu kadar takdire şayandı.

Caddede bir ileri bir geri tur attıktan sonra kafenin sokağına saptım. Büyükparmakkapı tabelasını görmesem saatlerce sokağı arayabilirdim. Elde ne kalmış hesabını yapmak için sokak boyu sağı solu meraklı gözlerle süzdüm. Pandora hala duruyordu çok şükür, ismini hatırlayamadığım ama tanıdık tüm mekânlar, barlar kapanmıştı ne yazık ki... Sokağın bitimindeki nalburdan sola sapıp İHD'nin sokağına geldiğimde kafeyi gördüm. Yıllardır aynı badana boya, aynı sandalyeler, masalar, tablolar, fotoğraflar... Kapıdan içeri girdim Murat ve sevgilisi Özlem tezgâhın arkasında, önce uzun bir bakışma, tıpkı yerli dizi sekansları gibi neden sonra bağırış, çağırışlara eşlik eden Murat'ın sesi: "vayy sen ha? Hayırsız nerelerdesin sen? Evlendin unuttun bizi, uğramaz oldun buralara..." ardından Özlem: "hangi rüzgâr attı? Tek mi geldin?"... öpüşme, kucaklaşma, selam sabah faslı.

Sonra bir köşeye ilişip oturduk. Çocuklarla buluşacağımızı, birazdan onların da geleceğini, onlardan daha erken gelip biraz dolaştığımı, hem böylece kendileriyle de daha fazla muhabbet ederim diye düşündüğümü falan söyledim. Neredeyse bir, bir buçuk saat muhabbet ettik, çaylar kahveler, izzet ikram... Yavaş yavaş kafe kalabalıklaşmaya başlayınca önce Özlem sonra Murat masadan kalkarak müşterilerle ilgilenmeye başladı. Masada tek kalınca uzun uzun düşündüm. Bu kafeye ilk takılmaya başladığımız günleri; solculuk oynadığımız, âşık olduğumuz, sabahlara kadar içtiğimiz zamanları...

Nereden geldiyse aklıma Galatasaray'da bir basın açıklaması sonrası meydana yürüme ısrarımızı, polisin cop ve biber gazıyla kitleyi dağıtmasını, gözlerimiz yana yana kaçışmamızı, kafeye sığınışımızı... Üstünden kaç yıl geçti? 0n? On beş? O çok sevdiğimiz şarkıda da denildiği gibi "çocuklardık, parlak yıldızlardık o zamanlar"

Günler, aylar, yıllar rüzgâr kanatlı atlılar gibi dörtnala geçiyor ancak sanki kafede zaman durmuş, saatin akrebi ve yelkovanı hiç oynamıyor. Mesela köşede oturan liseli âşıklar, sanki zaman ve mekândan azade birbirlerinin gözlerinde kaybolmuşlar. Tam karşımda satranç oynayan gençlerde oyuna o kadar dalmışlar ki sanki burada değillermiş gibi. Kapının yanında oturan orta yaşlardaki kadın da okuduğu dergide kaybolmuş. Bu kafe ve içindeki herkes için zaman durmuş. Dışarıdaki çılgın kalabalıktan uzak sanki başka bir dünyaya yelken açmışlar. Kafamın içinden bunlar geçerken birden Gökhan ve Ulaş her zaman ki neşeli halleriyle kapıdan içeri giriyor...

Gecenin Sesi

Soğuğa karşı korunmasız,
Zamanın acımasızca vurduğu
Eski bir evdi.
Yorgun, yalnız ve çaresizdi.
Rüzgâr vururdu nemli duvarına,
Girip pencerelerinden içeri.
Hayatın nefesini özlemişti.
Nicedir uğramıyordu fareler bile.
İnsan sesi ise belleğinden silinmişti.
Bir de onun sesi vardı
Kimsenin duymadığı, dinlemediği.
Geceleri kendi kendine inlerdi.
Bazen de sayıklardı bazı isimleri.
O isimler ki kayıp zamanlara,
Çoktan toprak olmuş insanlara aitti.
Bir gece, soğuk içine işlediğinde,
Yerinden kalkmayı denedi.
Sarsıldı, sallandı ama hareket edemedi.
Sonunda kabullendi ki durmak onun kaderi.
Bu kabulleniş öfkeye gebeydi.
Öfke de isyanın habercisi...
Kalan son gücüyle ayaklarını çekti,
Kopardı sert topraktan.
Önce duvarları yarıldı,
Sonra parçalara bölündü bedeni.
Nihayet yere çöktüğünde
Her şey bitmişti.
Geride kalan, tozlu bir tepeydi.

Çizim:
Hatice Aksüt

Radyonun en seksi sesi, başarılı sunucu, oyuncu, müzisyen, Jervi Benveniste nam-ı diğer Bay J ve birçok tiyatro eserinde sahne performansıyla fark yaratan, dizi ve sinema oyuncusu Yosi Mizrahi'ye Lemur Dergisi olarak sorularımızı yönelttik. Öncelikle bizleri kırmayıp, sorularımıza verdikleri içten cevapları için teşekkür ederiz.

Öncelikle nasılsınız?
İyiyiz amına koyayım ya, çok iyiyiz. Takılıyoruz. Domuz gibiyiz. Sağlıklıyız. Daha ne isteriz ki! Makinamız da çalışıyor.

TV sektöründen artık en büyük mecra olan internet yayınına geçiş yaptınız. Bir YouTube kanalınız var. "Ne çektik be abi!" kısa sürede genç kitle tarafından popülarite kazandı. Ortaya ekranlarda görmediğimiz bambaşka bir Bay J & Yosi Mizrahi karakterleri çıktı. Selin Hanım dışında çevrenizden nasıl tepkiler alıyorsunuz? Malum kendisinin tepkisini daha önce "Küfürsüz" bölümünde öğrendik.
Geniş kitle demeyelim de geniş kitle deyince insan daha büyük bir kitle bekliyor. Daha 14 bin abonemiz var. Sanki bir başladık, beş yüz bin, şu an iki buçuk milyon abonemiz varmış gibi amına koyayım! (Öyle de demeyeyim aileler okuyor, dinliyor!) TV dünyası, diziler, filmler, programlar en kötü dönemlerini yaşıyor. Bu yüzden herkese hitap etmemiz zor. Yosi olarak, zamanında köşeye para attığım için şu an beni heyecanlandıracak bir TV projesi yok. Tiyatro dışında bizi heyecanlandıran bir proje de yok. "Arabesk" tiyatro oyununda da birlikteyiz. "Ne çektik be abi" sadece gençleri değil, yetişkinlerin de takip ettiği bir proje. Çok enteresan 60-70 yaşında izleyicilerimiz var. "Sadece gençler ilgi gösterir" skalası düşünmüştük ama her hafta istatistiklere bakıyoruz. Gidişattan memnunuz. Gelen tepkiler ve yorumlar oldukça iyi. Birlikte çalıştığımız insanlar "Yıllardır bu mecralarda takılıyoruz. İlk defa bu kadar olumlu yorumların olduğu bir proje gördük" dediler. Kendimiz gibi, samimi, edepsiziz! Edepsizlik bizim birilerine hakaret etmemiz değil, her şeyi tüm açıklığıyla, dürüst olduğumuz için edepsiz olan program! Program bizim oyun bahçemiz gibi. İstediğimiz gibi takılabiliyoruz. Bizimle bu keyfi paylaşmak isteyenlere kapılarımız sonuna kadar açık! İzleyici sayımıza da bakılırsa bekleniyormuş böyle bir proje!

"Ne Çektik Be Abi!" fikri nasıl çıktı? Fikir ortaya çıktığında ikili olarak şu anki mevcut program mı düşünülmüştü yoksa revize edilerek mi bu hale geldi?
Açıkçası demo bir bölüm çektik. Kameraların karşısına, koltuğun başına geçtik ve "Ne yapabiliriz?" dedik. Bir konuşmaya başladık, bu çıktı. Geliştirerek devam ettik demek isterdim ama başladık ve böyle gidiyor! Hala stüdyoya girdiğimizde "Abi bugün ne konuşacağız amına koyayım?!" diyoruz. Gelen yorumlar bizi korkutmaya başladı. "Abi efsanesiniz. Geçen bölümden de iyi!" diye diye artık bir önceki programın üstüne nasıl çıkacağımızı düşünüyoruz. Vasat olmamamız lazım diyoruz. Devamlılık, sıcaklık ve sadakat izleyicinin çok değer verdiği şeyler.

Yanlış hatırlamıyorsam bir programda dostluğunuzun eskiye dayandığına dair bir bilgi vermiştiniz. Kaç yıllık bir dostluk? Hep böyle miydiniz? Etrafınızda "Ya abi siz en iyisi bi' program yapın, çok tutar!" diyenler oldu mu?
97-99 yılları arasında tanıştık. 2000'de flörtleştik. Şaka tabii, çocukluk arkadaşıyız, sürekli birlikte değildik ama hiç kopmadık da. Her birbirimizi

gördüğümüzde kucaklaşırdık ama hiçbir zaman daha ileri gitmedik. “Ya abi siz en iyisi bi’ program yapın, çok iyisiniz ve çok tutar!” diyen olmadı. Biz kendimiz için yola çıktık. Erkek muhabbeti yapalım biraz, nedir yani dedik. YouTube şu an medyanın en özgür olduğu yer, şu anlık! Ama her şey spontane gelişti ve öyle gelişiyor. Plan ve program yok.

YouTube’un verdiği bağımsızlık ve özgürlük sizleri ileride TV kanallarında göremeyeceğimiz anlamına geliyor mu? Yoksa “ücreti mukabilinde ‘Sırılsıklam 2’ bile çekeriz!” mi?
Ücreti mukabilinde direk dansı bile yaparız. Hayır, yapmayız. Yapmıyoruz öyle şeyler. Şimdi şöyle bir şey var, Jerfi de ben de, TV kariyerimizi sonlandırmadık. Bizi heyecanlandıran bir şey yok ve şu an yaptığımız işten keyif aldığımız için buna adapte olduk. Aynı tiyatro oyununda oynuyoruz, dublaj, konser, sunuculuk, çekimler var. Çorbamız kaynıyor. Bizi merak etmeyin. Çorbamız brokoli çorbası, et yok!

Sizlere sıkça gelen bir soruyu soracağım. “Katya kim? Nerede? Biz tanışacak mıyız kendisiyle?”
Nedir bu Rus sevdası ya? Seviyoruz. Demir perde ülkesi kadınlarını seviyoruz. Katya’yı getireceğiz ama o gerginlik devam etsin istiyoruz. Beklenti olsun istiyoruz. Katya sevdiğimiz bir arkadaş, kukla karakteri olarak başladık ama ete kemiğe büründü zamanla. Merak etmeye devam edin, tanışacaksınız yakında.

İlerleyen bölümlerde ‘konuk’ veya başka sürprizler görecek miyiz?
Muhabbetimize dahil olabilecek birilerini ağırlayabiliriz ileride. Aynı kanaldan başka bir format da gelebilir. Üçgen bir oturum masası neden olmasın?! Kimsenin sormaya cesaret edemediklerini sorabiliriz. Bu arada “Kadın Muhabbeti nasıl oluyor?” diye merak edenler için çok sevdiğimiz iki kadın arkadaşımıza bir gün bu programı sunduracağız! Herkes kabul etmeyebilir dolayısıyla şimdilik bir şey demiyoruz.

Son olarak, Lemur Dergisi olarak YouTube yayın hayatınızda çokça abone ve bol beğeni, başarı, bolca dolar diliyoruz. Ayırdığınız vakit ve verdiğiniz içtenlikle cevaplar için teşekkürler.
Şu ana kadar 38 dolar kazandık. Bayağı iyiyiz. Biz teşekkür ederiz, sağ olun. Enteresan bir dergi olduğunuzu düşünüyoruz, size de başarılar. Hoşça kalın, kendinize iyi bakın!

YİRMİ SENE SON İLE TANIŞMAM

Koşmasının üzerinden 20 yıl geçmesine rağmen bir at, nasıl bu kadar insanın hayatına dokunmuş olabilir ki?

Bundan tam bir yıl önce, Bold Pilot ile tanıştığımda kendime bu soruyu sordum. Bilmeyenler için biraz bilgi vereyim. Bold Pilot, 1995 - 1998 yılları arasında Halis Karataş'ın jokeyliğinde koşan, çeşitli büyük birincilikler kazanan ve hâlâ kırılamayan bir Gazi Koşusu rekoru kazanan safkan bir İngiliz atı. 2013 yılında, dünya üzerinde pek fazla örneği duyulmamış bir şekilde jübilesi yapıldı ve bu jübileyi hipodromda binlerce, televizyonları karşısında ise milyonlarca kişi izledi. Ancak bu kişilerden bir tanesi değildim. Daha çok video oyunları ve kitaplar ile büyüyen biri olarak at yarışı benim için, ara sıra büyürken mahalle berberimde gördüğüm, var olduğunu bildiğim ama aslında hiçbir zaman tam bir şekilde izlemediğim bir spordu. 2017 yılının sonunda bir film projesi için görüşmeye gittiğimde, Bold Pilot diye bir at ile ilgili film yapıldığını öğrendim. Gittiğim ofisin her yerinde, bu at ile ilgili insanların yazdığı şeylerden oluşan ilham verici dokümanlar vardı. Tüm bunlara baktıktan sonra akşam eve döndüğümde, saatlerce Bold Pilot ile ilgili kendi araştırmamı yaptım (Buradaki araştırmadan kastım, internette yarışlarını izledim). Çok etkilendim, sanırım tüm koşularını üst üste izledim. Bold Pilot'ın millî bir sporcu gibi bizi temsil edip kazandığı Enternasyonal koşu ise apayrı bir şekilde etkiledi. Sayfalarca, insanların bu at hakkında yazdıklarını okudum. Ancak o sıralar, youtube kanalımda bir proje ile uğraştığım için bu fikirlerimi nadasa yatırmam gerekti.

Aradan birkaç ay geçti. Bold Pilot ve ona duyulan sevgi aklımda yer etmişti. Eğer bir ressam olsaydım resmini karalardım, bir müzisyen olsam hakkında besteler yapardım. Ancak bir sinemacı olarak, gerçek anlamda bir gün elime kameramı aldım ve sokağa çıktım. Bold Pilot ile ilgili, tam gerilla sinema dediğimiz şekilde sokakta çekimler yapmaya başladım. Ardından Veliefendi Hipodromu'na da gidip yarı gizli çekimler yaptım (Şimdi beni epey seviyorlar ama ilk gittiğimde gizli takılmam gerekmişti). Kısa sürede, bu çektiklerimden üç dakika civarı bir konsept tanıtımı oluşturdum ve bunu o ofisteki filmi çeken insanlar ile paylaştım. Başta "mı acaba?" şeklinde olan konsepti, sonrasında kanlı canlı çekilmiş bir şekilde görünce çok beğendiler ve benim için tutku projesi olan bu belgeseli desteklemeye karar verdiler. Açıkçası bana bu şansı verdikleri için de Ay Yapım'a çok teşekkür etmem lazım; çünkü kimse bu devirde, yeni mezun 25 yaşında (o zaman 24) bir kısa filmciye bu ülkede, bu şekilde destek vermiyor.

Bunun ardından şirketin desteği sayesinde, normalde görüşmemin zor olacağı bir sürü insan ile çok rahat bir şekilde defalarca görüştüm. Bunlardan biri de Halis Karataş. Halis Karataş, Türkiye'nin en büyük jokeylerinden bir tanesi. Mesleğinde büyük olduğu kadar da mütevazı birisi. Mesleğinin altıncı yılında Bold Pilot ile tanışmış; hâlâ unutamadığı ve unutamayacağı safkan olarak, Bold Pilot'ı anlattı bana.

Doksanların ekonomik buhranında, insanlarda bir umut hissi oluşturmuş Bold Pilot. Hep kaybedeceğini düşünürken, hep en geride kalırken; son düzlükte gelip, fark atıp kazanan at Bold Pilot. Gerçek bir şampiyon.

Belgeselle beraber yüzlerce insan ile konuştum ve koşması üzerinden yirmi yıl geçmesine rağmen, hâlâ onu anlatırken heyecanlananlar ve

IRA BOLD PILOT

LEMUR DERİN BİRİCİK

ağlayanlar gördüm. Bu, müşterek bahisin ötesinde bir durum. Çünkü öğrendiğim komik bir olayı da paylaşmak istiyorum: Bold Pilot, neredeyse sürekli kazandığı için koştuğu dönemde oranı o kadar yüksekmiş ki neredeyse hiç kazandırmıyormuş. İnsanlar düzensiz giden hayatlarında bir garanti gibi bakıyorlarmış ona. Tabii Bold Pilot sevgisi, sadece bu yarışlarla da sınırlı olmamış.

Kendisi ile ilgili her duyduğumda tüylerimi diken diken eden bir anekdot da şu: Bold Pilot, gerçekten karakter sahibi bir atmış ve belki de bu yüzden ona, Halis Karataş'tan başkası bu şekilde bütün olarak binemezmiş. Startingbox denilen, yarış öncesi atların girdiği, yarışa başlama kutularına girmeyi hiç sevmezmiş. Gürültüden rahatsız olduğu için de bir gün iyice huysuzlanmış. Biraz daha devam ederse diskalifiye olacakmış. Bunun üzerine bütün hipodrom birbirini susturarak sessizliğe gömülmüş. Bu, yarış severliğin ötesinde bir sevgi. Beni hâlâ çok etkiliyor ve sanırım etkilemeye devam edecek.

Bunun dışında tatlı bir not olarak da Bold Pilot, yağmurdan hiç hoşlanmazmış. Hatta günümüzde bile Halis Karataş'ın, yarışa çıkacağı günün sabahında, pencereden dışarı yağmura bakma alışkanlığı da oradan kalmış.

Bilmiyorum, bütün bu hikâyeler belgeselimi hazırlarken beni çok etkiledi. Çünkü bu gerçek bir hikâye, ancak bunun da ötesinde insanların gerçek hisleri hâlâ devam ediyor. Birbirimizi çekemediğimiz, aynı ortamlarda bulunmaktan rahatsız olduğumuz bu zamanlarda, Bold Pilot'ın hikâyesi bana ilham verdi. Bu yüzden eğer internette veya medyada, herhangi bir yerde Bold Pilot ismini duyduysanız, size şiddetle tavsiye ediyorum ki birkaç tane koşusunu izleyin. Özellikle de 2.26.22'lik Gazi rekorunu kırdığı 70. Gazi Koşusu'nu ve millî bir yarış gibi düşünebileceğimiz Enternasyonal Boğaziçi Koşusu'nu.

Sevgiyle kalın...

MAVİ ATEŞ

CANBERK GEZMEN

Bir yanım ateş; duygularım, barutla sevişircesine patlamak istiyor. Mücadelenin merkezinde olup her aldığım darbe için pislikçe sırıtmak istiyorum. Azı dişli yanlışların kafasını ısıran canavar olmak istiyorum. Yürek büyütmek, fazla enerjiyi cesaret olarak dağıtmak istiyorum. Bir yanım mavi; duygularımdan güzel olasılıklar inşa etmek istiyorum. Sakince etrafımdaki her şeyi hissetmek, anlam üretmek istiyorum. Avucumun içinde yarattıklarıma değer kazandırmak istiyorum. Dünyayı esprili yaklaşım metodu ile kurtarmak istiyorum.

İki enerjim var benim, biri diğerine baskın olunca sıkıntı oluyor. Ateş baskın olduğunda, duygularım fazla bodoslama oluyor; bazen sevdiğim insanları yakıyor. Mavi baskın olduğunda, üzerime yürüyen dünyaya yeterince kükreyemiyorum. İçimdeki barış, etrafımdakileri korumak için yeterli güç üretemiyor. Son yıllarda bu iki gücün ve handikabın arasındaki dengeyi belli bir ölçüde yakalamayı başardım. Ateşin fazla hiddetini, mavi bir barışın okyanusu ile dizginleyebilir oldum. Mavinin yaratıcılığında doğan fikirler ilerleyecek gücü bulamadığında ise; arkamdaki ateşten patlama ivmesi alabilir oldum. İkisi de vazgeçemediğim bir parçam hâline geldi.

Bu iki enerjinin birlikte en güçlü formu yakalayacağına ve beni hayallerime götüreceğine inanıyorum. Ben, mavi ateşim. Bu iki kelimenin hayatımdaki rolü budur. Arkasında güçlü duygular barındırmaktadır. Bu yazı, karakteri oturma aşamasında olan ve iç çatışmaları ile mücadele eden insanlara gelsin. İçinizdekilerden birlik yaratabilirsiniz.

Güçlü duygular fikirlere, fikirler yollara, yollar kaleme, kalem ise mavi alevli hikâyelere dönüşürken bir baktım ki anlam içinde yüzüyorum. "Hayat ne güzel!" diyorum, herkes için anlam içinde zenginleşen hayatlar temenni ediyorum.

TÜRK KIZI

Ankara'nın varoş semti. Gecekondu kültürünün eski Yeşilçam filmlerinde ki saflığını doya doya yaşayan. Komsularımızla gece gezmelerine giden, sevinçlerine ve acılarına ortak. Tam bir Türkan Şoray karesi. Mahallede 1000 kişi varsa, birbirinin yedi göbek sülalesini tanır. Dedesinden torununa kadar.
Neyse;
Bir ağabeyimiz vardı. Zıpkın gibi bir delikanlı. Mahallenin futbol takımında oynar. Çok acayip bir karizması var, mesafeli ama vakur.
Bir o kadar cana yakın. Yediden yetmişe, bütün mahalleli saygı duyardı.
Yolunu çizdi sonra;
Astsubay oldu. İlk görev yerine gitti. Mahalleye bir döndü ki, anası babası gözyaşları içinde karşıladı. pırıl pırıl geldi.
Birkaç gün içinde bomba patladı.
Falancanın kızına eskiden beri sevdalıymış. Kızında zaten gönlü varmış. Kız ay parçası. Düğün hazırlıkları başladı. Kimse; bir tek kelime konuşmadı.
- Sevmiş gençler...
Denildi.
Saygı duyuldu. Tertemiz bir aşk bu. Cıvımamış ve kirlenmemiş. Yıllarca birbirlerini beklemişler.
Müstakbel gelin;
Elinin tersiyle itmiş, doktorları ve mühendisleri.
Astsubay;
Daha bir; azimle uğraşmış. Elim etmek tutsun, diye.
Düğün kuruldu.
Mahalleli dört bir yandan elbirliği ile yardımcı oldu. Alnımızın akı ile çıktık bu isin içinden.
Damat, iki hafta kaldı ve görev yerine doğuya gitti.
Vatan toprağı derdi. Severdi insanları.
Aradan biraz daha zaman geçti.
Görev yerlerine giderken, aracın freni patlamış. Can havli ile dengesiz bir biçimde araçtan atlamış ve boynu kırılmış.
Kara haber tez düştü.
Karalar bağlandı, ağıtlar yakıldı.
Acılar kabuk bağlamış sonra. Zaman en iyi ilaç.
Rahmetlinin ailesi, taze geline gitmesini ve yeni bir hayat kurmasını söylemiş. Ölenle ölünmeyeceğini anlatmış.
Aradan neredeyse;
Yirmi yıldan fazla zaman geçti.
Mahalle bozulmuş, rant kapısı olmuş. Gecekondular yıkılmış. Dostlar dağılmış.
Taze gelin ayrılmamış, rahmetli esinin ailesi ile matem tutuyor.
Gerçek aşk bu değil.
Yanlış.
Hayat devam ediyor.
Saplantı bu.
Sevdiğim, ben öldükten sonra beklemesin beni böyle. Hayat devam ediyor.
ama;
o kadar çok ki. Böyle hayat hikayeleri.
Türk kızı derken, on dakika düşünmek lazım.

LEMUR
ANGUTYUS

AĞAÇLARIN GÖRDÜĞÜ RÜYALAR

KEREM TOPÇU LEMUR

"Rüyalar, bilinçdışı zihnin tarafsız ve planlanmamış, irade dışı oluşan ürünleridirler. / Onlar saf doğadır, bize cilalanmamış, doğal gerçekliği gösterirler." **- C.G. Jung**

İnsanoğlu olarak, içinde bulunduğumuz çağa yakın tarihlerde yapılan bilimsel keşiflere ve gözlemlere kadar, rüya görme yetisine veyahut lanetine sahip olduğu düşünülen tek canlı olduğumuzu varsaydık. Bu varsayım, dünyayı ben merkezli olarak algılayışımız yaygın bir düşünce biçimi olduğundan ötürü, mevzubahis keşiflere değin yakamızdan el çekmedi ve bu el çekmeyişin sebeplerinden biri olan idrak yoksunluğundan ötürü, bizi çevresel gerçekliği anlama hususunda kör kıldı. Şanslıyız ki artık elimizde bilimin ve rasyonalizmin sunduğu, dünyanın ve evrenin bizden ibaret olmadığını ispatlayan doneler mevcut; fakat bu doneleri dahi, sözünü ettiğim varsayımın ışığında değerlendirmeye devam ediyoruz. Bazı mistikler, insanoğlunun rüyalarının gerçeklik boyutunda tezahür edebileceğini öne sürmüşken; bazı felsefeciler ise yaşamın bir rüyadan ibaret olduğu düşüncesine sık sık kapılmışlardır. Bu rüyanın merkezine de insanı veya insanın bir üst formu olarak kabul ettiği tanrıları koyarlar. Başka bir deyişle, yaşam, tanrıya doğru evrimleşen bir insanın zamansızlık boyutundaki son hâlinin rüyasıdır. Bu argüman, kulağa son derece şiirsel ve düşündürücü gelse de ne yazık ki bizi, insan merkeziyetçiliğinden kurtaramamıştır ve gözümüzü farklı gerçekliklere yeniden kapatmıştır. Mesele aslında rüyaların insan merkezli bir form kazanımı sahasından çok, başka rüyalara geçiş kapısı olması gibi bir sonuca çıkmaktadır. Çünkü insan, rüya görme yetisine sahip tek canlı değilse şayet, bu yetiyi kullanabilen diğer canlıların rüyalarının gerçekliğe ne şekilde tezahür ettiği sorusunun cevabını bulmaya da en az o canlılar kadar muktedir olabilir.

Bizler, bu sorunun cevabını üretemeyişin meşgul ettiği bir dizi entelektüel, mistik ve bilim insanı olarak, rüyaların gerçeğe olan etkisini araştırmaya karar vermiştik. Her kafadan bir sesin çıktığı ve yüz akıllı insanın bir hidrosefaliye sebep olduğu bir ortamda, aramızda ruhen en yaşlı olarak tanımlayabileceğim kişi, bazılarımızın hayatlarını elinden alan, bazılarımızın hayatlarını da sonsuza dek değiştiren o öneriyi sundu. Ayakları son derece yere basar görünüşünün altında, ağaçların dahi rüya gördüğüne inanan ve hayatını oneiromansiye adamış birisiydi; buna rağmen veya bundan ötürü, ayakları tıpkı bir ağaç gibi, toprağı sıkıca kavramaya devam ediyordu. Sunduğu öneri ise, bizi bir ağacın rüyasından içeriye sokmaktı. Doğanın güzelliğine, apatisine ve sessizliğine kapılmış olan romantik ruhlar ve ağaçların rüya gördüğüne dair iddialara omuz silken şüphecilerden oluşan karman çorman bir topluluk olarak, elbette ki bu öneriye balıklama atladık. Ancak karşılaştıklarımız, tasavvur edilemeyecek bir dehşetin, insan zihninin kavrayabileceği en uygun gerçekliğindeki bir izdüşümüydü; ben, bir romantik olarak, bu deneyimden sonra ağaçların rüya görmediğini dilemeyi istedim. Daha şüpheci arkadaşlarım ise, daha güzel rüyalar ile karşılaşmayı dilerken buldular kendilerini. Canlarını yitiren arkadaşlarımız –ruhları huzur bulsun, şayet bu mümkünse– konuşabilselerdi; tarif edecekleri grotesk adaletin kesinliği ve acımasızlığı, en korkusuz zihni dahi parçalarına ayırıp delirtecek kadar varoluşumuzun bir sonucu olmasına rağmen, bir o kadar da dışında bir olgu olurdu. Kucağına düştüğümüz kin, korku ve intikam, dünyayı algılayış biçimlerimizi tersine çevirecek kadar kuvvetliydi.

Bahar havasından eser olmayan, soğuk ve kupkuru bir nisan akşamında, söz konusu oneiromans dostumuzun evinde toplandık. Ev, insanın ense-sindeki tüyleri hazır ola diken, karanlık fakat buna rağmen huzurlu bir atmosfere sahipti. Viktorya Dönemi'nden kaldığını iddia edebileceğiniz koyu renkli, arkaik eşyalarla, içeriği bu dünyanın pratik işleriyle uğraşanlar için sakıncalı kabul edilebilecek kitaplarla, koyu renk perdelerle ve ahşap, antika mobilyalarla doluydu; adeta bir zaman makinesi ile geçmişten günümüze taşınmış gibiydi. Tanıdık, ancak günümüzde böylesine yeni bir görünümde var olmaya devam etmesi mümkün olmayan eşyalar ile kaplıydı her yer. Bu zamandışılık, bünyemde bir tekinsizlik hâli oluşturmasına rağmen, bunu dışarıya vurmadım; çünkü içinde bulunacağımız ritüel, kimden gelirse gelsin, duygusal çalkantılara müsamahası olan türden bir şey değildi. Oneiromans, herkesin uyuması gerektiğini, herkes uyuduktan sonra onun da uyku durumuna geçerek bizi rüyalarımızın gerçekliğinden, çok da uzakta olmayan bir ağacın rüyasının içerisine sokacağını söyledi. Orada aptalca bir şey yapmamamızı, bunun bir rüya olmayacağını, gerçek hayatta geçerli olan her şeyin burada da geçerli olduğunu hatırlattı. Tek parolası, inanmamızdı. Şayet inanmaz isek, herkesin durumunun tehlikeye gireceğini açıkça belirttikten sonra aromasından pelin ve karabaş otu tadı aldığım, daha önce bir benzerini hiç içmediğim bir çayı servis etti. Çay bittikten ben diyeyim beş, siz deyin on dakika sonra uyku, bünyeme hücum etmeye başladı ve herkes kendisine ayrılan koltuğun arkasına kafasını yavaşça yaslarken, ben de aynı şeyi yaptım ve uykuya daldım.

Rüyamda; annemin, sevdiğim kadının ve tanıdığım bütün kadınların yüzüne sahip bir kadının bana "Gitme" dediğini duyup duruyordum. Tam o sırada Oneiromans, bana doğru yaklaşarak, iki parmağı ile iki kaşımın arasına yavaşça dokunuverdi. Gözlerim yavaşça kapanırken aynı anda farklı bir dünyaya, kendi dış dünyamıza doğru açılıyordu. Tek fark, ortalıkta insandan eser olmamasıydı, mevcut insan yapıları ise, bitkiler ve ağaçlar tarafından çepeçevre sarmalanmıştı; endüstriyel devrimin tersine aktığı bir dünya içerisinde atıyorduk adımlarımızı. İnsan doğayı fethetmemişti; sanki insan doğayı, yaptığı her şeyi geride bırakarak terk etmişti. Bu masumca düşüncenin, bu satırları yazarken yeniden aklıma gelmesi, korkudan midemin burulmasına sebep oluyor. Adımlarımız sıklaştıkça, karşılaştığımız tablonun düşündüğüm kadar iyimser olmadığının farkına varıyordum. Ortalık, sarmaşıklar tarafından yerden yere sürüklenen, ağaç dallarının darbeleri altında ezilmiş, bazıları ölmüş, bazıları ise canhıraş çığlıklar atan insanlardan geçilmiyordu.

Ağaçlar, hareket ediyorlardı.

Bu farkındalık dolayısı ile gözlerimin fal taşı gibi açılması çok uzun sürmedi. Önce Oneiromans'a, daha sonra da diğer arkadaşlarıma baktım; bir ürküntü herkesi ele geçirmişti. Ağaçların gazabı tarafından parçalanan, yok edilen ve kovukların içine doğru yutulan insanların görüntüsü, hepimizi kımıltısız, katatonik bir hâle sokmuştu. Ön dalcıkları bir pençe misali kıvrılmış bir ağaç dalının, toprağın altından fırlaması ile bazılarımızın yere düşmesi, diğerlerinin de koşmaya başlaması bir oldu. Ben ise gözümün önündeki manzaraya dehşet içerisinde bakakalmıştım. Koca dal, parmaksı uzantılarını arkadaşlarımızın başının etrafına sarıyor, kimini parçalıyor, kimini ise yerden yere savuruyordu. Koşmaya başladım. Koşarken attığım adımlar ve araya koyduğum mesafe dahi kırılan kemiklerin ve boyunların sesini örtbas etmiyor; her kırılan kemik, her yerinden ayrılan uzvun sesi yankı buluyor, bu korkunç realitede kendini kaybetmiş zihnime darbe üzerine darbe indiriyordu. Ciğerlerimi kamçılarcasına, gözüme kestirdiğim bir binanın içine doğru kaçmaya çalışırken, koca ağacın dalı, yerde bıraktığı arkadaşlarımın cesetlerinden kendisini sıyırarak tekrar yerin altına girdiğinde, üzerinde adımlarımı attığım toprak sarsılmaya başladı; avına kitlenmiş bir avcının yılmazlığıyla ağaç, yerin altından beni takip ediyordu. Beni yakalamasına çok az kala, binanın içerisine giriverdim. Girmemle beraber, toprağın sarsıntısı geriye doğru akmaya başladı. Oneiromans, sağ kalan iki kişi ile beraber oradaydı. Güçten düşmüş bir görüntü çizmekteydi, hareket edemiyordu. Çok üzgün olduğunu, bizi buradan çıkartacağını söyledi bin bir zorluk içerisinde. Hepimize, bunun delice bir istek olduğunu bilmesine rağmen, yeniden uykuya dalmamızı söyledi. Yaşadığımız şokun içerisinde uyumak bir seçenek gibi gözükmese de canımız buna bağlı olduğundan ötürü, gözlerimizi, onları bir daha açabilmek için kapattık.

Güçlükle daldığımız uykudan ise sadece başka bir kâbusa uyandık. Ağacın rüyası boyunca hayatını kaybetmiş arkadaşlarımızın cesetleri, uyuyan bedenlerinin yerinde duruyorlardı. Tıpkı rüyadaki gibi kemikleri kargacık burgacıktı, bazı uzuvlarından yoksun, amorf bir hâldeydiler. Oneiromans titrer bir hâlde, kendi uzandığı koltukta kalakalmıştı. Ona ne olduğunu bilmiyorum; ancak güçlü birisiydi, kendisini toparladığını düşünüyorum. Şayet bir gün kader bizi tekrar bir araya getirirse, korumaya ant içtiğimiz sırrı paylaştığım için ondan özür dileyeceğim. Bu sırrı paylaşıyorum, çünkü insan merkezli bakış açımızın diğer canlılarda uyandırdığı tiksintiye, öfkeye ve kine tanıklık etmiş biri olarak bir uyarıda bulunma yükümlülüğü hissediyorum. Pek fazla umudum olmasa da bu yükümlülüğümün, karşılık bulabildiği kadar insanda karşılık bulması ve bazı şeylerin en azından ufak da olsa değişmesi, tek temennim olur.

"Amacınız zarar vermekse, güce ihtiyacınız vardır. Diğer her şey için sadece sevgi yeterlidir. "

Charlie Chaplin

LEMUR

Çizim:
Melis Çamlıoğlu

KÜLKEDİSİ İLE GÜLPERİSİ

Külkedisi yine meyhanenin önünü süpürüyordu. Müşteriler lağım faresinden beter ya, pezevengi olacak mendebur herifin hayattaki en büyük zevki önce kadınlar, sonra çile çektirmekti. Hele çalıştırdığı kadınlara etmediğini bırakmaz, onları izlerken nargilesini öyle höpürdetirdi ki fesi bile cûşa gelip başından düşerdi.

"Kız yelloz, hade hade çabuk, bak müezzinin eli kulağında, akşamı okuyacak. Seninkiler az sonra damlar." Yüzü gözü toz içinde. Elleri, yanakları kapkara... Her gece böyle... Adı boşuna Külkedisi'ne çıkmadı. Ne hikmetse bunun da meraklısı var. Evde karılarının temizliğinden sıkılıyorlar herhalde. Süpürmeye devam. Daha kadehler yıkanacak.

"Hanımefendi?"

Kafasını kaldırıp baktı; karşısında en fazla yirmi beş gösteren, pek âlâfranga bir beyzade.

"Beyim, sen karıştırdın herhalde. Hanımefendi manımefendi yok buralarda. Hade anam hade, başka kapıya."

"Hayır hanımefendi, hayır. Sizinle konuşuyorum. Yani, eğer, sizin için sakıncası yoksa. Lütfen, böyle sokak ortasında konuştuğum için beni mazur görün, adınıza leke çalınsın istemem. İzin verin, kendimi tanıtayım. Bendeniz Rıfkı Paşazade Faik Bey, aslen Boğaz'a nazır yalımızda ikamet etmekteyim. Bugün derin hülyalar içinde gezerken yolum buraya düşüverdi. Meğer kader rüzgarıyla sürüklenmişim. Demek istiyorum ki, yani, sokağı döndüğüm anda yüzünüz ilahi bir nur gibi azaplar içindeki ruhumu aydınlattı. Saçlarınız yüreğime düğümlendi. 'Ah min'el aşk' dediklerini artık çok iyi anlıyorum. Bakınız şu halime, ben ki tüm şairlerimizin divanlarını hatmetmiş bir zatım, karşınızda dut yemiş bülbüle döndüm.

"Katiyen o kenar mahalle yosması, o meyhane goncası bu kapıdan içeri giremez."
"Ama paşam!"
"Aması maması yok. Sen bu çocuğa yüz verdin. Adam olacağı yaşta aklı hâlâ beş karış havada."
"Ama paşam, o ikimizin de oğlu. Baksanıza, veremden yataklara düştü yavrucağız. İnanmıyorsanız mendile bakın, yine kan kustu. Yüreciğim dayanmıyor vallahi. Yoksa ben ister miyim hiç öyle gelini!"

Paşa hazretleri istediği kadar köpürsün, "olmaz" desin, Külkedisi anasının gözü. İçini müstehcen aşk şiirleriyle doldurduğu mektuplarını tek gün aksatmadı. Valide Hanım bu edepsiz zırvaları okuduğunda oğlunun gözünün açılacağını umuyordu ama nafile. Faik Bey aşkta giderek derinleşiyor, mektuplar eline geçtikçe hasretten kan kusuyordu. Ev halkı ona hiçbir şey okutmamayı da denedi ya, baktılar delikanlı sevgilisinin onu terk ettiğini sanarak canını teslim edecek, hemen vazgeçtiler.

Nihayet yosmayı evlerine gelin diye almaya razı oldular. Konu komşuya duyurmadan evin hamamında kızı yıkadılar, keselediler, her tarafına ağda yaptılar. Yetmezmiş gibi, Külkedisi'nin diretmesi üzerine bir de ellerine kına yaktılar, ipek fistan giydirdiler. Pir u pak olunca, kılığı kıyafeti değişince kırk yıllık Külkedisi, oldu size Gülperisi. Bukle bukle saçları altın sarısı, pürüzsüz teni pamuk beyazı... Gözleri deseniz, sanki çam ormanı. İçten içe oğlana hak verdiler ya, kimse bu konuda ağzını açıp tek kelime etmedi.

Güvenilir bir imama, ağzını sıkı tutsun diye münasip bir rüşvet verilerek nikah kıyıldı, genç âşıklar gerdek odasına alındı. Bir gece değil, üç gece

değil, beş gece değil, tam yedi gece orada kaldılar. Faik Bey'in buyruğu üzerine odaya ha bire gelen yemekler, meyveler, meyler... Belli ki o sonradan görme kenar mahalle dilberi hizmet edenleri bulmuş, yıllardır verdiği hizmetlerin acısını çıkarıyordu.

Sekizinci gün odanın çift kanatlı kapısı nihayet açıldığında Faik Bey, Paşa babasının yanına giderek yeni bir buyruk verdi. Oda, pencereler hariç, baştan aşağı aynalarla kaplanacak. Sebep? Gülperisi öyle istedi. Yatağın karşısındaki küçücük ayna kendisini izlemesine yetmiyormuş. Bunu duyunca heybetli adam ak bıyıklarına kadar kızardı, masaya yumruğunu vurdu, "Olmaz, katiyyen olmaz" diye haykırışı konağın her tarafında yankılandı ama delikanlının yine kan kusması üzerine ertesi gün eve cam ustası çağırıldı.

Aradan haftalar geçti, Faik Bey'in gözü azıcık açılır gibi oldu. En azından artık yemek için odasından çıkıyor, evdekilerin halini hatırını soruyor, Gülperisi'nin abuk subuk istekleriyle Paşa babasının cinlerini tepesine çıkarmıyordu. Gelin hanım ise gerdek odasından sadece hamamlığa girmek için çıkıyor, orada kayınvalidesiyle, eltileriyle yahut görümcesiyle karşılaşırsa başıyla olsun selam vermiyordu. O böyle yanlarından geçip gittikçe kadınlar kuduruyor, dişlerinin arasından konuşuyorlardı.

"Sen yat kalk, kocanın veremine şükret. Yoksa biz bilirdik sana yapacağımızı."
"Ama ona da fazla güveneyim deme. Aşk dediğin ilelebet sürmez ya. Bak, şimdiden senden sıkılmaya başladı."

"Bana bak Faik Bey oğlum, sözüm sana. Bugüne dek ağzımı açıp tek kelime etmedim ama artık güvey girmenin üstünden tam üç ay geçti. Ekmek elden, gölden yaşıyorsunuz. Cümle ahali arkamızdan konuşuyor, 'Rıfkı Paşa'nın oğlu baltaya sap olamadı' diyorlar. Bu böyle gitmez. Sana kalemde memuriyet ayarladım. Verem merem dinlemem. Doktora sordum, turp gibisin maşallah. O yüzden yarından tezi yok, mesaine başlıyorsun."

Faik Bey gündüzleri işe gitmeye başladı ama Gülperisi hâlâ odadan pek çıkmıyordu. Bir hafta, iki hafta, üç hafta... Günler geçiyor, ev halkının merakı artıyordu. Bu kadın tüm gün odasında tek başına ne yapar ne eder.

"Kız, bu aşüfte aynalara baka baka delirdi mi ne!"
"Yok anacım, büyü yapıyor. Kesin büyü yapıyor."

Derken Faik Bey'in vazife icabı bir haftalığına şehir dışına çıkması icap etti. Mendebur kadın yemeklerini yine odasına getirtiyor, kimsenin yüzüne bakmıyordu. Akşam saatleri sessizlik içinde geçiyor, erkekler kafalarının içinde ne haltlar karıştırırken kadınlar hep aynı şeyi düşünüyordu. Ya gece biz uyurken beylerimizi odasına çağırıyorsa? Her şey beklenir böylesinden. Eski meslek alışkanlığı ne de olsa. Gözleri dört açmalı. Gül gibi delikanlıyı kaptırdık, bizim kart horozlara kaptırmayalım bari.

Yatsı ezanı okundu, herkes namazı kılıp odasına çekildi. Güya herkes uyuyor, hatta bazıları horluyordu ama işin aslı, kadınlar kafalarında kırk tilkiyle kocalarının soluk alıp verişlerini denetliyor, adamlar da içlerinde kendilerini yiyip bitiren kurtla beraber yatakta bir sağa bir sola dönüyordu. Hiç beklemedikleri gürültü ev halkının yerlerinden sıçraması için bahane oldu.

"O ses de neydi bey?"
"Yat hanım, yat. Gök gürlemiştir, ya ne olacak!"
"Aman bey, yapma gözünü seveyim. Hiç gök gürlemesi mi duymadım. Bir şeyler kırıldı döküldü evin içinde. Hırsız olmasın, bir çıkıp bakalım."
"Yahu hanım, sen yat. Ben bakarım. Böyle mahrem mi çıkacaksın hırsızın karşısına."

Seslerin ardı arkası kesilmiyor, hepsi de sürtük gelinin odasından geliyordu. Şangırtılar, çığlıklar ve hep benzer cümleler:

"Seviyorum. Evet, seni seviyorum. Seviyorum, çok seviyorum."

Paşa bey, valide hanım, eltiler, görümceler, enişteler hep onun kapısının önünde toplanmış; "Şimdi ne yapacağız" diye birbirlerine bakıyorlardı. Kesin o namussuz utanmadan eve erkek atmış. Hem de kendi gibi aşağılık biri. Bu kadarı da fazla! Koskoca Rıfkı Paşa'nın çatısının altında böyle edepsizlik, böyle namussuzluk! Hemen bu işe el atmak lazım. Evet evet, hemen.

Kapıya bir yüklendiler, iki yüklendiler, üçüncü de cümbür cemaat içeri daldılar. Gördükleri manzara karşısında yüzleri hortlak görmüşten beter sarardı, kekelemekten tek laf edemediler. Odadaki tüm aynalar tuz buz olmuştu ve yatakta çırılçıplak, sarmaş dolaş iki kişi yatıyordu: Külkedisi ve Gülperisi.

Hayat Denen Kılıç

Havada hafif bir esinti var. Rüzgâr, hiçbirimizin olamadığı kadar masum, usulca hareket ediyor. Keyifle geçirilmeye değer bir akşam vakti... Her ne kadar keyif kısmı, ne bu vakitlerde ne de başka zaman hayatımda hiç yer edinmemiş olsa da içten içe, bu gibi akşamları seviyorum. Bu akşam da çalışıyorum. Koruluktaki ağaçların yaprakları yere düşmeden işini bitirmiştim onun.

Bu gibi akşamlar ve günün daha erken saatleri için yıllardır eğitim aldım. Ancak bir insanın ölmesi için birkaç saniye hatta daha kısa bir sürenin gerektiği bilgisi, teorik değil de pratik her karşıma çıktığında aynı şaşkınlığı, o garip heyecanı yaşıyorum. Kim olsa aynı durumda hisseder kendisini, diyemiyorum. Benden çok daha soğukkanlı olanlarımız var. Gerçi bahsettiğim o şaşkınlık hâli ancak bir saniye sürüyor. Gerisi kabulleniş ve başarılı olmanın verdiği huzur.

Böyle durumlarda yaptığınız şeyin, eylemin ağırlığını daha yoğun hissederdiniz. An meselesi... Kılıcın doğru yerden, doğru açıyla ve doğru kuvvetle bir anlık hareketi, bir insanın yıllar boyunca inşa ettiği her şeyin, iyi-kötü tüm yaşantısının bitmesine sebep olabilir. Kendi çocuklarının, ne sebeple olursa olsun, öldüğü bilgisine erişen ebeveynlerin üzüntüsünün bir kısmı da bu yüzden. Onca sene uğraş, geleceği için elinden geleni yap, saçını süpürge et... Onun yerine ya da onunla birlikte hayaller kur... Bir anda sona ersin. Kesinlikle üzücü bir durum. Ama bazılarımızın işi de insanların bu sebeple üzülmesine ağlamak. Yoksa emin olun benim gibilerin, yaşamını sona erdiğinden emin olduğu hayatlardan kazananların, başlarına gelecekler çok daha zor şeyler olacaktır. Başarılı olmak zorundayım.

Yapmam gerekenin bir ya da iki saniyelik bir iş olması, onun için aylarca kuluçka dönemi yaşandığı gerçeğini değiştirmiyor. Aldığım eğitimden bahsetmiyorum. O zaten hayatımın ayrılmaz bir parçası değil, hayatımın ta kendisi. Daha çocukça oyunlar oynamam gereken yaşta, tahta kılıçlarla talim yaparken, savunma sporları öğretilirken buldum kendimi. O yaşta, vücudumda oluşan ezikler ve morluklara ağlamak ister ancak, tek bir defa dahi buna cesaret edemezdim. Nasıl geldiğimi bilmediğim bir yerde, bana ne yapmam gerektiği söylenir ve bende yapmak zorundayımdır. Başka bir şey mümkün değil.

Hayır, bahsettiğim şey eğitim değil. Ben görevimi başarıyla yerine getireyim diye uygun ortamdan tutun da doğru zaman ve psikolojik durum gibi faktörler için yapılan hazırlık aşamalarından bahsediyorum. Onlarca insan, bir suikast için aylar boyunca bilgi toplayıp hayatını riske ederek, bana fırsat yaratıyor ve ben buna bir kılıç darbesi ile son noktayı koyuyorum. Kılıç? Neden bu alet peki, diye sormadım hiç. Menzilli bir şeyler kullanılarak, çok daha az risk ile olayın üstesinden gelinebilirdi pekâlâ. Ancak bu, yıllardır hem en kudretli savaşçıların en yakın dostu hem de en azılı canilerin kan akıtmak için adice kullandığı araç, sadece bir sembolden ibaretti. Kılıç demek, hasmınız ile karşı karşıya olmak demek. Onun gözünün içine bakabilmeniz, onun da sizi aynı mesafeden görebilmesi demek. Söz konusu bu durum, bir meydan okuma olduğu kadar gücün kendisini de simgeliyor. Bak ben senin nefesini duyacak mesafedeyim ama son nefesini verecek olan sensin. Kılıcından ölü adamın kanı damlayacak olan benim demek...

Bunları düşününce aklıma, "Ya yapamasaydım?" düşüncesi geliyor. Ya o kadar insanın emeği boşa çıksaydı, başarısız olsaydım? Ya basit bir ishal yüzünden konsantrasyonum dağılsaydı ve gerekli olan hamleyi doğru şekilde yapamasaydım? Ya istihbaratı doğru yorumlayamamak gibi bir hata ile yanlış birini öldürseydim, deşifre olsaydım? Ya ben öldürülseydim? Sanırım saydığım ihtimaller içinde benim için en uygun olanı sonuncusu olurdu. Yoksa bunca çabayı yerle bir ettiğim için

"onurumla" intihar etmemi isterlerdi. Ama önce beni, ellerim ve ayaklarım tutmayana dek işkence odalarında mesaiye bıraktıktan sonra... İşkence sonradan kazandığımız bir âdet, pek de bize yakışmıyor olsa da kendi etrafımıza gözdağı vermek için birebir olduğu düşünülmüş. Kendimi öldürmeye istekli olduğum ilk anda da bağırsaklarımı deşmemi isterlerdi. Harakiri ya da seppuku da bizim icadımız değil, sadece sembolik. Ölümün niteliği kadar niceliği de önemli. Yoksa organizasyonun ciddiyeti sorgulanır hâle gelebilirdi. Çok küçük bir ihtimal dahi olsa...

Bir kılıç taşıyor olmak insanı ne gözü dönmüş bir seri katil, ne de aman vermez bir kanun adamı yapar. Sadece kılıç taşıyan bir insan yapar.
Asıl sorun, insanın o kılıçla ne yapacağı. Ben kendi isteğimle bu metal yığınının ruhuma aktardığı sorumluluğu taşıyor değilim. İlk adımlarımla birlikte elime tutuşturuldu büyük ihtimalle. Kimisi kılıcını kendi çıkarı için kanla sulamaya hevesliyken, kimisi de kanunsuzların kanını akıtırken bile yüzünde içten bir hüzünle yapar işini. Benim hangisini seçtiğimi söylememe gerek yok sanırım. Ama bu zamana kadar bir kere bile kan akıtırken yüzüm gülmedi.

Hayat almak, yaşam ateşine son vermek saçma bir şekilde o kadar kolay ki bunda gülecek bir şey göremiyorum...

Koruluktaki ağaçların yaprakları, o her şeyden habersiz esen rüzgârla birlikte yere düşmeden işini bitirmiştim onun.

(BELGESEL OYUN) TARİHİN SİİRLİ SAYFALARINDA 'KADIN

TEFRİKA

YAZAR: GÜLŞAH ÖZDEMİR KORYÜREK .LEMUR. DANIŞMAN: DERYA ÖNDER

İhsan Bey ile yaşadığım evlilik esnasında üç tane çocuğum dünyaya geldi. Bunlardan Münir adlı oğluma ayrı bir kıymet verdiğimi itiraf etmem gerekir. İhsan Bey ile birlikte olduğumuz anlardan ziyade ayrı geçirdik vaktimizi. Bu ayrılıklarda hem evlatlarımın hem de yuvamın hasretini çektim ve İhsan'ın tükenmek bilmeyen zulümleri karşısında ayrılık kararını verdim.

"Ah zavallı çocuklarım, sizin doğru yetişmeniz için hangi müşfik peder önem gösterecektir? Ah, o kutsal vazifenin icrasını cân ü yürekten arzu etmekteydim. Cenâb-ı Hakk'a beni sizinle beraber yaşatması ve izdivaç elini pederinizden başkasına uzattırmaması için ne kadar yalvarırdım. Bu dualarımı kabul etmeyen Rabbim, beni bugün en korktuğum felakete uğratıyor. Ya Rabbi, vicdanımın izini sürmenin karşılığı bu mudur? Yine bugünkü günde üzüntüye kapılmış bu çaresiz kuluna yine ancak sen merhamet edersin, senden yardım dilerim. Büyük lütfunla ya bana dayanma gücü ver yahut emanetini geri al. Çünkü gönlümdeki acının ifadesi yok, onu ancak sen bilirsin."

Biricik sevdiğin dünyada ben miyim şimdi?
Gerçekten ben miyim artık aşkının muhatabı?

Bütün o istek dolu yüreğinin derin duyguları
O ezeli düşkünlük, o sonsuz ilgiler
Benim mi şahsıma mahsur?.. Bir daha söyle.

O hüzünlü akla gelişlerin, o üzüntülerinin belli olmasının
Gerçekten esinleyeni hep ben miyim, bugün söyle;

Duygulanmalarını, düşüncelerini bütünüyle söyle.
Getir şu kalbime dök varsa sevdiğim üzüntün
Seni inciten nedir?... Bir daha söyle…

(Bir daha söyle)

Dualar ve gözyaşları ile geçen günlerimin içinde bir gün, babacığım, "bedbaht iniltilerimin yansımasını işitmek arzusuyla" basım için matbaaya gönderdiğim ilk eserim, Efsûs'un nüshalarını getirdi. On dört yaşımdan beri yazdığım şiirlerim kırk bir sahifelik bir eser hâline dönüşmüştü. Sevindim ama üzüntülerim her zamanki gibi daha ağır basmaktaydı. Eserimin bazı nüshalarını dostlarıma gönderdim, çok beğenildi. Şiirlerim hakkında mecmualarda birçok yazılar ve nazireler yayınlandı. Ve en güzeli yayımladığım eserin diğer hanım yazarlar için örnek teşkil ettiğini görmemdi. İşte bu eser sayesinde ben Şair Nigâr Hanım oldum. Bu esnada eserlerim yayıldı ve dolayısıyle bana gösterilen ilgi ve beğeni artıkça arttı. Bana, başka eserler de yayınlama cesareti verdi… Efsûs'un ikinci bölümü, Niran, Aks-i Seda, Safahât-ı Kalb, Elhan-ı Vatan yayınlanan eserlerimin adlarıydı…

Feryad ki feryadıma yardım edecek yok
Beni gamdan kurtaracak yok
Aşkından yıkılmış gönlümü onaracak kimse yok
Kötü talihim benimle ilgini kes
Sen varken beni anacak kimse yok
İnleyen gönlüm aşkı bilir
O bilgide ustadır
Ona aşk ustası gerekmez, tanırım.
Bu dünyada acı içindeki Nigâr'ı mutsuz edecek çoksa da
Gönlünü yapacak kimse yok

(Gazel)

Ah yüce Rabbim, bana neler yaşatmışsın sen; İstanbul boğazında çıkılan sandal

sefaları, Adada yaşadığım mehtaplı geceler ve bu gecelere eşlik eden piyanomun melodileri… Konağımda ağırladığım devrimin nice önemli şahsiyetleri ve tadına doyamadığım salı sohbetleri… Bu güzellikleri yaşayan şahsım, zevcinden boşanmış ve baba evinde yaşayan bir hanım olarak çok yadırgandı…

Hevese dair olur her dakika sözlerim
Aşkla sonuçlanır her yaptığım işlerim
Sevilmeyi severim lezzeti hayatın odur
Alakasız yaşayamam bir dakika ben lakin
Soran da var ise ancak odur benim halim
Sevilmeden geçmem, hayatımın özüdür
Onun için isteklerim hep ona dairdir

(fitratim)

Şimdi, bu satırları yazarken geriye baktığımda bir roman gibi görünen ama gözyaşlarıyla bezenmiş bir hayat görüyorum. "Aman ya Rabbi beni ne kadar ve ne çok sebeplerle ağlattın? Ah şu gözlerimden dökülen ateşten yaşlar daha ne vakte kadar cereyan eyleyecektir?"

Sevgili validem ve pederimin hastalıkları, ardından ölümleri, çocuklarımdan ayrı geçirdiğim yıllar, vatanımı gün be gün kemiren savaşlar, bu savaşların getirdiği yokluk, askerciklerin ölümü, hüzünlerimin ve gözyaşlarımın başlıca sebebidir.

"… çokça zengin çokça yoksul
Çokça mutlu çokça mutsuz
Bir o kadar genç ve yaşlı
Çokça az çokça çok
Bir sultan bir bende
Bir isyankâr bir mağlup
Bir rakip bir handan
Bir seven bir sevilen
Hiç mutsuz hiç mutlu"

Alın yazım burada bitmiştir.

Nigâr Binti Osman.

(Işık kararır. Şair Nigâr Hanım'ın en güzel fotoğrafı ekranda görünür ve altında Edebiyat- ı Umumiye mecmuasındaki mersiye yazılır. 142. sayfa)

2. BÖLÜMÜN SONU

"SAHTE TIK SAVAŞLARINDA YOKUM!"

POP MÜZİKTE YENİ SOLUK

NURDAN LEMURİ EKER

Kardelen

Müzik yolculuğundaki ilk kırılma noktası neydi?
Almanya'da başladı her şey. Bir hocamın yönlendirmesiyle sahne alıp Sessiz Gemi'yi söylemiştim. Küçük yaşta, hele ki Türk müziğine hâkim olmayan bir çocuk için bu şarkıyı söylemek ve ayakta alkışlanmak unutulmaz bir andı. O gün başladı bu rüya diyebilirim.

Hepimizin severek dinlediği bir Sezen Aksu şarkısı ile karşımıza çıktın. Şanıma İnanma ile çıkış yapmak nereden aklına geldi?
Şarkı seçiminde şan hocam ile ilerledik. Aslında bir gün Sezen Aksu bestesiyle çıkış yapacağımı hiç düşünmemiştim. Her şey çok hızlı gelişti. Bu şarkının bana yakışacağını düşündüm. Şarkıyı zaten çok seviyordum. İlk dinleyişimde de farklı bir şey hissettim.

Kimlerin emeği var şarkıda?
Şanıma İnanma'nın aranjörlüğünü Zeki Bilir yaptı. Aranjesi Belçika'da, mastering çalışması Amerika'da yapıldı. DMC etiketiyle sizlerle buluşturduk. Klip de Runltd prodüksiyonu ile Meltem Şentürk yönetmenliğinde çekildi.

Şanıma İnanma'nın klibi de çok ilgi çekti. Kısa sürede üç milyon izlenmeyi aştın. Neler hissediyorsun?
Genel olarak hem dinleyiciden hem basından iyi tepkiler aldığımız için de çok mutluyum. Hele ki Tik Tok uygulamasında en çok kullanılan şarkılardan biri oldu Şanıma İnanma. Bunca sahte tık savaşının arasında bu güzel izlenme rakamlarını görmek gerçekten çok gurur verici. Klip için de çok yoğun çalıştık gerçekten ama değdi. İlk klipte hikâyeyle şarkının önüne geçmek istemediğimiz için sade bir performans klibi çektik.

Sezen Aksu ile tanışma şansınız oldu mu?
Beni şarkı söylerken duyup çağırdı ve sesimi çok beğendiğini söyledi. Sezen Aksu ile tanıştığımızda henüz Şanıma İnanma ile ilgili bir plan yoktu aklımızda. İsteği üzerine ona bir şarkı da söyledim. Hatta birkaç taktik de verdi. ***(Gülüyor)*** Beni desteklemesi benim için çok önemliydi.

Almanya doğumlu olmanın senin için avantajları neler?
Almanya'da doğmak elbette dil ve kültür a nlamında fayda sağladı. Orada R&B hip hop dans eğitimi aldım. Almancam ve İngilizcem çok iyidir. Zaten yabancı şarkılar da söylüyorum. İleriye dönük, yabancı dilde müzikal çalışmalarım olsun istiyorum. Almanya'da da mutlaka bir şeyler yapacağım ama öncelikle kendi ülkemde başlangıç yapmak istedim.

Yeni single çalışmanız ne zaman yayınlanacak? Yeni projeler var mı?
Çok güzel proje teklifleri aldım. Bunlardan biri için çalışıyoruz. İkinci şarkımızın da klip çekimlerini gerçekleştiriyoruz. Yakında dinleyiciyle buluşturacağız. Söz-müziği yine Sezen Aksu'ya ait. Ters köşe bir şarkıyla bu sefer daha da iddialı geliyorum. Sosyal medya hesaplarımdan hakkımdaki gelişmeleri takip edebilirsiniz. Herkese çok sevgiler.

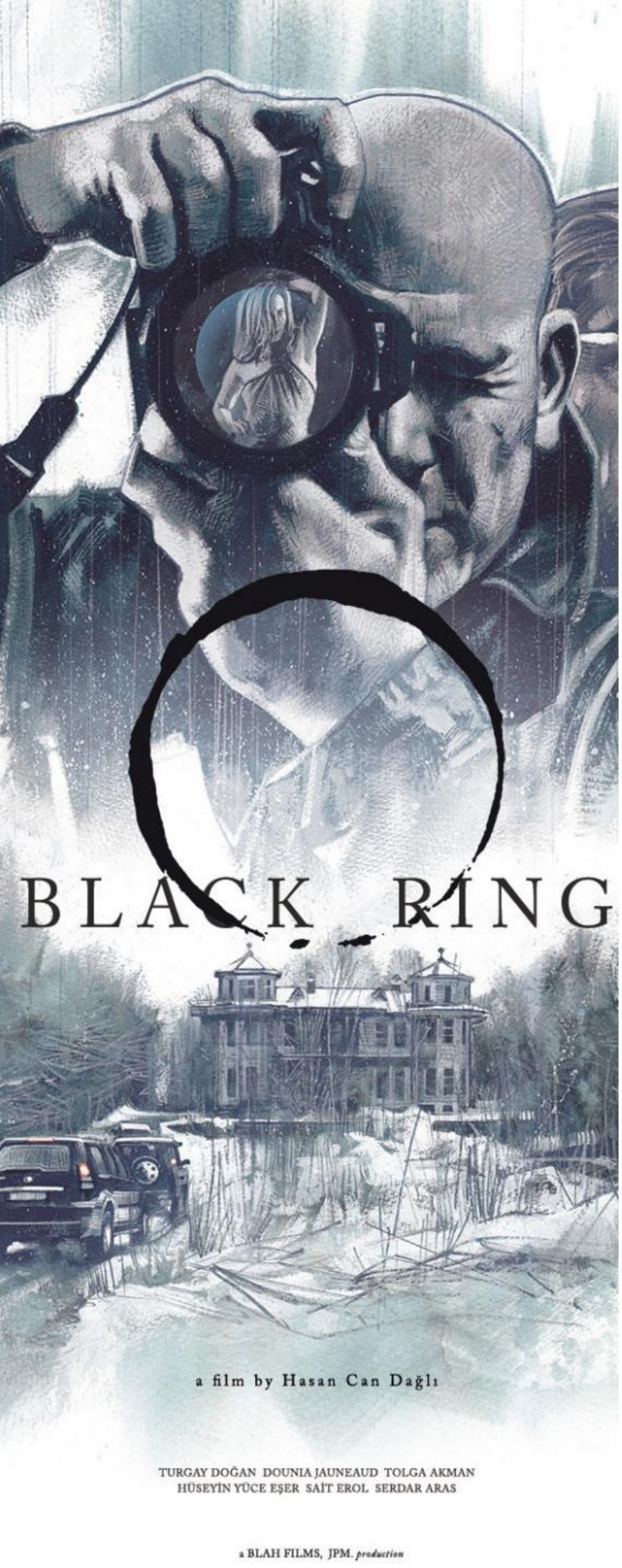

FANTASTİK, KISA FİLM FESTİVALLERİNDE YÜKSELİYOR!

SEMİH LEMUR ELLİALTI

Milenyum çağıyla birlikte teknolojideki gelişmeler, kültür ürünlerine de etki etmeye başlamıştı. Yapımcıları tereddüte düşüren, çok katmanlı anlatıya sahip ve görsel ihtişam gerektiren fantastik eserler, artık sinemaya uyarlanabilirdi.

2001 yılında; J.R.R Tolkien'ın Yüzüklerin Efendisi ve J.K Rowling'in Harry Potter serilerinin sinemaya uyarlanmalarıyla birlikte, fantastik altın çağını yaşayacaktı.

G.R.R Martin'in Buz ve Ateşin Şarkısı serisinin, Taht Oyunları adıyla yapılan uyarlaması ve elde edilen sonuç, türün sadece bir sinema eseri olarak değil, televizyonlarda da geniş ölçekte kendine yer bulabileceğini kanıtlamıştı. Günümüzdeyse fantastik, artık adından söz ettiren bir tür haline gelmiş durumda.

Fantastik, gişe rakamlarına bakıldığında ülkemizde de talep edilen bir tür. Fakat yerli üretimler ve tüketici arasında ilişki için aynı durum maalesef söz konusu değil. Türkiye'de fantastik sinema deyince ilk olarak B tipi, Hollywood aslından kopya edilmiş Yeşilçam uyarlamalarından bahsetmek gereklidir. Bu denemeler her ne kadar türün Türkiye'de kendine bir şekilde yer bulması açısından önemli olsa da, estetik ve özgünlük kıstaslarını taşıyamadıklarından dolayı akılda kalıcı değillerdir.

2000 yılından sonra; Ezel Akay'ın yönettiği Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü? (2006) ve Onur Ünlü'nün yönettiği Sen Aydınlatırsın Geceyi (2013) gibi, içerisinde fantastik unsurlar barındıran kaliteli eserler de mevcut. Fakat yapımcıların; türün maliyeti, seyircide bulacağı karşılıkla ilgili negatif bakış açısı, nitelikli ve özgün fantazya üretimi konusundaki kısıtlılık gibi sebepler bir araya gelince, fantazyanın sinemamızdaki üretimi istikrara kavuşmuyor.

Ne yazık ki fantastik; aniden parlayan kıvılcımlar dışında, henüz ülkemizde adından istikrarlı bir şekilde söz ettiren bir tür değil.

Ama bu anlayışı ülkemizdeki kısa film yönetmenleri değiştirecek gibi görünüyor. Bilindiği üzere kısa film, uzun metraj sinemadan tamamen ayrı bir alan. Daha kısa sürede, daha yoğun bir etkiyle seyirciyi yakalamak en önemli koşul. Fantazya üreticileri için kısa filmin avantajı, ilginç olan konularını, bir uzun metraj filme göre daha az maliyetle ve daha vurucu bir şekilde sunabilmeleri.

Durum böyleyken; fantastik, bilim kurgu ve korku gibi türler kısa film festivallerinde artık kendilerine daha fazla yer buluyorlar. Üstelik yer bulmakla kalmıyor, ulusal ve uluslararası alanda ödüller alarak ülkemizde türün gelişimine çok önemli katkılarda bulunuyorlar.

Yazıda Türkiye'de ve dünyada önemli festivalleri gezmiş, filmlerinde fantastik ögelere yer veren, 5 kısa film önerisi olacak.

1. SİYAH ÇEMBER (2016) - HASAN CAN DAĞLI

Yönetmen Hasan Can Dağlı'nın son kısa filmi olan Siyah Çember, Türkiye'de ve dünyada sayısız festivalde kendisine yer bulan ve ödüller alan çok güçlü bir film. Film; sanat eserlerinin metalaştırıldığı, oldukça sert ve distopik bir evrene sahip. Görüntüleri ve kurgusuyla sadece kendi türünde değil, Türkiye'de yapılmış kısa filmler içerisinde de en iyiler arasında.

2. SÖZ UÇAR (2017) - TUFAN TAŞTAN

Üstat Galip Tekin'in politik ve fantastik ögeleri harmanladığı çalışmaları olmuştur. Baskının eleştirisini, fantazyanın limanına sığınarak yapabildiğini röportajlarında dillendiriyor. Tufan Taştan'ın Söz Uçar'ı da benzer bir yol izleyerek, Türkiye'deki baskı iklimini, fantazyanın sığınağında başarıyla hicvediyor.

3. BENİM, YALNIZLIK ALETİ (2017) - CAN EREN

Daha önce '' Mavi Kalpli Kadın 'Ağıt' '', adlı kısa filmindeki incelikli ve ilginç anlatısıyla dikkat çeken Can Eren, bu kez ''Benim, Yalnızlık Aleti'' filmiyle hem eğlenceli hem de sarsıcı bir tasarı ortaya koyuyor. Günümüzde sık sık adından söz ettiren VR (Sanal Gerçeklik) teknolojisiyle, varoluşçu felsefe arasındaki ince çizgide gezinen film, Black Mirror'daki ''teknofobi'' temasına yakın bir tat bırakıyor.

4. KEMİK (2016) - SEMİH ELLİALTI & AHMETCAN UZER

Yazımı ve yönetmenliğinde yer aldığım ''Kemik'', kendine ait kuralları olan ve bunu yaparken yurtdışındaki kalıpları kopyalamamaya özen gösteren, özgün bir fantastik evren yaratmayı hedefliyor. Film suya attığı sihirli zarlar sayesinde çeşitli nesneler kazanan zar üstadının, çıraklarıyla yaşadığı çekişmeyi konu alıyor.

5. YÜKSEK DOZ (2018) - EMRE YAPICI

Listenin sürpriz ismi, henüz 18 yaşında olan genç yönetmen Emre Yapıcı. Korku sinemamız için çok önemli bir yeri olan Can Evrenol'un da desteklediği Emre Yapıcı, son filmi Yüksek Doz'da yerli korku mantığını klasik dini korku hikayelerinden kurtarıp, özgün bir noktaya taşıyor. Film bir akşam eğlenmek için internette buldukları I-Doser'ı deneyen gençlerin, başına gelen kara hikayeyi ele alıyor. Emre filmiyle, şimdiden yurtdışında ve Türkiye'de bir çok önemli korku festivalinde ödül almış durumda.

MEHMET YAZAN .LEMUR

Jim Morrison'a

Daha güzel sonlar biliyorum Jim,
Daha özenli sonlar
27'sine değmeden bahşedilmiş intiharlar var
Kızılderilileri ben de görüyorum
Kanlar içinde değil, kahkahalar içinde
Ve çölde değil,
Bilinenlerle, bilinmeyenler arasındaki
Kapıların eşiğinde uzanıyorlar
Ellerinde Romalı mumlar
Ellerinde Dionysos'un şarap tası
Daha güzel sonlar biliyorum demiştim
27'sinde affedilmiş hayatlar
Kısık gözlerinde masaya vurulmayı bekleyen maça ası
Bunun seninle bir ilgisi yok Jim,
Annesine âşık her adam
Zaten öldürür babasını

Biz ve Ben

LEMUR'S ASLI KARAYEL

Soğuk diye bir şey yoktur. Isının yokluğu vardır ve ısı her zaman ısısı daha az olana doğru akar. Bu termodinamiğin ikinci yasası olan entropinin etkilerinden bir tanesidir. Entropi düzensizliğin düzenidir. Her şeyin sonu ve her sonun başlangıcıdır. Tüm yapıları yıkar, birikeni dağıtır, yeniyi eskitir.

Yevgeni Zamyatin'in 1924'te yayımlanan eseri Biz'in konusu bunun üzerinedir. Roman, D-503 ismindeki baş karakterimizin etrafında döner. Her saatinizin neye ayrılacağının Tek Devlet tarafından hesaplandığı, yaşadığınız evlerin duvarlarının şeffaf olduğu bir dünyada matematikçi olarak çalışan kısmen önemli bir adamdır D-503. Çünkü Tek Devlet'in uzaya göndereceği "İntegral" adlı araç üzerinde çalışıyordur. Uzaya çıktıklarında karşılaşabilecekleri dünya dışı yaratıklar için de bir günce tutuyordur.

"Ben, İntegral'i inşa eden D-503, Tek Devlet'in matematikçilerinden sadece biriyim. Benim sayılara alışık kalemim uyumlu seslerin ve kafiyelerin şarkısını yazmaya muktedir değildir. Ben yalnızca gördüklerimi, düşündüklerimi, daha doğrusu bizim düşündüklerimizi (tam da öyle: biz, hem izin verin kayıtlarımın başlığı da bu "BİZ" olsun) yazmayı deneyeceğim."

Yani D-503, devletine büyük bir inançla bağlı.

Romanın yazılma tarihi ve distopik oluşu nedeniyle bir totalitarizm eleştirisi olduğunu anlayabiliriz. (Hatta 1934'te aramızdan ayrılan Zamyatin, romanının kendi ülkesinde yayımlandığını görememiştir. Ta 1988'de Rusya romana kavuşabilmiştir.) İşi ilginç yapan nokta da budur. Çünkü çoğu kendisinden sonra yayımlanmış distopik romanlarla karşılaştırıldığında; Biz, neredeyse eğlenceli kalabilecek bir kitaptır. Tabii ki yaptığı tüm eleştiriler son derece sert ve yerindedir fakat baş karakterin uzaylılara bir rehber olması için yazmaya oturduğu günce, bir süre sonra okuyucuyla bir sohbete dönüşecektir. D-503'ün bir öğretmen edasıyla yazdığı didaktik kayıtları; onu zaman gittikçe kendisinden şüphe eden, soru soran, saf bir öğrenci konumuna getirecektir. Yeri geldiğinde kendisiyle çelişecek, krizlere girecek, sakinleşecek ve korkularıyla yüzleşecektir.

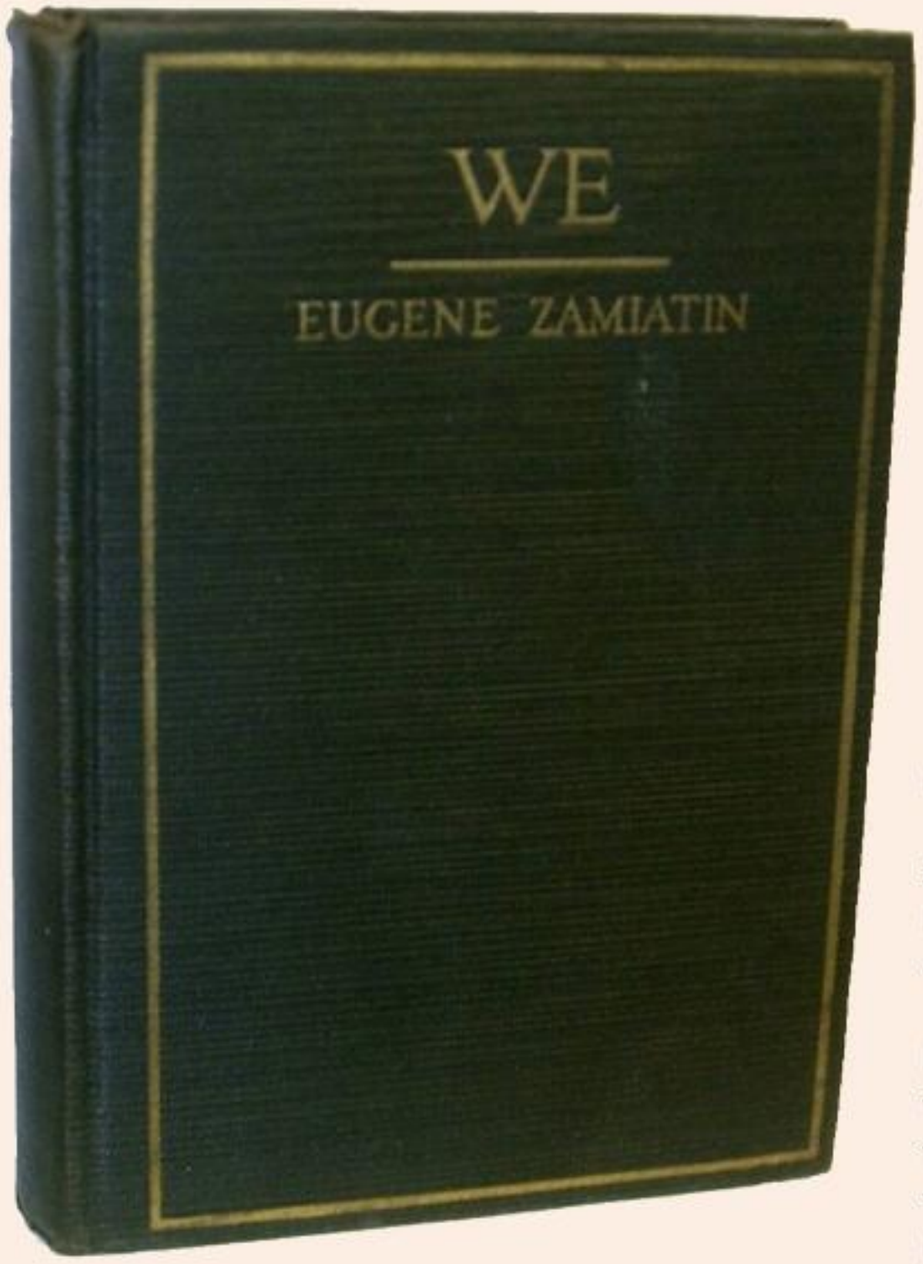

Bunun yanı sıra, kendisinin de bahsettiği gibi kayıtların bir matematikçinin elinden çıkma olduğunu her sayfada anlayabiliyoruz. İnsanlara ve durumlara sembollerle hitap ediyor, bu da üsluba yepyeni bir boyut katıyor. Zamyatin, ustalığını karakterden hiç çıkmayarak kanıtlamış oluyor ve D-503'ün kişiliğini tüm çıplaklığıyla gözler önüne sermeyi başarıyor. Totaliter sistemin destekçisi olmakla birlikte saf, duygusal, tutkulu, vicdanlı biri olduğunu rahatça anlıyoruz. İnsanları betimlerken kullandığı tekrarlamalar da takıntılarını ortaya çıkarıyor. Hikâye seyri devam ederken dikkatinin aniden gömleğindeki bir lekeye, nefret ettiği kıllı ellerine, yaşlı bir kadının kırışıklarına ya da sevgilisinin ağzının şekline kaydığını görüyoruz. Bu, aralıklarla, sürekli olarak gerçekleşiyor. Üstelik betimleme şekli de alışılagelmişin dışında: Pembe hilal gülümseme, solungaçlara benzeyen yanaklar, doktorun makasa benzeyen ağzı...

"- Durumunuz kötü! Galiba içinizde bir ruh oluşuyor.
Ruh mu? Garip, çok eski, çoktan unutulmuş bir sözcük (...)
- Bu... çok mu tehlikeli, - diye mırıldandım.
- Tedavi edilemez, - diye açılıp kapandı makas."

D-503'ü değiştiren I-330 adında bir kadınla karşılaşmak oluyor. Zamyatin'in betimleyişiyle öfkeli dişleri olan, X'i andıran bir gülüşe sahip, devleti eleştiren son derece zeki, etkileyici ve gizemli bir kadın bu. Karakterimiz de haliyle sırılsıklam âşık oluyor. Onun kendisine hissettirdiklerinden bahsederken de √-1 sayısını kullanıyor. Yani "i" sayısı. İmajiner. İrrasyonel. İngilizcede "ben" anlamına gelen kelime.

X ise bilinmeyen. I'nin gizemi. D-503'ün tutucu tarafı ondan ölümüne korkuyor fakat iflah olmaz bilim insanı tarafı, ampule yapışan bir güve gibi I'den uzak duramıyor. Bu ustalıkla serpiştirilmiş çağrışımlardan; I-330'un bireyselliği, orijinalliği ve bir bakıma da insanı insan yapan kaosu temsil ettiğini anlıyoruz.

"Ancak bilmiyorum, gözlerinde veya kaşlarında benim yakalayamadığım ve sayısal olarak ifade edemediğim garip, rahatsız edici bir X vardı. (...) Sağımda incecik, keskin, bir kırbaç gibi inatçı-esnek bir kadın, I-330 duruyordu (şimdi numarasını görüyorum); solumda dış görünümüyle hepten farklı, elindeki bebek boğumuyla O; ve dörtlü sıramızın en ucunda tanımadığım bir erkek Numara, adeta S harfi gibi iki kere bükülmüş. Hepimiz farklıydık..."

S, matematikte entropinin sembolüdür. Hikayemizde de S ve I'nın arkadaş olmaları rastlantı değildir.

Roman ilerledikçe D-503 kendini daha da fazla kontrol edemez hale gelir. Bir noktadan sonra I'nın istediği her şeyi yapmaya başlar, ona teslim olur. Ama korkuları ve huzur dolu esaretine dönme isteği fazla güçlüdür.

"- Bana sonuncu, en üst, en büyük sayıyı söyle.
- Saçma! Sayılar sonsuzdur. Sen hangi sonuncuyu istiyorsun?
- Peki sen hangi son devrimi istiyorsun? Sonuncu diye bir şey yok, devrimler sonsuzdur." der I-330.

Bireysel kimlik ve toplumsal kimlik. Aidiyet ve özgürlük. Düzen ve değişim. Bu modern distopyanın vazgeçilmez temaları ilk kez bu romanda vücut bulmuştur. Belki de en net şekilde de burada inceleyebiliriz. Cesur Yeni Dünya, 1984 gibi türün diğer klasiklerine ilham kaynağı olmuş bu harika kitabı hala okumadıysanız, çok şey kaçırıyorsunuz. Günümüzle alakasını koruyan kurgusuyla; dupduru, özgün ve adeta çocuksu üslubuyla yazıya dökülmüş bir şaheserdir Biz. İçine baktıkça daha çok şey göreceksiniz. Bu ruhunuz için de geçerli.

GEÇMİŞ ZAMAN OLUR Kİ

BEKİR KEREM KURT

Babamı severdim. Bu sevgi onu tanıyana kadar sürdü. Tanıdıktan sonra ilkin ondan korktum. Yaşım ilerledikçe nefret etmeye başladım. Şimdilerde ise ona karşı içimde beslediğim herhangi bir duygu yok. Ya da var mı? Olup olmaması umurumda değil. Telefonum başta olmak üzere bana ulaşabileceği bütün sosyal mecralardan onu engelledim. Engellerken tek düşündüğüm çocukluğumda bana yaşattıklarıydı.

Baba? O kadar yabancıyım ki bu kelimeye! Bazen sorarım kendime yalnız kaldığım zamanlarda yazarken, hiç yaklaştım mı? Belki de yaklaştım. Yaklaşsam bile her defasında beni kendinden uzaklaştırmasını bildi. Bundan altı-yedi ay evvel telefonumdan engeli kaldırıp onu aradığımda tek beklediğim tatlı bir sözdü. Hiç yoktan halimi hatırımı sorabilirdi. Fakat söylediği dördüncü cümle, paraya ihtiyacı olduğuydu. Ona para gönderse miydim? Olsaydı, elbet gönderirdim. Yazarak para kazanmaya çalışan, beceriksiz bir yazardan başka bir şey değilim. Aslında çoktan yazmayı bırakmalı başka bir işte kendimi geliştirmeliydim. Neyse, bunu başka bir zaman konuşuruz. Bu konuda da anlatacaklarım var.

Annem bizi terk ettikten sonra ablamla birlikte dedem ve babaannemle yaşamaya başladık. Okuldan eve gelince annemi evde bulamadığım anı hiç unutmam! Kapıyı çaldım. Kimse yok. İlkokul bir, iki... Ne yapacağımı şaşırdım. Aralık olan perdeden içeri kolaçan ettim. Bir yandan da anneme sesleniyordum. Her okul çıkışı beni kapıda karşılayan kadın yoktu. Nereye gitmişti, bilmiyordum. Çocuk aklı, dıştan balkonlu evimizin kapısının önüne çöktüm. Ağlamaya başladım. Ne kadar bir süre o durumda kaldığımı hatırlamıyorum. Babaannem geldi. Elimden tutup beni kendi evine götürdü. Dedem oturmuş televizyon izliyordu. Onun yanına oturdum. Televizyon izlemeye başladık. Babaannem bir elma getirdi. Kıpkırmızıydı. Bir ısırık aldım. Gözümdeki yaşı kolumla sildim. O günden sonra bir daha annemi görmedim. Tombul yanaklı, balık etli, güzel bir kadındı annem. Beni terk ettiği için kızgın mıyım diye sorarsanız o günlerde elbet biraz kızgındım. Ama şimdi ona hak veriyorum. Genç bir kadındı. Hayatını yaşamalıydı. Bunun için de bir karar vermeliydi. Ya biz ya hayat... O, hayatı seçti. Bu seçimi ona çok göremem. Onun yerinde olsam galiba ben de hayatı seçerdim. Sonuçta insan bir kere yaşar. Neden engellerle uğraşsın. İki velet ve yurtdışında hangi kadınla yattığı belli olmayan hayırsız bir koca! Annem bir an önce bu yüklerden kurtulmalıydı. Cesurca bir karar verdi ve gitti. Şu an sokakta görsem tanıyabilir miyim? Belki de defalarca gördüm.

Babam, annemin bizi terk etmesinden üç yıl kadar sonra bir siyasi suça karışması sebebiyle Almanya'dan sınır dışı edildi. Fakat, bu suçu hiçbir zaman kabul etmedi. Kendisine iftira atıldığını söyledi. Belki de öyle. Bu konunun üzerinde hiç durmadım. Bana ne hangi suçtan sınır dışı edilmişse! Babamın fotoğraflar dışında yüzünü hatırlamıyordum. İçim içime sığmıyordu. Herkese onun Almanya'dan geleceğini söyledim. Bunu söylerken bir yandan da Almanya'dan gönderdiği fotoğraflarını arkadaşlarıma gösteriyordum. Mutluydum. Kapıdan içeriye doğru adım attığında babamı ilk gören ben olmalıydım. Bekleyecektim. Uyumamalıydım. Acaba ses tonu nasıldı?

Saatler sonra burnuma gelen kızarmış et kokusuyla uyandım. Yavaşça açtım gözlerimi. Amcam, ablam, dedem, babaannem oturmuş sininin üstündeki yemekleri yiyorlardı. Babam karşımdaydı. Gözlerim yarı açık onu izledim. Bıyıkları, kaşları, yüzü... Gerçek bir baba tabirine ilk defa bu kadar yakındım. Uyandığımı belli mi etseydim? Hayır, daha beklemeliydim. Doğru zaman gelecekti. Doğru zaman mı? Doğru zaman da ne? Bir babayla tanışmanın doğru zamanı mı olurmuş? Heyecanlıydım. Tanışmak için cesaretim yoktu? Babaannem benim olduğum tarafa baktı. Babama beni işaret etti. Babam başını bana doğru çevirdi, gülümsedi. Eliyle gel işareti yaptı. Gülümsemesinden cesaret aldım. İki yanağında da gamzesi vardı. Kalbim küt küt atıyordu. Yavaşça yanına gidip oturdum. Bir yabancıyla yan yanaydım. Ne yabancısı be! Yanında oturduğum adam benim babamdı. Yüzüne baktım. Yüz hatlarını ezberlemek istiyordum. Elimi tuttu, hafifçe sıktı. Yağlı dudaklarıyla iki yanağımdan peşi sıra öptü. Saat kaçtı? Günlerden neydi? Umurumda değildi. Benim babam vardı. Kanlı canlı yanımda oturuyordu.

Babam vardı derken keşke hiç babam olmasaydı demem uzun sürmedi. Bir komşunun şikâyeti üzerine ilk dayağımı yedim. Hiç suçum yoktu. Şikâyetin ne olduğuna bile bakmadı. Komşunun şikâyeti beni dövmesi için yeterliydi. Küçüktüm. Bir tokadıyla kendimi yerde buldum. Tekmelemeye başladı. Kafamı kaldırdım. Gözlerine baktım. O an anladım. Beni dövmesi için bir nedene ihtiyacı yoktu. Karşısında durup esnemem bile babamın beni dövmesi için geçerli bir neden olabilirdi. Televizyonun sesi yüksek! Neden yüksek sesle televizyon izliyorsun!

Tamam, ben de sütten çıkmış ak kaşık değilim. Benim de suçlu olduğum durumlar var. Fakat suç ne olursa olsun bu bir çocuğu dövmeyi gerektirmez! Keşke babam da bunu anlayabilseydi. Keşke ileriki yaşamımda bu yaptıklarının psikolojimi darmadağın edeceğini sezebilseydi. Bazı geceler kâbuslar görerek uyanıyorum. Babamın yanına gidip onunla konuşmak istiyorum. Sormak istediğim sorular var. Neden beni sevmedin? Neden beni bitmeyen şiddetinin kurbanı haline getirdin? Seni her şeye rağmen sevebilirdim. Benim babamsın diyebilirdim. Fakat o evlendiğin şeytani karaktere sahip kadına, eve geldiği ilk gününde, beni ve ablamı işaret ederek 'Sakın ama sakın bu piçlere yüz verme' diyene kadar! İşte o an, sana karşı olan duygularım yavaş yavaş ölmeye başladı. Ablam, sen ve karının yüzünden daha on sekiz yaşına bile gelmeden istemediği bir adamla evlendi. Tek derdi o evden kaçmaktı. Engel olmadın! Şimdi mutsuz bir evliliği varsa bunun tek suçlusu sensin! Ben ise senden ve karından uzaklaşmak için gece gündüz demeden çalıştım. Bundan başka yapacağım bir şey yoktu! İyi bir eğitim alırsam sizden kaçabileceğimi düşünmüştüm. Bunu başardım mı? Bir yere kadar! Geçenlerde ablam aradı. Senin, o kadından dayak yiyip hastaneye kaldırıldığını söyledi. Umurumda bile olmadı! Aslında oldu. Belki de artık sana olan nefretimden sıkıldım. Belki de artık seni sevmek istiyorum. Umarım en yakın zamanda ölürsün ve ben de seni yavaş yavaş sevmeye başlarım çünkü sen nefes alırken seni sevme ihtimalim oldukça az. Bir insanın ölümünü istemek! Geçmişimi düşünmeden edemiyorum. O kadının bana yaptıklarını, babamın bu duruma sessiz kalmasını, titreyerek bir köşeye sinmemi... Dün gibi gözlerimin önünde canlanıyor. Keşke anlatacak cesaretim olsa. Psikolojim gittikçe daha çok bozuluyor. Bunu fark ediyorum. Belki de kısa bir zaman sonra beni akıl hastanesine yatıracaklar! Akıl hastanesi deyince aklıma Guguk Kuşu romanı geldi.
Ama ne romandı ya! Filmi de güzeldi. O deliler arasındaki dostluğu, akıllılar arasında bulamadım. Keşke delirsem. Belki de yarın deliririm. Yarın olmaz! Yarın İntagram'dan tanıştığım sarışın, küçük ağızlı kızla buluşacağım! Bir işim olmazsa ertesi gün...

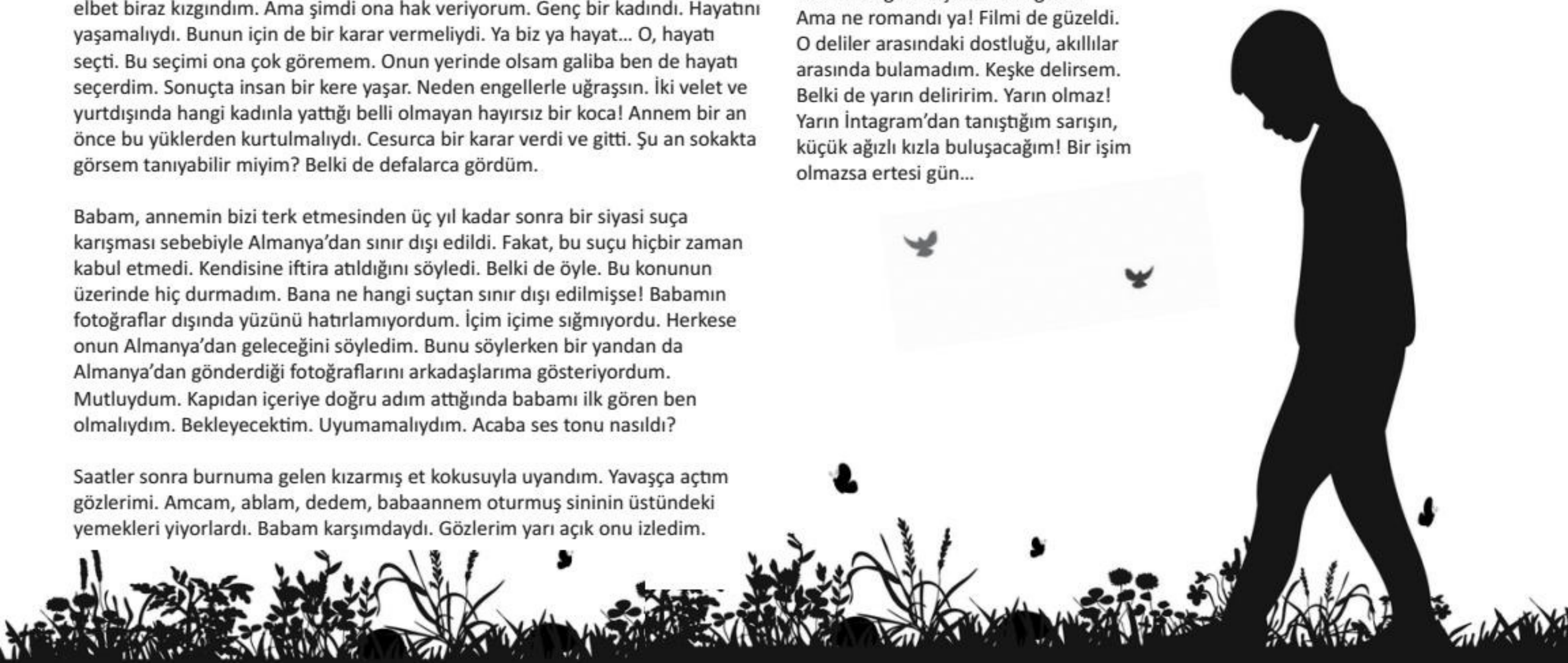

VAMOS BIEN!
İYİ GİDİYORUZ!

Nasıl adlandıralım? Nazik olmak lazım... Biz kendi aramızda "İstanbul takımları" demeye gayret ediyoruz. Elbette farklı andığımız da oluyor. O halde anlatayım; İstanbul takımları, Ankara'ya, tıpkı yurdun geri kalan köşelerine olduğu gibi üç puan almaya, şanını parlatmaya, oranın insancıkları da star futbolcu görsün diye kumpanya getirmeye gelirler. Yine öylesi bir güne uyandık biz.

Yine öyle olacaktı, çünkü hep öyle olur. İstanbul takımları Ankara'ya gelir, yenerlerse "Başkent fatihi" olurlar, yenilirlerse "yenildi" olurlar, kimse bizim galibiyetimizden bahsetmez. Herkes acaba İstanbul takımının mağlubiyetine sebep nedir? Diye konuşur. Kimsenin aklından bile geçmez, bizim galibiyetimiz nerden gelir? Sonra bu kadarla da kalınmaz. Şehrinin takımına karşı, hemşehrilerine karşı, İstanbul takımının tribününde, sanki maç bitip de benimle aynı belediye otobüsüne, metroya binmeyeceklermiş gibi, küfürler, tezahüratlar eden insanlar olur. Hani olur da yenilirlerse hırçınlaşırlar bile maç boyunca, çıkışında da.

Bizim için pek öyle değildir ama. Biz, Gençler kiminle oynarsa oynasın futbol seyretmeye gideriz. Çünkü bir futbol sahasında, futbol maçından daha ilginç bir şey yoktur. Olmasın da, spor olsun yeter. O yüzden, daha sabahtan, sanki akşam düğünümüz varmış gibi heyecan bastı yine. Herhangi başka bir Anadolu takımıyla oynuyor olsak da değişmeyecek türden bir heyecan. "Gösterili, şenlikli karşılayalım Galatasaray'ı" dendi, kulüpten. "Erken gelin stada!" Kalktık, geldik, maça iki saat kala aldık yerimizi. Bu sene, Ankara'yı eskisine kıyasla daha da geniş kucaklamayı hedefleyen kulübümüzün tüm Ankara'ya armağan ettiği bir tezahürat var: "Kırmızı-Kara, Burası Ankara". Ben stada girdiğimde o yankılanıyordu 19 Mayıs'ın dört bir yanında. Ais Ezhel'in konseri de olacak demişlerdi. Baktım, henüz yok; stat hoparlörlerinden, hani şu oyuna girenin kim, çıkanın kim olduğu bir türlü anlaşılmayan hoparlörlerden yankılanıyormuş. Çıktım, C Blok'daki yerimi aldım.

Derken Seğmenler çıktı ortaya. Gecekondu diye bilinen, Gençlik Parkı tarafı kale arkası tribününü takip ederek Maraton'un önüne kadar geldiler, heybetleriyle. Sonra bir pankart açtılar önümüzde, "Angara'nın Goçları Gençlerden Gupa Bekler" Bekler, hakkı. Biz naif taraftarız. Bizim tezahüratlarımızda bile , "Ah bi' de şampiyon olsa!" denir. Yani hani, olmasa da çok seviyoruz amma, bi de olsa, der gibi. Seymenler, Ankara'da Ankara takımı tutmak varken Galatasaray'ı tutuyorlar diye alınmışlar gibi gelip bizim önümüzde oynadılar, deplasman tribününün önüne gitmediler bile. Sonra Ais Ezhel çıktı ve bütün stadı inleterek "Kırmızı kara, burası Ankara!" dedirtti İstanbul'dan gelen misafirlere ve Ankaralı oldukları halde misafir olanlara inat.

Sonra çaldı ilk düdük işte. Bizim için düğün ya hani her maçımız, tokmak davula ilk kez vurdu sayın onu. Tribün ayağa kalktı, tezahürat başladı: "Haaaaaaydi Gençler!" En kalabalık düğünlerimizden biriydi, Maraton, tıklım tıklımdı.

Düdük çaldığında sahada, Ramazan, Serkan, Komando Aykut, Ante, Tosiç, Hurşut, Azofeifa (Oooley oley oley!), Kaptan Cem Can, memleketimden transfer Özgür, Jimmmy ve Zec Zec Ermin Zec vardı. İdeal 11'imize yakın bir on bir denebilir. Mücadele heyecanlı olunca,

MAHİR ÜNSAL
ERİŞ
LEMUR

gerilimin olması da kaçınılmaz. Üstelik bu, liderlik mücadelesiydi. Maçı alabilseydik, maç fazlasıyla lider olacaktık. Gerginlik, ufak ufak zemine de yansıdı. 9. dakikada Aykut, 10. dakikada ise bir Galatasaraylı futbolcu kart gördüler, sarı. Daha ne oldu demeden Azofeifa'nın unutulmayacak gollerinden biri geldi. Soldan gelen ortayı ayağına sağlamına oturtuverince, sağ köşeye şahane bir şut oturttu Azo, ve bizi son şampiyon karşısında öne taşıdı.

Maçın ilk yarısının, bizim golümüzden sonraki kısmı çok basit özetlenebilecek bir düzenle geçti. Biz sağlı sollu kanatları yokladık, hücuma çıktık, Galatasaray kontrataktan gol aradı. Bulabildi mi? Hayır. Galip girdik soyunma odasına. Yine de ilk yarıda, 39. dakikada Galatasaray'ın şutunu, (Ramazan hakkından geldi gerçi), hemen peşine Hurşut ve Jimmy'nin Galatasaray'ın kalecisini bir yokladığı pozisyonları da kaydetmek lazım.

İkinci yarı başladı. Galatasaray oyuncu değiştirdi. Değişiklikle gelen oyuncu 53. dakikada, neye uğradığımızı anlamadan beraberliğe sürükledi takımını ve bizi. Biraz moral dağıldı tabii tribünde. Moralimizin her dağılışında ki çok alışkın olduğumuz bir psikolojidir, yaptığımız gibi, "Haydi Gençler!" diye bağırmaya devam ettik tüm Maraton. Yetmedi ama. Tamı tamamına dört dakika sonra Galatasaray, itiraf etmesi güç ama şahane bir golle öne geçti.

Biraz dağıldık. Aslında tribünde olan bizler dağıldık, belki kapalıda, şeref tribününde oturanlar, idareciler dağıldı, belki malzemeci, masör, kulüp doktoru, yedek kulübesinde oturan yedekler... Ama sahadaki takım sarsılmamış görünüyordu. Kanatlardan çizgiye kadar iniliyor, bazen dikine ataklarla son şampiyonu zorluyorduk. Tam daha Azofeifa, yeni sarı kart görmüştü ki birkaç dakika geçmeden yeniden dayandık Galatasaray'ın kapısına ki Aykut, sağ kanattan arka direğe gelen ortaya çok güzel girdi ve Galatasaray'ın ağlarını bir yellendirdi. Beraberliği geri kazandık.

Daha beraberlik golümüze sevincimiz yeni bitmişti, yerimize oturmak üzereydik ki Jimmy, üçüncü golümüzü atıp yere serdi kalecisini Galatasaray'ın. Deplasman tribününe sessizlik gelip yerleşti. "Ankara'da Gençler'e de..." tezahüratları yerini bir cenaze evi sessizliğine büründü. Öyle güzeldi ki!

Hakemlerden şikayet etmek, basının Anadolu takımlarına ilgisizliğinden dem vurmak, İstanbul takımlarının tafrasından ikrah etmek her zamanki halimiz. Ama bu maçta hiç mi hatası yok hakemin? Bence var. Bence diyorum, benim şahsi görüşüm bak bu. Ama yine de Hurşut'a çıkan kart, gol kralına çıkarılamıyor işte. Yanlış verilen kararlar hep bizim aleyhimizde oluyor. Olsun, varsın olsun. Yaradı mı? Yaramadı. Son dakikalarda beraberlik golünü yedik yine. Ama olmadı işte. Vermedik, düşürmedik kaleyi. "Ankara'da Gençler'e de..." dedirtmedik, maçtan sonra Ankara sokaklarında dolaşacak Ankaralı İstanbul taraftarlarına. Bir puanımızı aldık, eski şampiyondan. Hocaya bakılırsa, bir puan almadık gerçi, "İki puan kaybettik!" Haksız mı? Hiç değil. Biz sağdan soldan topladığımız birer puanlara tenezzül edecek takım mıyız?

Doksan dakikanın doksan dakikasında da oynadığımız maçlardan biriydi bu. İstanbul B.B. maçı da öyleydi mesela. Takım oturuyor, taraftardan başka Ankara'nın yerli insanı da sahipleniyor takımı, maçlara geliyor, stadı dolduruyor. Hani Latin Amerikalıların dediği gibi, "Vamos Bien!", iyi gidiyoruz! Galiba Türk futbolunda İstanbulculuğa kafa tutuyoruz biz biraz. Asi çocuklarız şimdi, yalan değil. Rengimiz belli; **KIRMIZI KARA, BURASI ANKARA!**

***Gençlerbirliği Spor Kulübü Resmi Sitesi için, 19 Ekim 2012'de oynanan Gençlerbirliği-Galatasaray maçından sonra yazıldı.**

A'DAN Z'YE.

İLKER EKİZ .LEMUR

Ayşe. adı güzel, kendi güzel.
Babam.rakıyı ve bizi sek sever.herkesin babası özel ama benim babam hepinizin babasını döver.
Cemre. bir şeyin düşüşü bu kadar mı mutlu eder insanı?
Doğa. vakti geldiğinde bedenimiz uğrayacak zaten.vakit varken ruhumuzla sık sık ziyaret edelim.
Emek. onsuz olmaz , onsuz olanla hiç olmaz.
Fakat. bir ama ya da lakin değil fakat güzel kelime.
Gri. İki renksizin çocuğu.aklı siyahta, velayeti beyazda.
Hüzün. Yazması, okuması, yaşaması hepsi aynı hissi veriyor.
Işık. biraz dahasını istemek değil mevzu. Olanını yetirmek aslolan.
İnsan. evrimi henüz çiğden sütten, pişmiş süte kadar geçebilmiş canlı.
Kadın. tanrının çılgın projesi.
Lemur. dergisinden daha az ünlü sevimli hayvan.
Mutluluk. dünyada beş dünyaya, insanda bin insana yetecek kadar olmasına rağmen, az bulunduğu iddia edilen duygu.
Nikotin. Ferhat gibi aşkından dağ deldirir.
Okyanus. Oda parfümü aroması.
Özgürlük. Parklara, meydanlara veriyorlar, bir gün insana da verilir elbet.
Para. insan onu bozdururken zorlanıyor ama o insanı çok rahat bozuyor.
Rakı. gereğinden fazla sorumluluk yüklenen bahtsız sıvı.
Salı. kendi gününde gün, bir gün sonra dün olamayacak kadar gereksiz bir gün.
Şarj. son yirmi yıldan önce hiç duymadığım, sonrasında her gün yüzlerce kez duyduğum olmaz olasıca kelime.
Tansu çiller. Ülkeyi kurtaramadı ama köşemde beni kurtardı.
Uzak. bir şeye yaklaşırken hep bir şeyler uzaklaşıyor.
Üzüm. Yaşı, kurusu, yaprağı... Yetmiyor eziyorlar sirkesi, pekmezi, şarabı. Bir meyveye bu kadar da yüklenilmez ki.
Vesaire. Vs diye boşa kısaltmamışlar. Tam yazınca çok nursuz, meymenetsiz, cibiliyetsiz vs. oldu.
Yazı. hep dertlerimizi yazıyoruz.kara yazı da milattan önce 3500 yılında sümerler tarafından mı bulunmuş?
Zeynep. ikinci adı güzel, kendi güzel.

GECE GELEN

Eleni, pencereden beline dek sarkmış, hafifçe yıpranmış mor elbisesinin göğüs kısmından cömertçe sergilediği memelerini umursamazca sağa sola sallarken, yokuşun aşağısında toplananları görmeye çalışıyordu. Sokağın başından yaklaşan Arap Nuşat, sevgilisinin bu hallerini görünce gözü döndü.

-Ulan gaco kimle kesişiyon? Şişletecen bana tüm mahalleliyi. Girsene içeri!

Eleni hiç istifini bozmadan cevabı yapıştırdı.

-Gaco anandır Arap! Git de bi bak, Leşçi Hamza cavlağı çekmiş diyollar.

Orta boylu tıknaz adam, bir an olduğu yerde kalakaldı.

-Kıtır atma Eleni!

-Ne kitırı bee! Çaça Ayfer dedi. Bükmüş atmişlar herifi yokuş aşağı.

-Deme be! Leşçiyi?

-Leşçiyi ya!

Nuşat'ın yüzünde birden güller açtı.

-Ulan doğruysa, o Leşçi diyen dillerini yerim anam! Bu akşam papazı uçuruyoz o vakit.

Kollarını geniş geniş açıp yokuştan aşağı, kalabalığın toplandığı yere yöneldi.

O sırada zaptiyeler de gelmiş, cesedin çevresindekileri iteleyip kendilerine yer açıyorlardı. Kırklı yaşlarında görünen Zaptiye Amiri Maruf Bey, önemli bir olay yokmuş havalarında koruluğun kenarından aşağı bakıyor, cesedin yanına bile yanaşmıyordu. İlk görevine çıkmış zaptiye Fevzi ise görev aşkı ile neler olduğunu anlamaya çalışıyor, vakanın bir şahidi olup olmadığını soruşturuyordu. Diğer iki zaptiye, koca adamı yerinden kaldırmaya uğraşıyor ama zorlanıyorlardı. Maruf Bey onlara yardım etmesi için Fevzi'ye seslendi.

-Fevzi, evladım senin elin armut mu topluyor, bir el at bakalım şu Leşçi'ye de kaldıralım bu rezilliği ortalık yerden.

Fevzi, emri duyar duymaz utancından kıpkırmızı olup hızla cesede yöneldi. Fakat adamlar, Leşçi Hamza'yı doğrultmaya kalkıştığında, boşta kalan kafası sırtından aşağı doğru dönüp bir sarkaç gibi sallanmaya başlayınca, Fevzi'nin rengi kırmızıdan hemen yeşile dönüverdi. Daha cesede el atamadan koruluğa koşup kusmaya başladı. Hamza'nın koca kafasını, vücuduna bağlı tutan tek şey derisiydi. Adamlar ölü külhanbeyini el arabasına yüklerken, bunu yapabilmesi için bir adamın ne kadar güçlü olması gerektiğini hesap etmeye çalışıyorlardı.

***

Gündüz, mahallenin dayısı Leşçi Hamza ölünce kalan boşluğu dolduran Arap Nuşat, hemen hâkimiyetini ilan etmiş, tüm adamlarını mahalleye salıvermişti. Gece de çevre mahallelerin ağır ağabeylerini evine davet edip, Eleni ve kızlarını da toplayınca muhabbet ve fasıla doyum olmamış, herkes kafaları bulmuştu. Kıyakçı Arif'in getirdiği dört gaz tenekesi rakının dibini bulduklarında, saat gece yarısını çoktan geçmişti. Arap ve arkadaşları, yeterince kafayı bulmadıklarını düşündüklerinden odayı çevreleyen divana yayılmış, bir yandan kanyaklı çaylarını yudumluyor diğer yandan da Eleni'nin uduna kart sesleri ile eşlik ediyorlardı. Gaz lambalarının titrek ışığında keyiflerine diyecek yoktu. Arap Nuşat su yoluna kadar gittiği sırada ön kapıdan gelen gıcırtı, Kıyakçı'nın dikkatini çekti.

-Yahu Eleni, nedir senin bu kapının hali, gacır gucur? Yoksa ev tepemize mi çökecek?

Bir yandan söylenirken, kapıyı kontrol etmeye hareketlendi ama diğerlerinin onu umursadığı yoktu. Hepsi kendi havasında, yavaştan öpüşmeler koklaşmalar başlamışken, Eleni de yeni bir şarkının sözlerini mırıldanıyordu.

-Sevdim seni ey işve-baz,
Çektiklerim tâkat güdaz
Bunca zaman ettim niyaz,
Bilmem neden bu ihtiraz...

Kıyakçı Arif, dış kapının önüne geldiğinde gittikçe yükselen gıcırtılar arasında, kendine doğru esneyen ahşaba dokunmak için elini uzattı. Önce sarhoşluğuna vermişti ama kapı gerçekten esniyordu.

-Yav ne biçim iş...

Merakla uzanıp tokmağı çevirdi. Kapı büyük bir hızla savrulup suratına vurunca da ağız dolusu kan ve küfürle yere yığıldı. Sancıyan burnu ve yaşarmış gözleriyle

DEMOKAN ATASOY.LEMUR

doğrulmaya çalışırken, ne dediği pek de anlaşılmıyordu; fakat dışarıda çakan bir şimşek, kapının önündeki dev gölgeyi aydınlatınca Kıyakçı'nın hem sesi kesildi hem de dizlerinin bağı çözüldüğünden kalktığı yere tekrar çöktü. Gölge ağır ama güvenli adımlarıyla içeri girerken Arif'in çenesi, dizleriyle ortak olmuş, takır takır takırdamaktaydı. Girişteki kargaşayı ilk fark edenler, Aynalı Siyavuş ile Uyanık İsfendiyar oldu. İkisi de divandan fırlayıp odadan dışarı atıldıklarında, her türlü çatışmaya hazır olduklarını düşünüyorlardı. Alkolün verdiği cesaretin yanı sıra aslında gözleri de pekiyi görmediğinden karşısında iri yarı bir adam olduğunu düşünen Siyavuş, hızlı davranıp ilk hamleyi yaptı. Yerdeki Arif'in üzerinden atlayıp gaddaresini, gölgenin gırtlağı olduğunu düşündüğü yere doğru salladı. Normal bir adamın kellesini alacak vuruş, dev gölgenin gırtlağını boydan boya yarmıştı. Yaratık derinden gelen bir böğürtüyle sendeledi. Siyavuş yüzüne çarpan ağır çürümüşlük kokusuyla bir an duraladı. Ardından yetişen Uyanık İsfendiyar ise Siyavuş'un aksine keskin gözlü bir nişancıydı ve hiç düşünmeden piştovunu çekip kâbuslarından fırlamış gibi görünen yaratığı iki kaşının ortasından vurdu. Evdeki herkes ayaklanmış, kadınların korku dolu çığlıkları mahalleyi ayağa kaldırmak üzereydi. Siyavuş gırtlağı kesilip alnının çatından vurulduğu halde devrilmeyen iğrenç yaratığa şaşkın şaşkın bakıyordu. Gözü bu herifçioğlunu bir yerlerden ısırıyor muydu ne? Yaratık pençesini can havliyle kaldırınca, içgüdüleri kontrolü ele alan Siyavuş gaddareyi bu sefer dizin arkasına sallamıştı. Karşısındaki ne kadar büyük olursa olsun bu darbe onu yere serecekti. Fakat evdeki hesap çarşıya uymadı. Gaddare ağaç kütüğü kadar kalın bacağın arkasına sıkışıp kaldı. Yaratık da artık böğürmekten vazgeçmiş ürkünç bir kıkırtıyı andıran sesler çıkartıyordu. Uyanık İsfendiyar, her türlü duruma hazırlığıyla bilinirdi. Düşmanı mermiyle yıkılmayınca hemen beline çapraz astığı hançerlerini çekti. Bu sırada karanlık yaratık kaldırdığı iri pençesini, bacağında sıkışmış gaddareyi çekmeye çabalayan Siyavuş'un yüzüne inanılmaz bir kuvvetle indirdi. Yerde kılını bile kıpırdatmaya korkan Arif, Siyavuş'un yakışıklı çehresinin tüm kemiklerinin bir tokatta kırılışını gördüğünde altına kaçırdı. Bacağındaki koca bıçağı umursamadan İsfendiyar'a doğru büyük bir adım atan dev canavar felç olmuş gibi önünde yatan Arif'in kafasına bastığında çıkan kıtırtı Uyanığın da içini korkuyla doldurmaya yetmiş de artmıştı bile. İsfendiyar elinde hızla çevirdiği hançerlerinden birini üzerine doğru gelen karanlığa fırlattı. Hançer çamur ve pislik karışımı vücudun içinde kaybolup gitti. Dev gölge ona doğru uzandığında kaçmaya çalışan kabadayı yerde katlanmış halıya takılıp sendeleyince bu şaşkınlığı ona pahalıya mal oldu. Dev pençe ardından yetişip yüzünü vahşice kavrarken çarpık parmaklar tek hamlede gözlerini oyuverdi. Tüm bunlar birkaç saniye içinde olurken, evin girişi bir kan banyosuna, sarhoş ve yürekli adamların cesur naraları ise korku dolu yakarışlara dönüşmüştü. Odadan dışarı fırlayan kızlardan biri aldığı darbeyle ayakları yerden kesilip, odaya geri yuvarlandığında, Eleni elinde udu ile oturduğu yerde halen neler olduğunu kavrayamamışa benziyordu. Kapıyı dolduran karanlık, bir elinde yüzü kanlar içinde tiz çığlıklar atarak çırpınan Uyanık İsfandiyar'ı sürüklüyor diğeriyle de kapının kanadını menteşelerinden sökmeye uğraşıyordu. Gölge, gaz lambalarının narin aydınlığında bir an için Eleni'yle göz göze geldiğinde, genç kadının çenesi şaşkınlıkla açılıverdi.

-A...aaa!

Odanın bir köşesine sinmiş Gözde ile Ayfer, kapının kanadı kırılınca kendilerini diğer kapıdan dışarı zor attılar. Arka kapıda, su yolundan çığlıkları duyup bir acele dönen Arap Nuşat ile çarpıştılar. Nuşat neler olduğunu anlayamamış, aceleyle daha kuşağını bağlayamadığından, bir eli belinde koşturuyordu. Kızlar çığlık çığlığa yanından geçip gidince iyice şaşkına döndü. Arka kapıdan odaya dalarken o da bağrınmaya başlamıştı.

-Ulan gacılar, ne yırtındınız be? Siyavuş, gene maraza çıkardıysan anam avradım ossun...

Nuşat, önce gaz lambasının altında oturan Eleni'yi gördü. Genç kadın, Arap'ın önceden hiç şahit olmadığı bir ürkeklikle karşısındaki devasa gölgeye bakıyordu. Teni beyaza çalmış, gözleri birer fal taşı gibi açılmıştı. Ortada yanan mangalın tepesinde ise tüm çürümüşlüğüne rağmen tanıdık bir figür dikiliyordu. Nuşat elinde olmadan kekeledi.

-Ö...ö...öldün ulan sen!

O an Eleni'nin gözünden bir damla yaş süzülürken, dudaklarından da acıklı iki hece döküldü.

-Makbur?

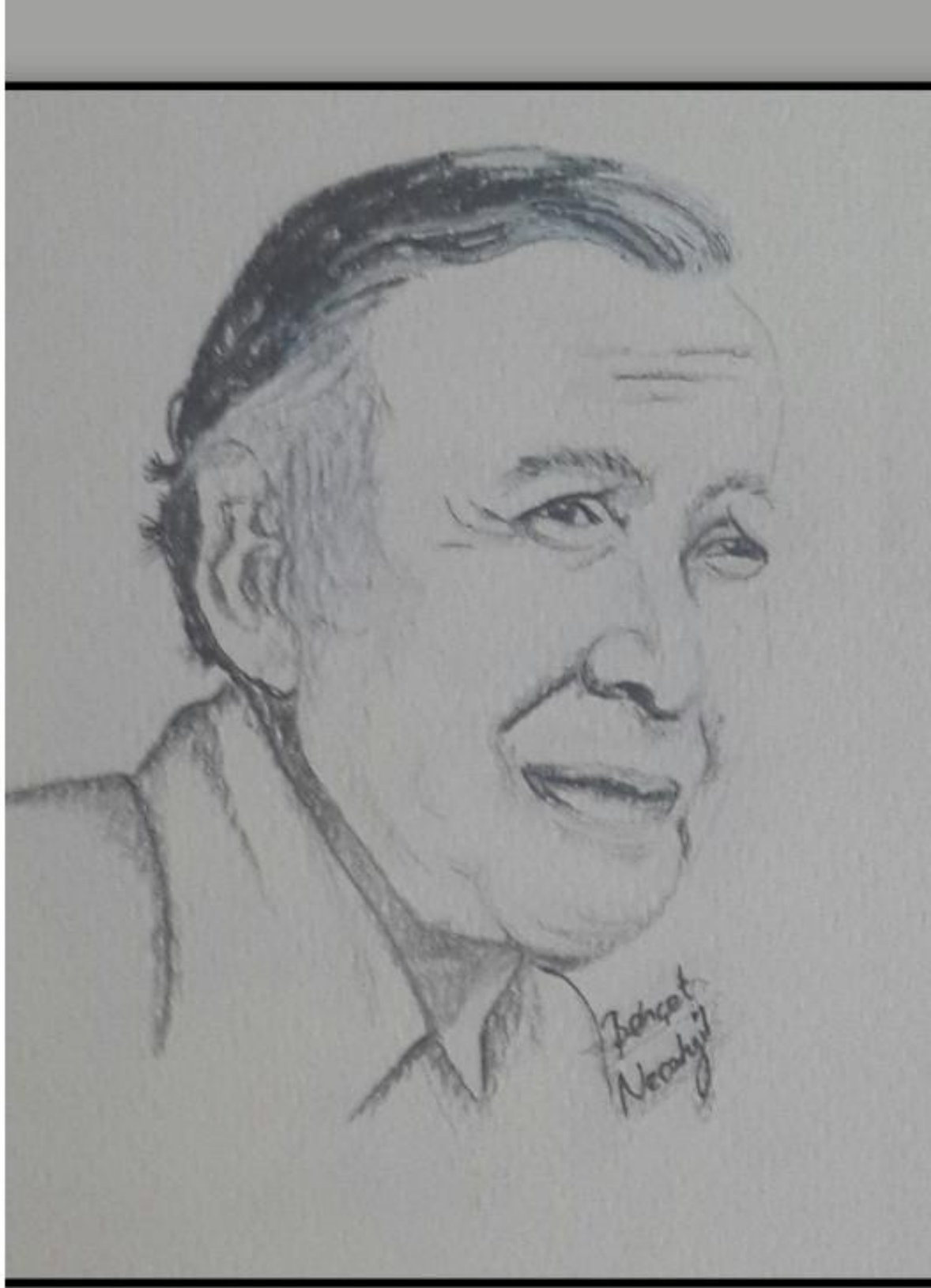

Her şeyde bir hikmet var.
Ve güneşin doğuşunda,
Ve kuşların uçuşunda,
Ve senin beni buluşunda..

Behçet Necatigil

LEMUR

Çizim:
Leyla Tün

KARA LİSANDA AŞK - IV

Altıncı Mektup

Sevgili S.,

Adım adım yaklaşıyorum uçuruma. Üzerime yıkılıyor gördüklerim. Yıkıntının bir parçasıyım.

Evrenin uyuyan kesimi düşlerinde altın sayıyı arıyor. Benimse boğazıma takılıp kalmış, düşlerimden taşıp gerçeğime uzanmış... Sözcüklerimi kaybettim çığlıklarda. Her şey o an oluştu ve içimde ne varsa kazıp çıkardı. Artık alaşağı edici bir dizi melodi dönüyor zihnimde sadece. Bu evrendeki ölüm sessizliği sözcükleri ters yüz ederek şarkılar yazıyor paramparça eden. Kendini Ay'a adamış bu evren, zihninizi suya daldırarak öldürmek isteyeceğiniz cinsten.

Ruhuma üşüşen gölgelerin amacı karşıtlık oluşturmak, hazzı anların içinde genişletmek, sınırları zorlamak... Yoksa bu hissettiğim kıpırtılar boşuna değil... Hep düşünürüm; nasıl çekip alabilirim seni yerleştiğin o derinliklerimden. Üstelik gerçeği çarpıtarak, benzeyerek çoğalıyorken sen... Gözlerimi üzerinden alamıyorum. Şarkların biçimi eriyip yok oldu. Sana karışarak taşınmaya devam ediyor şimdi. Ormanın derinliklerinde gizlenmiş karanlık sularda gümüş çiçekler açtırıyor. Nehrin imgesi bataklık olup zihnime ulaşıyor, damarlarımı yararak melankoliler yaratıyor.

Asla gitmeyeceksin değil mi? Korkum hem gitmeyeceğinden hem de gidersen yerine geçecek bir başka hayaletten... Zihnimde ağlar ören çığlıkların dış dünyaya kapatıyor beni. İçerde bir yerlerde durmaksızın düşüyor ve titriyorum. Alışarak unuttuğum korkularımı saçtın ortaya... Issız bir yolun ortasında öylece kalakaldım şimdi. Karanlıklarım her iki yanımda. Piyano adımlarında yaklaştığını duyumsuyorum. İçimden düşünmeden çıkıp gitmek isteyen ne varsa kışkırtıyor. Yükselişin sona saklanması boşuna değil. Altın sayı altın vuruşa dönüşmek üzere...

NOT:
Bu yazıda mektup aracılığıyla farklı ilham verici karanlık bir müzik albümünün bu sefer edebî bir incelemesi yapılmaya çalışılmıştır.

Mektuplar & Albümleri

GHOST BATH "Moonlover" (42:06):

1.	The Sleeping Fields	01:26
2.	Golden Number	09:08
3.	Happyhouse	08:44
4.	Beneath the Shade Tree	04:47
5.	The Silver Flower (Part I)	04:03
6.	The Silver Flower (Part II)	07:33
7.	Death and the Maiden	06:25
8.	Ascension	07.26

ZEYNEP ÇOLAKOĞLU

Görsel:
Luis González Palma

Her Şey Yolunda

ŞURANUR LEMUR ZEBUNOĞLU

Belki de son sözlerimi yazacaktım kâğıda, buruşmuş ve kalmış bir kenarda duran, o boş kâğıda. Hani o son çığlığımı... Ellerim titrerken aklıma çok da bir şey gelmiyordu. Ne yazabilirdim ki? Aptalca, saçma ve gerçekten değersiz hissediyordum kendimi, tıpkı yaşamım gibi. Gözyaşlarımın tadını yazabilirdim mesela, onların nasıl olduğunu betimleyebilirdim fakat bu çok klişe olurdu. Okuyanlar yine bir saçmalık garibesi gibi, öylece bakarlardı belki kâğıda. "Her şey yolunda mı?" diye sormak isterdim o an. Hayatımı mahvettiğiniz benliğinizle her şey yolunda... Yazımı da beğenmezdim hiç, ta yazmayı öğrendiğimden beri. Kâğıda gerçekten bir şeyler yazıp yazmayacağım konusunda kararsızdım. "En iyisi boş bırakmak." diye geçirdim içimden, bana dair en doğru betimleme bu olurdu sanki.

Muhtemelen arkamdan ağlayanlar olacağı gibi, ölümüme sevinenler de olacaktı. Acaba gerçekten seviliyor muydum? Bunu merak ederdim hep. Sevginin ne olduğundan bihaberdim. Neyse, içimi dökmek öylece, gitmek en iyisiydi. Saatime baktığımda günün ağarmasına daha vardı. Bu işin güneş doğmadan halledilmesi gerekiyordu. Neden gerekiyorsa? Belki yeniden doğma hissi oluşmasın diye içimde, zihnimde. Sanırım hep bu yüzdendi geceye sığınmalarım. Ve gecenin lacivert tonunda sonlanacak bu hayatım... Zaten yalnız yaşıyorum uzun zamandır, ailem beni terk ettiğinden beri. Aslında onlar kendi benliklerini terk etmişlerdi. Kendilerinden kopuk yaşıyorlardı, onlardan bir insana bağlanmalarını istemek de saçma olurdu. Kimseye bir şey anlatamamıştım; yaşadığım her şeyi içime atarak büyüttüm, sonra büyüdüm.

Teselli vermeye çalışanlar, bütün problemleri daha da karmaşık hâle getirdiler. Umursamamamı ve sürekli olarak her şeye gözümü yummamı tavsiye ediyorlardı. Bunu bir insandan istemek mantıklı mıydı? Ben insanım en nihayetinde. Duygularım vardı ve beni ben yapan düşüncelerim. Bunları nasıl görmezden gelebilirim? Umursamamak, sadece duygularımı kaybetmeme neden olacak ve belki daha da kötü biri olmama yol açacaktı. Kimse birbirine ilaç olmadığı gibi sadece zehir akıtıyordu özlerine. Gitmediğim psikolog, psikiyatr kalmadı. Bu durumdan da oldukça bıkkınlık gelmişti bana. Parayı verip öylece oturup, karşımdaki adama bir şeyler anlatmak ve sonra da verdiği haplara odaklanıyor olmak beni yoruyordu. İyi gelmiyordu, kendimi kandırmak gereksizdi. Artık yoruluyordum, ışıksızdım.

Belki de her intihar etmek isteyen insanın fikri aynıdır: İnsanlara vicdan azabı yaşatacak bir şekilde, çekip gitmek bu dünyadan... Acı çekmeliydiler; bunca zaman beni yıprattıkları ve bana bu kadar zarar verdikleri için. Anılarda bile acı çekmeliydiler, hatta gözyaşlarımın tadını oralarda bulmalıydılar. Belki yeterince bencil bir davranış olacaktı bu, fakat gayet akıllıcaydı ve başka yolu da yoktu. Mesela hiç içki içmedim hayatımda ama kendimi bir barın tuvaletine kilitleyip saatlerce ağladığımda bu durum, kimsenin umurunda olmamıştı. Hiç sorulmamıştım, hiç aranmamıştım. Ölsem de onlar için çok bir şey değişmeyecekti. Varlığım ve yokluğum birdi çünkü. Ölünce artık gözyaşlarımın tuzu da belki değişirdi.

Daha geçen gün beni sitem için arayan adam, babamdı. O üçüncü kez evlendiği karısından yaptığı çocuk için beni bu yaşımda azarlıyordu. Sonra hiç olmayacak konular açıp hatalarımı yüzüme vuruyordu. Kıskanıyordum, gülüp eğlendiği o çocuklarıyla onu görünce... Benimle bir kere olsun öyle konuşup, gülmemişti. Bunları düşündükçe içim acıyor, ruhum daralıyordu. Bir köşede onları izlerken görmüş olmalıydı beni o küçük şeytan. Zaten hiç sevmedi beni. Belki baba dediğim adam değer verseydi, bu kadar üstüme gelmezdi kimse ya da gelmemeliydi. Kimsem yoksa biri elini uzatmalıydı ama onu da yapan olmadı. Babam dediğim adamı safça ve gerçekten sevdiğim zamanlara lanet ediyor, küfürler yağdırıyordum.

Bir taraftan içi boş ama diğer bir taraftan da ağzına kadar dolu acılar içinde değil mi şu insanoğlu? Annemi neredeyse hiç bilmiyordum; bilmiyordum çünkü esrarkeşin tekiydi. En son yedi yaşımdayken görmüştüm yüzünü... Morluklarla dolu kolları ve göz çukurları ile. Bavuluna neredeyse bütün dünyayı sıkıştırmış hâlde, öylece gidecekti. Ama o bavulun içine bir beni almamıştı. Kapıda durup onun dağınık, kıvırcık saçlarının havada uçuşarak bir oraya bir buraya gidip gelmesini izliyor, bir taraftan da şaşkınlık içinde bekliyordum. Bana asla bakmıyordu. Sonra bavulu kapatıp hızla yanımdan geçip gitti. O hız, o an ve son olarak çarpan kapı sesi... Ve bitti. O yaşımda anlamıştım hiçbir şeyin yoluna girmeyeceğini. Kanayan yaralarımı durduracak hiçbir şey bulamıyordum; o günden beri birinin beni duymasını istiyordum, birinin bana gerçekten bakmasını... Sadece bakmak değil; görmesini, fark etmesini... Belki de bu sonum, onların ilk bakışı olacaktı. Kalemimi oturduğum masadan aşağı bıraktım. Düştü ve kırıldı. Kalbim çoktan ölmüştü, nefesim de kesilecekti. Ağlamadan önce gülmek istiyordum. Fakat kendimi kaldıramıyor, sürükleyemiyordum; ağırdım, insan eksildikçe ağırlaşıyordu. Uzun, açık balkon kapısına yaklaşınca durdum, rüzgâr içeri girdi. Demirlere tutundum. Gülümseme vakti gelmişti...

Çizim:
Oswaldo Guayasamin

JOHN LENNON

“ Eğer herkes yeni bir televizyon seti yerine barış isteseydi, o zaman barış olurdu.

LEMUR